

Jaarstukken 2025

**Samen werken aan de toekomst van
Voerendaal**

voerendaal
\\ gemeente
voerendaal

Aanbieding jaarstukken 2025

Beste raadsleden en inwoners van Voerendaal,

Graag bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening 2025 aan (hierna gezamenlijk: Jaarstukken 2025). Met deze jaarstukken leggen wij verantwoording af over het in 2025 gevoerde beleid en de uitvoering daarvan.

De Jaarstukken 2025 sluiten met een positief saldo van afgerond € 3,5 miljoen. Dit is circa € 1 miljoen positiever dan bij de najaarsrapportage 2025 werd voorzien. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar de bestuurlijke samenvatting.

De voornemens uit de begroting 2025 zijn grotendeels gerealiseerd. Daarmee is verder invulling gegeven aan de ambitie *Samen werken aan de toekomst van Voerendaal*. In 2025 is ook de begroting 2026 opgesteld. Daarbij is het zogenoemde ravijnjaar vanuit het Rijk voor een belangrijk deel opgevangen, waarbij een deel van de financiële effecten is doorgeschoven naar de komende jaren.

Trots zijn wij dat ook de reguliere werkzaamheden, die in rapportages vaak minder zichtbaar zijn, in 2025 binnen de beschikbare kaders doorgang hebben gevonden.

Ook in 2025 zagen wij dat de groeiende complexiteit van maatschappelijke opgaven, de samenhang tussen vraagstukken, nieuw beleid met hoge ambities en de overdracht van rijkstaken een toenemend beroep doen op de organisatie. Daarbij blijven structurele onzekerheden bestaan, die druk zetten op de toekomstige begrotingsruimte.

Alles afwegend kijken wij positief terug op 2025. De opgaven voor de komende jaren blijven echter groot en vragen ook in 2026 om zorgvuldige keuzes.

Wij wensen u veel leesplezier.

Het college van burgemeester en wethouders van Voerendaal

Bestuurlijke samenvatting

In 2025 hebben wij met inzet en professionaliteit invulling gegeven aan onze kerntaken. Dagelijks is onder meer gewerkt aan veilige straten en goed bereikbare wegen, het uitvoeren van onderwijshuisvestingstaken, het verstrekken van reisdocumenten en rijbewijzen, het beheer van sportaccommodaties en het bieden van zorg en ondersteuning binnen het sociaal domein. Deze reguliere taken vormen de ruggengraat van de gemeente Voerendaal. Zij vragen structureel het grootste deel van onze capaciteit en middelen en zijn bepalend voor de continuïteit, betrouwbaarheid en nabijheid van onze dienstverlening aan inwoners en partners. Veiligheid, leefbaarheid, mobiliteit, sociaaleconomische kracht en duurzaamheid staan centraal, waarbij intensieve regionale samenwerking en participatie van inwoners de uitvoeringskracht vergroten.

In deze jaarrekening reflecteren en leggen wij verantwoording af op de speerpunten zoals opgenomen in de begroting 2025. Daarbij ligt de nadruk op de ontwikkelingen en accenten die richtinggevend zijn geweest in het afgelopen jaar. Reguliere werkzaamheden, die structureel circa 80% of meer van onze inzet beslaan, worden minder uitgebreid belicht. Juist het feit dat deze werkzaamheden grotendeels volgens plan en binnen de gestelde kaders zijn uitgevoerd, vormt de stabiele basis waarop ruimte ontstaat voor vernieuwing, bijsturing en strategische keuzes.

Naast deze dagelijkse uitvoering is in 2025 nadrukkelijk geïnvesteerd in de doorontwikkeling van de eigen organisatie en bedrijfsvoering. Deze verbeteringen waren gericht op het versterken van de kwaliteit van werken, het vergroten van de wendbaarheid van de organisatie en het beter kunnen inspelen op toekomstige opgaven. Daarmee is, zowel ambtelijk als bestuurlijk, concreet invulling gegeven aan het uitgangspunt “Samen werken aan de toekomst van Voerendaal”.

Financiële positie

In november 2024 heeft uw gemeenteraad de begroting 2025 vastgesteld met een positief saldo van 26K. Gedurende 2025 zijn er diverse begrotingswijzigingen vastgesteld wat uiteindelijk geresulteerd heeft in een bijgestelde begroting van 2,4 miljoen positief.

De jaarrekening 2025 resulteert in een positief saldo van 3,492 miljoen euro. Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 is dit een verschil van ruim 1 miljoen euro.

Het positieve verschil van ruim 1 miljoen euro ten opzichte van de bijgestelde begroting wordt, op hoofdlijnen, als volgt verklaart:

	Vershil
Leges BWT	389
Dit betreft voor een groot gedeelte de bouwleges van de bouw van appartementen in Klimmen en van de energietuin aan de Karstraat in Ransdaal, die niet begroot waren voor dit jaar.	

Kapitaallasten Bij het opstellen van de begroting 2025 was de meerjaren investeringsplanning nog niet geactualiseerd. Dit proces heeft in 2025 plaatsgevonden, waarna de financiële effecten zijn verwerkt in de begroting 2026 en verder. Door het later gereedkomen van enkele grotere projecten is later gestart met afschrijven. Dit geeft een voordelig effect voor de jaarschijf 2025. Vanwege het geringe financiële effect overall bezien, zullen deze dan ook niet meer toegelicht worden in de programma's.	182
Jeugdhulp zonder verblijf lokaal De meerkosten 2025 zijn conform de meerkostennota 2025 van JENS lager uitgevallen dan begroot door de gemeente Voerendaal. Daarnaast zijn een deel van de meerkosten 2025 eenmalig gedekt met ontvangen middelen inzake SPUK NPO (onderwijsvertragingen).	158
Jeugdhulp met verblijf regionaal crisis/LTA/GGZ-ve Het betreft specialistische jeugdhulp met verblijf voor kinderen, zoals een specialistisch landelijke behandelsetting of andersoortig verblijf, vaak op basis van een landelijk transitiearrangement. De gemeente Voerendaal staat volledig aan de lat voor de kosten die gemaakt worden binnen deze open-eind regeling. Afrekening vindt plaats op geleverde uren welke jaarlijks variëren.	100
Salariskosten De personeelslasten vormen de grootste uitgavenpost binnen de gemeentelijke begroting. In het afgelopen jaar is sprake geweest van een aantal openstaande vacatures. Deze zijn waar nodig (tijdelijk) ingevuld door middel van externe inhuur om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen. Verdeeld over de diverse programma's zien we financiële verschillen. Per saldo is er echter sprake van een onderschrijding op het salarisbudget. Vanwege dit geringe financiële effect, zullen deze dan ook niet meer toegelicht worden in de programma's.	231
Afwijkingen < 100.000 euro	13
Verschil ten opzichte van de najaarsrapportage 2025	1.073

Vanuit het positieve jaarrekeningresultaat 2025 wordt voorgesteld om een aantal posten, ad. 198.000 euro, over te hevelen via de reserve overloop naar 2026:

- Projecten IM: 86.000
- Intergemeentelijke samenwerking: 51.000
- Gebouwenbeheer: 33.000
- Voorlichting en communicatie: 28.000

In de programmaverantwoording vindt u een diepgaandere analyse per programma.

Inhoudsopgave:

Aanbieding jaarstukken 2025.....	1
Bestuurlijke samenvatting	2
Inhoudsopgave:	4
Leeswijzer:.....	6
Jaarverslag.....	8
Programma's	9
0. Bestuur en ondersteuning	10
1. Veiligheid en handhaving	15
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	17
3. Economie.....	20
4. Onderwijs.....	22
5. Sport, cultuur en recreatie	25
6. Sociaal domein	28
7. Volksgezondheid en milieu.....	34
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	38
Overkoepelende opgaven	43
Duurzaamheid, circulariteit en klimaat	43
Regionale en intergemeentelijke samenwerking	45
Integraal en gebiedsgericht werken	46
Paragrafen	48
Lokale heffingen	49
Weerstandsvermogen & Risicobeheersing	55
Onderhoud kapitaalgoederen.....	62
Financiering	67
Bedrijfsvoering	71
Verbonden partijen.....	73
Grondbeleid	93
Openbaarheid	94
Ubachsberg	96
Open Club Klimmen.....	97
Jaarrekening	98
Overzicht van baten en lasten.....	99
Wet normering topinkomens (WNT).....	103
Reserves en voorzieningen.....	105

Investeringsprojecten.....	107
Rechtmatigheidsverantwoording.....	111
Balans	113
Overige gegevens	134
Controle verklaring:.....	135
Bijlagen	136
Sisa bijlagen	137
Overzicht baten en lasten per taakveld	144
Algemene dekkingsmiddelen	146
Verplichte beleidsindicatoren	147
Lijst van afkortingen.....	149
Raadsbesluit.....	152

Leeswijzer:

Het Jaarverslag 2025 is opgebouwd uit programma's, overkoepelende opgaven en paragrafen.

Het jaarverslag volgt een vaste opbouw per programma:

* Alle speerpunten zijn overgenomen uit de begroting 2025. Hierdoor kan het voorkomen dat speerpunten dubbel zijn opgenomen.

- **Wat wilden we bereiken?** – Wat was ons doel met dit programma.
- **Wat hebben we daarvoor gedaan?** – welke speerpunten hadden we afgelopen jaar, en wat is de concrete realisatie en voortgang. En welk maatschappelijk effect wilde we bereiken met het speerpunt.
- **Welke risico's en ontwikkelingen hebben zich voorgedaan?** – Welke ontwikkelingen speelde het afgelopen jaar en welke risico's uit de begroting zijn
- **Wat heeft het gekost?** – tabel met een lasten en baten per programma de voornaamste mutaties ten opzichte van de begroting worden toegelicht.
 - De cijfers in de programma overzichten zijn opgesplitst in twee blokken — inkomsten en uitgaven — en weergegeven in twee kolommen. De eerste kolom (*Uitg/Ink*) toont de afwijking ten opzichte van de begroting: een positief bedrag duidt op een voordeel (minder uitgegeven of meer ontvangen dan geraamd), een negatief bedrag op een nadeel. Hetzelfde geldt voor de tweede kolom (*Mut. Reserves*) ten opzichte van de verrekening met de reserves;

De begroting bevat de volgende programma's:

0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid en handhaving
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Overkoepelend over de programma's zijn de volgende onderdelen opgenomen.

- Duurzaamheid, circulariteit en klimaat
- Regionale en intergemeentelijke samenwerking
- Integraal en gebiedsgericht werken

De volgende paragrafen zijn opgenomen:

Verplichte paragrafen:

- Bedrijfsvoering
- Grondbeleid
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Lokale heffingen
- WOO
- Verbonden partijen

- Weerstandsvermogen

Gewenste paragrafen:

- Ubachsberg
- Open Club Klimmen

Alle gebruikte afkortingen worden toelicht in het laatste hoofdstuk Afkortingenlijst.

Jaarverslag

Programma's

0. Bestuur en ondersteuning

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Burgemeester D.P.W. Joppe.

Taakvelden: bestuur, burgerzaken, overhead, treasury, belastingen en financiën, algemene uitkering, beheer overige gebouwen.

0.1 Wat wilden we bereiken?

Bestuur: Voor alle betrokkenen bij gemeente Voerendaal een heldere koers te varen met een duidelijke stip op de horizon. Een open, toegankelijke en betrouwbare overheid te zijn die in verbinding staat met haar omgeving en handelt gericht op een duurzame toekomst. Uitvoering geven aan het opstellen van een meerjarenperspectief/toekomstvisie.

Interne en externe dienstverlening, financiën: De externe en interne dienstverlening verder te optimaliseren door processen te verbeteren en waar mogelijk te digitaliseren. Anticiperen op nieuwe wetgevingen (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer 2025, deel twee van de Wet open overheid (Woo) 2025 en voorbereidingen Archiefwet 2026). Groei in informatievoorziening, communicatie en burgerparticipatie om burgers transparant en tijdig te informeren en vroegtijdig te betrekken. Financieel in control blijven en sturen op goed en duurzaam financieel beleid, met bijzondere aandacht voor het Ravijnjaar 2026.

0.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Speerpunt 1: Toekomstvisie 2025-2040

- Het opstellen en opleveren van een toekomstvisie is uitgesteld tot na oplevering van de Omgevingsvisie in 2026.
- **Maatschappelijk effect:** Zo goed mogelijke samenleefomgeving met richting en rekening houdend met wettelijke ontwikkelingen. Effecten gemeten via www.transformatieparkstad.nl en www.parkstad.incijfers.nl

Speerpunt 2: Uitvoering Nota Verbonden partijen

- In 2025 is het aantal verbonden partijen uitgebreid met een nieuwe gemeenschappelijke regelingen: per 2025 is de samenwerking Parkstad IT omgezet in de gemeenschappelijke regeling Solido Ook is in 2025 besloten dat er aansluiting bij het Historisch Centrum Limburg (HCL), in het kader van de uitvoering van de Archiefwet, in 2026 definitief zal worden. De Nota Verbonden Partijen is in 2025 ter kennisname aan de raad aangeboden. Begin 2026 wordt een themabijeenkomst georganiseerd, waarna de Nota ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd.
Voor de behandeling van de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen is gewerkt met een uniform format dat is ontwikkeld binnen de samenwerking SGOVP (Samen Grip op Verbonden Partijen).
- **Maatschappelijk effect:** Grip en sturing op doelen en beoogde maatschappelijke effecten via samenwerkingspartners

Speerpunt 3: Actualiseren dienstverlening

- De volledige implementatie van de WMEBV is verplaatst naar de periode eind 2026-2027. Dit is een bewuste en strategische keuze: door eerst de integrale Visie op Dienstverlening uit te werken, borgen we dat digitale kanalen niet als losse systemen, maar als onderdeel van een brede en toegankelijke dienstverlening worden ingericht.

Op basis van de huidige juridische kaders en het landelijke handhavingsbeleid levert dit faseringsbesluit momenteel geen compliance-risico's op voor de gemeente Voerendaal.

- **Maatschappelijk effect:** Klanttevredenheid inwoners t.a.v. dienstverlening omhoog, gemeten via tweejaarlijks Dienstverleningsonderzoek. Door de WMEBV-eisen te integreren in onze nieuwe visie, streven we naar een digitale overheid die niet alleen voldoet aan de wet, maar die voor de burger bovenal eenvoudig, betrouwbaar en menselijk is.

Speerpunt 4: Digitale volwassenheid

- In 2025 heeft de gemeente Voerendaal cruciale stappen gezet in het professionaliseren van de informatievoorziening. Er is een uitgebreide analyse uitgevoerd op de basis van ons digitale huis: het applicatielandschap, de interne en externe informatiestromen en het effectieve gebruik van het zaaksysteem zijn volledig in kaart gebracht.
- Dit inzicht is voorwaardelijk om als organisatie 'in control' te zijn. We hebben hiermee de overgang gemarkeerd van een reactief beheer naar een strategische sturing op onze digitale middelen. Omdat digitale volwassenheid een continu proces is, betreft dit een meerjarentraject. De resultaten uit 2025 vormen de blauwdruk voor de verdere doorontwikkeling en noodzakelijke moderniseringsslag in 2026.
- **Maatschappelijk effect:** Verbetering klanttevredenheid, medewerkerstevredenheid en efficiëntere bedrijfsvoering

0.3 Welke risico's en ontwikkelingen hebben zich voorgedaan?

- Om het risico op beperkte capaciteit voor Toekomstvisie te mitigeren is een projectleider ingehuurd. De interne capaciteit is niet aan de orde geweest in verband met het doorschuiven van de uitwerking. De projectleider is volledig ingezet op het proces van Omgevingsvisie.
- Invloed als kleine speler in Verbonden Partijen, blijft een punt van aandacht voor onze gemeente. De oplossing wordt daar waar nodig gezocht in de samenwerking met andere gemeenten.
- Als relatief kleine organisatie is de opgave voor een groeiend pakket aan wettelijke taken uit de voeren binnen dalende financiële ruimte en beperkte personele capaciteit, waarbij nieuwe wetgeving (zoals Woo, WMEBV en de komende archiefwet) tot extra uitvoerings- en verantwoordingslast leidt een blijvende uitdaging.

0.4 Wat heeft het gekost?

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning	Jaarrekening 2024	Primitieve begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking
Baten	-28.516	-28.517	-31.313	-31.346	33
Lasten	7.713	8.498	9.362	9.286	76
	-20.803	-20.018	-21.951	-22.060	109
Mutatie reserves	-346	-374	-632	-567	-65
Totaal programma	-21.149	-20.393	-22.583	-22.627	44

	**Uitg / Ink	Mut. Reserves
<u>Inkomsten</u>		
Algemene uitkering De algemene uitkering gemeentefonds is herberekend op basis van de decembercirculaire 2025. Zie hiervoor ook de eerder verstuurde raadsinformatiebrief	-87	
Verkoop grond In de raadsvergadering van maart 2025 is het bestemmingsplan Cohortplein vastgesteld. Hierin was opgenomen om een kavel te verkopen en deze gelden in de reserve RO te storten. Deze levering gaat pas in 2026 plaatsvinden.	-90	90
Verkoop groenstroken Er zijn in 2025 enkele groenstroken verkocht die niet begroot waren, hetgeen resulteert in een incidenteel voordeel voor 2025.	50	
Leges reisdocumenten Meer reisdocumenten uitgereikt dan begroot.	34	
Salariskosten	82	
Overige afwijkingen < € 10.000	44	
	33	90
<u>Uitgaven</u>		
Rente kapitaallasten De rente m.b.t. kapitaallasten wordt berekend aan de hand van de omslagrente. Deze was in 2025 begroot tegen een percentage van 1,5%. In werkelijkheid was dit slechts 0,62%. Het verschil is ontstaan doordat we bij het opstellen van de begroting 2025 er nog vanuit gingen dat we eind 2024 en in 2025 langlopende leningen moesten aangaan. Door het uitstellen van grotere projecten is ook de financieringsbehoefte uitgesteld. Aangezien dit resulteert in een lagere toerekening naar de andere programma's, heeft dit overall gezien géén effect op het jaarrekeningresultaat.	-495	
Ambities college In de begroting 2025 was 120.000 euro gereserveerd voor ambities vanuit het collegeprogramma, welke gedekt werden vanuit de algemene reserve. Deze middelen zijn niet ingezet, waardoor deze grotendeels kunnen vrijvallen. Enkele uitgaven zullen in 2026 nog plaatsvinden, welke dan gedekt worden vanuit de algemene reserve.	120	-120

Projecten IM Binnen dit cluster is sprake van een onderuitputting doordat de fasering van enkele projecten is aangepast. Gedurende het jaar is, in overleg met de organisatie, de capaciteit en budgettaire inzet tijdelijk verschoven naar meer urgente, actuele opgaven. De doorlooptijd van de oorspronkelijke projecten is hierop zorgvuldig herzien, zonder dat dit ten koste is gegaan van de wettelijke en noodzakelijke basisdienstverlening. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2026 via de reserve overloop.	86	
Intergemeentelijke samenwerking De gemeente Voerendaal heeft een gedeelde verantwoordelijkheid met regio en collega gemeenten voor realisatie van onderdeel Leefbaarheid Landelijk Gebied. Daartoe wordt gezocht naar de uitvoeringscapaciteit en eventueel een tijdelijke versterking. Hiertoe is het geraamde budget in 2025 gereserveerd (collegebesluit 16 december 2025). Voorgesteld wordt om dit te storten in de reserve overloop ten behoeve van het advies kwartiermaker en projectstructuur gebiedsgerichte aanpak landelijk gebied.	51	
Beleidsadvisering Het opstellen en opleveren van een toekomstvisie is uitgesteld tot na oplevering van de Omgevingsvisie in 2026 (cf. raadsinformatiebrief van 01-07-2025). Middelen voor de omgevingsvisie (programma 8) en middelen toekomstvisie blijven beschikbaar binnen de algemene reserve.	35	-35
Gebouwenbeheer De opdracht voor het accommodatiebeleid is nog in uitvoering en wordt in de loop van 2026 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Voorgesteld wordt het saldo over te hevelen naar 2026 via de reserve overloop.	33	
Voorlichting en communicatie Er was budget voorzien voor de verdere ontwikkeling van de huisstijl en daarnaast het onderzoek inclusief implementatie beeldbank voor de gemeente Voerendaal. Deze werkzaamheden zijn verplaatst van 2026. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2026 via de reserve overloop.	28	
Feitenonderzoek casus Winthagen In 2025 heeft er een feitenonderzoek plaatsgevonden naar het vergunningenproces van de casus Winthagen. Deze kosten waren niet voorzien, hetgeen zorgt voor een overschrijding van het budget van de gemeenteraad. De personeelskosten en extra inhuur voor dit onderzoek zijn gedekt vanuit het reguliere personeelskostenbudget. De kosten over 2026 worden inzichtelijk gemaakt in de P&C cyclus 2026.	-38	
Kapitaallasten	32	

Salariskosten	282	
Overige afwijkingen < € 10.000	-58	
	76	-155

** Zie leeswijzer

1. Veiligheid en handhaving

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Burgemeester D.P.W. Joppe.

Taakvelden: Crisisbeheersing en brandweer, Openbare orde en veiligheid.

1.1 Wat wilden we bereiken?

Zoveel als mogelijk verschillende vormen van overlast, criminaliteit en onveiligheid binnen onze gemeente te voorkomen, handhaven en oplossen. De ambitie is om onze veilige leefomgeving te behouden en daar waar nodig te creëren voor iedereen binnen onze gemeente. Daarnaast ook ernstige problemen zoals ondermijning beperken. Werken vanuit de kaders van het lokaal uitvoeringsprogramma integrale veiligheid 2025-2026.

1.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Speerpunt 1: Lokaal uitvoeringsprogramma integrale veiligheid 2025-2026

- Herziening uitvoeringsprogramma; De herziene versie van het lokaal Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid (UIV) 2025-2026 is vastgesteld.
- **Maatschappelijk effect:** Inzicht in hoe lokaal invulling is/ wordt gegeven aan de gestelde regionale doelstellingen uit het Integraal Veiligheidsplan SVBBL (IVP).

Speerpunt 2: Bestrijding ondermijning

- In 2025 is een nieuw en geactualiseerd convenant drugsconvenant opgeleverd dat de integrale aanpak van soft- en harddrugs mogelijk maakt; "Bestrijding georganiseerde drugscriminaliteit Limburg 2024-2028".
- Samen met ketenpartners zijn door het RIEC de Integrale Ondermijningsbeelden Zorgcriminaliteit en Autobranche Parkstad opgeleverd en is de Integrale Jeugd Aanpak Parkstad geïmplementeerd.
- Het ACT! Interventieteam Parkstad is gestart. Daardoor hebben controles op spookbewoning plaatsgevonden en voorbereidingen voor controles in de autobranche.
- Op mensenhandel zijn concrete stappen gezet in bewustwording, meldingsbereidheid, samenwerking en signalering.
- **Maatschappelijk effect:** Bewustwording en bestrijding van ondermijning bevorderen een veilige leefomgeving en beschermen kwetsbare groepen, terwijl fysieke controles zichtbaarheid, risicobeoordeling en bestuurlijke aanpak versterken.

Speerpunt 3: Project Buitengebied

- Gemeente Voerendaal is gecertificeerd met het keurmerk 'Veilig Buitengebied'. Dit certificaat bevestigt de inzet van een werkgroep van verschillende netwerkpartners, inwoners en ondernemers, die samenwerkt aan een veilig buitengebied
- **Maatschappelijk effect:** Een structurele samenwerking die blijvend aandacht heeft voor een veilig buitengebied en borging van deze samenwerking binnen de betrokken organisaties.

Speerpunt 4: Bestuurlijke rapportage en crisisorganisatie

- Er is een vast format opgesteld voor bestuurlijke rapportages. Dit format is door de politie aangenomen en wordt gebruikt als basis voor de bestuurlijke rapportages. Dit zorgt voor uniformiteit in verslaglegging bij meldingen en daardoor voor minder afbreuk in (mogelijke) juridische procedures.

- In 2025 is de bestuurlijke opdracht Weerbare Samenleving vastgesteld en is een gezamenlijk traject met alle Zuid-Limburgse gemeenten gestart, wat heeft geleid tot herziening van crisis- en continuïteitsplannen, publiekscampagnes maatschappelijke weerbaarheid, de lancering van een crisisapp en actieve aandacht voor 72-uurs zelfredzaamheid.
- **Maatschappelijk effect:** Met het vaste format voor bestuurlijke rapportages kunnen snellere en effectievere interventies worden ingezet. Het project Weerbare Samenleving heeft als doel de samenleving zo goed mogelijk voor te bereiden op noodsituaties.

1.3 Welke risico's en ontwikkelingen hebben zich voorgedaan?

- Door onvoldoende capaciteit binnen de Limburgse veiligheidsketen sluiten niet alle partners structureel aan bij integrale controles, waardoor veiligheidsrisico's en ondermijnende criminaliteit mogelijk minder goed worden bestreden.
- Samenwerking justitie/politie/belastingdienst/gemeente; Binnen het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) Politie wordt het gesprek gevoerd over het proces van besturen/ managen van veiligheid in Limburg en de rol van alle partners hierin.
- Onvoorspelbare kosten bestuurlijke aanpak criminaliteit; Er is een afname van het aantal drugs gerelateerde dumpingen in het buitengebied.

1.4 Wat heeft het gekost?

Programma 1 - Veiligheid en handhaving	Jaarrekening 2024	Primitieve begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking
Baten	-42	-5	-5	-23	18
Lasten	1.779	1.823	1.768	1.729	39
	1.737	1.818	1.763	1.706	57
Mutatie reserves	-6	-6	-13	-13	-
Totaal programma	1.731	1.812	1.751	1.693	57

	Uitg / Ink	Mut. Reserves
Inkomsten		
Overige afwijkingen < € 10.000	18	
	18	0
Uitgaven		
Crisisbeheersing en brandweer	36	
De Veiligheidsregie Zuid-Limburg heeft over 2025 als gevolg van incidenteel ontvangen middelen een positief resultaat gepresenteerd wat gedeeltelijk terugvloeit naar de gemeente Voerendaal.		
Salariskosten	-12	
Overige afwijkingen < € 10.000	15	
	39	0

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Wethouder R.B.M. Braun

Taakvelden: verkeer en vervoer, parkeren.

2.1 Wat wilden we bereiken?

Het doel is om ons te blijven richten op het inrichten en onderhouden van de totale openbare ruimte binnen onze gemeente minimaal conform wet- en regelgeving. Verdere uitvoering geven aan het mobiliteitsplan en het STRIP (meerjarig Strategisch Investeringsprogramma).

2.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Speerpunt 1: STRIP-project Voerendaal-Oost

- In 2025 is het participatietraject afgerond en is het plan besproken met de raad. Op basis van de raadsessies zijn er aanvullende aanpassingen aan het plan gedaan. Het definitieve plan wordt begin 2026 ter besluitvorming aangeboden.
- **Maatschappelijk effect:** Duurzaam, met een toekomstbestendige infrastructuur, met ook voor veiligheid en leefbaarheid in de openbare ruimte.

Speerpunt 2: Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan

- De voorbereiding van de Herinrichting kruispunt Putterweg/Retersbekerweg is uitgesteld naar 2026.
- In samenspraak met gemeente Gulpen-Wittem is een ontwerp opgesteld voor de herinrichting van de vijfsporig Mingersborg en Trintelen. In verband met onderlinge afstemming en samenloop met kabelwerkzaamheden is uitvoering uitgesteld naar 2026.
- Traject Kerkstraat: het participatietraject met betrekking tot de Kerkstraat is afgerond. De resultaten hiervan zijn verwerkt in de actualisatie van het Mobiliteitsplan.
- **Maatschappelijk effect:** Bevorderen verkeersveiligheid en leefbaarheid betreffende gebieden

Speerpunt 3: Vernieuwen STRIP 2026-2030

- In 2025 is de actualisatie van het STRIP 2026-2030 voorbereid. In 2026 zal dit aan de raad ter vaststelling worden voorgelegd.
- **Maatschappelijk effect:** Integrale aanpak investeringswerken (wegen/water/groen), maximaal resultaat tegen verantwoorde maatschappelijke kosten

Speerpunt 4: Actualiseren Mobiliteitsplan

- Het Mobiliteitsplan is geëvalueerd en geactualiseerd. De actualisatie 2026-2030 is door de Raad vastgesteld.
- **Maatschappelijk effect:** Verhogen verkeersveiligheid, bereikbaarheid, leefbaarheid en gezondheid

Speerpunt 5: Afsluiten wegen buitengebied

- Sluiting wegen voor niet-landbouwverkeer op basis planvoorbereiding en burgerparticipatie 2024. Uitvoering is uitgesteld naar 2026.

- **Maatschappelijk effect:** Verhogen verkeers- en sociale veiligheid door verminderen sluipverkeer en afvaldumpingen

Speerpunt 6: Onderzoek Kerkstraat

- Het participatietraject met betrekking tot de Kerkstraat is afgerond. De resultaten hiervan zijn verwerkt in de actualisatie van het Mobiliteitsplan.
- **Maatschappelijk effect:** Verbeteren verkeersveiligheid en leefbaarheid

2.3 Welke risico's en ontwikkelingen hebben zich voorgedaan?

- Gestegen kosten en krapte arbeidsmarkt, dit heeft geleid tot vertraging en kostenverhogingen van o.a. het project Voerendaal-Oost.
- Kerkstraat: een verkeerskundige oplossing voor de gesignaleerde problematieken is binnen het huidige wegprofiel niet mogelijk gebleken.

2.4 Wat heeft het gekost?

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	Jaarrekening 2024	Primitieve begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking
Baten	-309	-64	-147	-280	133
Lasten	2.655	2.547	2.674	2.485	189
	2.346	2.483	2.527	2.205	322
Mutatie reserves	-108	-10	450	490	-40
Totaal programma	2.238	2.474	2.977	2.695	282

	Uitg / Ink	Mut. Reserves
Inkomsten		
Straatwerkvergoedingen De ontvangen straatwerkvergoedingen waren niet begroot; deze hebben deels betrekking op werkzaamheden die we komende jaren gaan uitvoeren.	90	
Zwerfafvalvergoeding voorgaande jaren We hebben een verrekening ontvangen van de zwerfafvalvergoeding 2023+2024 wat resulteert in hogere baten dan begroot.	42	
Overige afwijkingen < € 10.000	1	
	133	0
Uitgaven		
Leasecontracten voertuigen De leasecontracten van de voertuigen zijn ruim een half jaar later ingegaan dan begroot	26	

Onderhoud verhardingen Er zijn extra kosten gemaakt voor het meerjarig aanbesteden (conform advies accountant) van waterlossingen, sloten en civieltechnische kunstwerken. Tevens biedt dit de mogelijkheid om in de toekomst meerjarencontracten te bundelen.	-82	
Verkeersveiligheid Het opstellen van Wegenlegger is niet uitgevoerd in 2025. Dit gaat in 2026 plaatsvinden. Dekking van de kosten in 2026 is dan reeds voorzien via de algemene reserve. De actualisatie van het mobiliteitsplan is in eigen beheer uitgevoerd en daar hebben we dus geen kosten aan gehad, die wel begroot waren.	64	-40
Kapitaallasten	186	
Salariskosten	-14	
Overige afwijkingen < € 10.000	9	
	189	-40

3. Economie

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Wethouder G.A.H. Delsing

Taakvelden: economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijfsloket en bedrijfsregelingen, economische promotie.

3.1 Wat wilden we bereiken?

Een goed vestigingsklimaat te bevorderen en te handhaven voor winkels, bedrijven en toeristische ondernemers. Dit is een continue ontwikkeling op basis van door de raad vastgesteld beleid.

3.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Speerpunt 1: Toeristische gebiedspromotie Land van Kalk

- Binnen de coöperatie Land van Kalk zijn ondernemersavonden georganiseerd om samenwerking te verbeteren. Het plateau van Kunradersteen dat door de regio Heerlen, Simpelveld en Voerendaal loopt is in de markt gezet door middel van safari's, online en offline promotie en samenwerking met Visit Zuid-Limburg. In het verlengde van de regionale samenwerking en promotie heeft Voerendaal in 2025 de toeristische visie vastgesteld.
- **Maatschappelijk effect:** Stimuleren lokale economie (accommodaties, restaurants, winkels) en werkgelegenheid sector

Speerpunt 2: Regionaal wandelnetwerk Knopen lopen

- Het wandelnetwerk 'Knopen Lopen' is regionaal gerealiseerd. In Voerendaal zijn de oude routepalen verwijderd en de nieuwe borden gerealiseerd.
- **Maatschappelijk effect:** Aantrekkelijke infrastructuur voor bezoekers en inwoners, stimulering lokale economie

Speerpunt 3: Monitoring winkelleegstand en bedrijventerrein

- De frictieleegstand is gemonitord en bleef onder 5%. Om leegstand te voorkomen is bureau Streetwise ingehuurd om de huidige huurprijzen te bespreken met ondernemers en verhuurder. Op het bedrijventerrein is de kavel bij de entree van het bedrijventerrein gereserveerd voor een lokaal bedrijf, waarbij de procedure omgevingsvergunning grotendeels is afgerond.
- **Maatschappelijk effect:** Behouden goed vestigingsklimaat

3.3 Welke risico's en ontwikkelingen hebben zich voorgedaan?

- De toeristische visie zorgt voor een duidelijke koers aan de toeristische ontwikkelingen binnen de gemeente.

3.4 Wat heeft het gekost?

Programma 3 - Economie	Jaarrekening 2024	Primitieve begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking
Baten	-79	-64	-64	-83	18
Lasten	333	244	230	219	11
	254	180	166	136	30
Mutatie reserves	-32	-19	-26	-19	-7
Totaal programma	222	161	140	117	23

	Uitg / Ink	Mut. Reserves
<u>Inkomsten</u>		
Toeristenbelasting Deze afwijking wordt toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.	15	
Overige afwijkingen < € 10.000	3	
	18	0
<u>Uitgaven</u>		
Salariskosten	5	
Overige afwijkingen < € 10.000	6	-7
	11	-7

4. Onderwijs

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Wethouder P.J.E. Leunissen, Wethouder R.B.M. Braun

Taakvelden: onderwijs basisonderwijs, onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken.

4.1 Wat wilden we bereiken?

Iedere inwoner vindt een fijne plek in de maatschappij. Binnen eigen kracht en mogelijkheden moet eenieder zich optimaal kunnen ontplooiën en talenten ontwikkelen. Als gemeente faciliteren we dit en bieden randvoorwaarden. Parkstad breed is in 2024 een Educatieve Agenda Parkstad (EAP) vastgesteld met verschillende actielijnen. Hier gaan we in Voerendaal in 2025 actief mee aan de slag met passende lokale vertaling.

Samenwerking met kindpartners is essentieel. In lijn hiermee vormgeven van inhoudelijk samenwerkingsconcept Lerende Gemeenschap in Ubachsberg, uiteindelijk samengevoegd in nieuw kindcentrum. In alle kernen oplossingen zoeken voor uitdagingen in onderwijshuisvesting passend bij opgave, kern en kwaliteit onderwijs.

4.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Speerpunt 1: Lokale Educatieve Agenda (LEA) Voerendaal

- Er is gestart met het opstellen van de LEA 2026-2029. Daarnaast is er overeenstemming bereikt tussen alle Zuid-Limburgse gemeenten over de definitie van de Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) doelgroep waardoor dat elk kind in Zuid-Limburg dezelfde startkansen krijgt.
- **Maatschappelijk effect:** Het creëren van gelijke kansen voor alle Voerendaalse kinderen waarbij er gebruik gemaakt wordt van zowel Voerendaalse als Parkstadse middelen.

Speerpunt 2: Lerende Gemeenschap Ubachsberg

- De verschillende (kind)partners hebben een aantal activiteiten opgezet om meer met elkaar in contact te zijn, samen te werken en doelgroepen van jong en oud met elkaar te verbinden. Spil hierin is de opbouwwerker voor Ubachsberg (gestart in maart). Eind 2025 is het Mediateam Ubachsberg gestart met verslaglegging van (kind)partners en activiteiten in Ubachsberg zoals het Zuid-Limburgs Federatiefeest en hebben zij een disco georganiseerd.
- **Maatschappelijk effect:** Omgeving waarin kinderen talenten kunnen ontwikkelen, ontwikkeling op alle gebieden ondersteund. Dit heeft een link met EAP actielijn 4 (Educatieve Agenda Parkstad)

Speerpunt 3: Cortemich

- Met vijf van de zeven partners is er een nieuw huurcontract gesloten en met de overige twee partners worden gesprekken omtrent het contract gevoerd. Met schoolbestuur INNOVO zijn gesprekken opgestart dat groot onderhoud plaats zal vinden in 2027.
- **Maatschappelijk effect:** Passende en betaalbare onderwijshuisvesting binnen de kern van Voerendaal waarbij basiszorg naar het kind komt.

Speerpunt 4: Open Club Klimmen Kindcentrum

- De Open Club Klimmen is opgeleverd en zowel onderwijs, partners en verenigingen hebben hun intrek genomen. Er is gestart om de samenwerkingen binnen de Open Club Klimmen te bevorderen om de maatschappelijke meerwaarde te bevorderen.
- **Maatschappelijk effect:** Passende en betaalbare onderwijshuisvesting binnen de kern Klimmen waarbij basiszorg naar het kind komt. Het (ver)binden van verenigingen om de sociale cohesie binnen de kern van Klimmen te vergroten.

Speerpunt 5: Ubachsberg kindcentrum

- Het haalbaarheidsonderzoek en het locatieonderzoek voor de nieuwe school zijn gepresenteerd aan de Raad. De voorkeurslocatie is gekozen en er is budget beschikbaar gesteld voor het realiseren van een nieuwe school.
- **Maatschappelijk effect:** Passende en betaalbare onderwijshuisvesting binnen de gemeente Voerendaal waarbij basiszorg naar het kind komt.

Speerpunt 6: Ransdaal onderwijshuisvesting

- Het haalbaarheidsonderzoek en het locatieonderzoek voor de nieuwe school zijn gepresenteerd aan de Raad. De voorkeurslocatie is gekozen en er is budget beschikbaar gesteld voor het realiseren van een nieuwe school.
- **Maatschappelijk effect:** Passende en betaalbare onderwijshuisvesting binnen de gemeente Voerendaal waarbij basiszorg naar het kind komt.

Speerpunt 7: Bibliotheek op School

- De basisschool in Voerendaal is aangesloten op de bibliotheek op school (dbos). Hiermee hebben alle basisscholen een dbos, welke door de bibliotheek onderhouden wordt.
- **Maatschappelijk effect:** Laagdrempelige bevorderen van lezen met een ruim en wisselend aanbod waardoor het leesbegrip verhoogd wordt en de kansen van kinderen vergroot worden.

4.3 Welke risico's en ontwikkelingen hebben zich voorgedaan?

- Voor het vernieuwen van de onderwijshuisvesting in Ubachsberg en Ransdaal heeft de Raad budget beschikbaar gesteld.
- Er is uitvoeringscapaciteit gerealiseerd om de voorbereidende fase van de onderwijshuisvesting te realiseren. De capaciteitsbehoefte per fase is wisselend, het verkrijgen van kundig personeel, op het juiste moment, is nodig om de planning te realiseren.
- Veel opgaven vragen een nauwe samenwerking met meerdere (regionale) partners, waardoor afhankelijkheid ontstaat van hun tempo, keuzes en uitvoeringskracht. Dit risico is een 2025 niet expliciet van toepassing geweest op de genoemde speerpunten.
- De officiële opening van de Open Club Klimmen is van september 2025 uitgesteld naar begin 2026.

4.4 Wat heeft het gekost?

Programma 4 - Onderwijs	Jaarrekening 2024	Primitieve begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking
Baten	-230	-170	-220	-216	-4
Lasten	1.117	1.273	1.698	1.425	274
	887	1.104	1.478	1.208	270
Mutatie reserves	-119	-209	-599	-599	-
Totaal programma	768	895	879	609	270

	Uitg / Ink	Mut. Reserves
<u>Inkomsten</u>		
Overige afwijkingen < € 10.000	-4	
	-4	0
<u>Uitgaven</u>		
Sloop pand Ummer Clumme (OCK) Sloop van het pand is afgerond en heeft binnen budget plaatsgevonden.	28	
Voor- en vroegschoolse educatie Door een stijgende achterstandsscore is het beschikbare budget (vanuit het Rijk) gestegen. In 2025 was er geen actief onderwijsachterstandenbeleid, dit heeft gezorgd voor een lagere uitgaves. Momenteel wordt er nieuw onderwijsachterstandenbeleid opgesteld.	80	
Kapitaallasten	293	
Salariskosten	-103	
Overige afwijkingen < € 10.000	-24	
	274	0

5. Sport, cultuur en recreatie

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Wethouder P.J.E. Leunissen, Wethouder G.A.H. Delsing.

Taakvelden: sportbeleid en activatie, sportaccommodaties, cultuur, musea, cultureel erfgoed, media, openbaar groen en openluchtrecreatie.

5.1 Wat wilden we bereiken?

Faciliteren en ondersteunen van een inclusieve en leefbare gemeenschap. Inzetten op behoud bestaande sociale, fysieke en groene structuren in de gemeente met speciale aandacht voor samenspel gemeente met inwoners, gemeenschappen en verenigingen en versterken van eigenaarschap.

5.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Speerpunt 1: Nieuw gemeentelijk accommodatiebeleid

- In 2025 is de inventarisatiefase om te komen tot accommodatiebeleid doorlopen en hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met gebruikers en verenigingen. In 2026 wordt het accommodatiebeleid ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.
- **Maatschappelijk effect:** Duurzame, toekomstbestendige en betaalbare accommodaties waar inwoners gebruik van kunnen maken voor sport en recreatie

Speerpunt 2: Uitvoering nota Erfgoed

- De Nota Erfgoed is vastgesteld door de gemeenteraad. Daaraan is een uitvoeringsagenda gekoppeld die toeziet op o.a. het vormen van een erfgoedcommissie, het benutten van erfgoed als drager van gebiedspromotie en het restaureren van een kapel.
- **Maatschappelijk effect:** Voerendaal is rijk aan erfgoed met vele rijksmonumenten en beeldbepalende panden. De nieuwe nota zorgt voor duidelijkheid voor inwoners en beleidsmakers met betrekking tot onderhoud en nieuwe initiatieven Erfgoed

Speerpunt 3: Actualiseren subsidiebeleid

- De partners zijn op de hoogte gebracht dat het actualiseren van het subsidiebeleid is doorgeschoven naar 2026.
- **Maatschappelijk effect:** Doelgericht en efficiënt beleid subsidies voor verenigingen, stichtingen en andere aanvragers voor structurele en incidentele financiële ondersteuning

Speerpunt 4: Gerichte ondersteuning verenigingen

- Vragen vanuit verenigingen zijn verwerkt. Verenigingen zijn binnen de mogelijkheden passend ondersteund.
- **Maatschappelijk effect:** We staan in Voerendaal voor een sterk en vitaal verenigingsleven.

Speerpunt 5: Actualiseren Natuur- en Landschapsvisie

- Het voornemen was om de natuur- en landschapsvisie te actualiseren, in lijn met het vigerende provinciale en rijksbeleid ten aanzien van natuur en landschap. In 2025 is besloten om het opstellen van de natuur- en landschapsvisie onderdeel te laten uitmaken van de gemeentelijke Omgevingsvisie, die in 2026 wordt opgesteld en afgerond. Eind 2025 is het participatietraject van de Omgevingsvisie opgestart.

- **Maatschappelijk effect:** Duidelijkheid naar medewerkers, partners en inwoners ten aanzien van te realiseren doelen en maatregelen natuur en landschap.

Speerpunt 6: Actualiseren Groenstructuurplan

- Het voornemen was om het groenstructuurplan te actualiseren, in lijn te brengen met de doelen uit het groenbeheerplan. In 2025 is besloten om het groenstructuurplan op te stellen na vaststelling van de Omgevingsvisie, waar de natuur- en landschapsvisie onderdeel van uitmaakt. Het groenstructuurplan zal een concrete uitwerking gaan vormen van de natuur- en landschapsvisie.
- **Maatschappelijk effect:** Duidelijk verbeeld en verwoord te realiseren doelen en maatregelen openbaar groen in kernen

Speerpunt 7: Uitvoering groenbeheer

- In 2025 is het Groenbeheerplan 2026-2030 door de gemeenteraad vastgesteld. Het groenbeheerplan is vanaf dat moment ten uitvoering gebracht, volgens de dan geldende beheerniveaus. Als onderdeel van het groenbeheerplan is een eerste opzet van een communicatieplan opgesteld. Dit communicatieplan wordt in 2026 tot uitvoering gebracht.
- **Maatschappelijk effect:** Prettige en gezonde leefomgeving voor alle inwoners.

5.3 Welke risico's en ontwikkelingen hebben zich voorgedaan?

- Gestegen kosten en krapte arbeidsmarkt: In het afgelopen boekjaar is gebleken dat tijdens piekmomenten in het onderhoud onvoldoende externe arbeidskrachten beschikbaar waren. Dit heeft geleid tot vertragingen in de uitvoering van de verzorgende onderhoudswerkzaamheden groen.
- Ook zijn er in het afgelopen boekjaar voor de lopende projecten Open Club Klimmen en Voerendaal-Oost aanvullende middelen aangevraagd, door gestegen kosten. Ook voor de realisering van de ambities zoals opgenomen in de IVOR zijn extra middelen gevraagd.

5.4 Wat heeft het gekost?

Programma 5 - Sport, cultuur en recreatie	Jaarrekening 2024	Primitieve begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking
Baten	-396	-317	-329	-496	167
Lasten	3.642	3.432	3.721	3.767	-46
	3.247	3.114	3.392	3.271	121
Mutatie reserves	-333	-194	-510	-423	-87
Totaal programma	2.914	2.920	2.882	2.848	33

	Uitg / Ink	Mut. Reserves
<u>Inkomsten</u>		

Cultureel erfgoed We hebben subsidies ontvangen van Interregproject "Via Via" en in het verlengde daarvan van de Regiodeal, die niet begroot waren. Het project heeft als doel om de Romeinse villa aan de Steinweg beleefbaarder te maken.	37	
Bibliotheekwerk Het Ministerie van Onderwijs en Cultuur en Wetenschap heeft in 2024 een eenmalige specifieke uitkering verstrekt ten behoeve van lokale bibliotheekvoorzieningen. Deze specifieke uitkering is vanuit de gemeente Voeerendaal verstrekt aan de bibliotheek. In 2024 is een gedeelte van deze middelen besteed en verantwoord en het resterende gedeelte is in 2025 uitgegeven en verantwoord.	84	
Overige afwijkingen < € 10.000	46	
	167	0
<u>Uitgaven</u>		
Leasecontracten voertuigen De leasecontracten van de voertuigen zijn ruim een half jaar later ingegaan dan begroot.	39	
Natuur en Landschapsprojecten De actualisatie van de natuur- en landschapsvisie, Koploper Ransdalerveld en de Bomenverordening is niet uitgevoerd in 2025. Dit gaat in 2026 plaatsvinden. Voorgesteld wordt om deze middelen in de reserve overloop te laten, en deze in te zetten in 2026.	87	-87
Bibliotheekwerk Zie toelichting bij de inkomsten.	-75	
Kapitaallasten	80	
Salariskosten	-184	
Overige afwijkingen < € 10.000	7	
	-46	-87

6. Sociaal domein

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Wethouder P.J.E. Leunissen

Taakvelden: SamenKracht en burgerparticipatie, Wmo, jeugdzorg, jeugdreclassering, WSW en beschut werk, arbeidsparticipatie.

6.1 Wat wilden we bereiken?

In Voerendaalse sociaal domein werken aan welbevinden inwoners in brede zin. Inzetten op zelfredzame en krachtige inwoners die grip op hun leven hebben (jeugdigen, ouders, senioren). Geloven in preventie en samenlevingsopbouw maar waar nodig passende hulp of ondersteuning bieden. Werken vanuit kernwaarden visie sociaal domein: inclusief, ontwikkeling en verbonden.

6.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Speerpunt 1: Toekomstbestendigheid Wmo

- Het aantal Wmo-meldingen, de doorlooptijden en de bijbehorende werkdruk zijn in 2025 op de voet gevolgd en waar nodig is hierop ingespeeld. Wmo-processen zijn op onderdelen verkort om doorlooptijden te versnellen en extra ondersteuning in het Wmo-loket is ingeschakeld. Ook is de 'pilot reablement' gestart waarbij het maximaal benutten van de eigen kracht en andere mogelijkheden zoals algemene voorzieningen en informele zorg worden ingezet. Daarnaast is samen met de zorgaanbieders een zogenaamde wachtlijsttool geïmplementeerd waarmee de wachtlijst sneller ingelopen kan worden. Tot slot is de woonzorgvisie in 2025 vastgesteld.
- **Maatschappelijk effect:** Met de bovengenoemde acties zijn we erin geslaagd om de wachttijden/wachtlijsten voor het overgrote deel weg te werken en de werkdruk in het Wmo-loket beheersbaar te houden en de uitvoerbaarheid en kwaliteit van de ondersteuning op (de korte) termijn te garanderen.

Speerpunt 2: Doelmatig aanbod jeugdhulp

- Binnen JENS heeft er een onderzoek plaatsgevonden over de kostenontwikkeling. De resultaten uit dit onderzoek zijn gedeeld met de Raad. Daarnaast zijn er gesprekken opgestart met JENS over de aanbevelingen uit het rapport welke in de komende jaren doorgevoerd dienen te worden om grip op de jeugdigen en de financiën te houden.
- Het aantal jeugdigen in jeugdhulp binnen Voerendaal, blijft stabiel. We zijn in Limburg de gemeente met de minste kinderen die jeugdhulp ontvangen.
- JENS heeft een begin gemaakt met een monitor zodat de aantallen kinderen gemonitord kan worden op hulpbehoefte en financiën.
- **Maatschappelijk effect:** Voerendaalse jeugdigen en hun ouders voorzien van tijdige en passende jeugdhulp die betaalbaar blijft voor de gemeenschap.

Speerpunt 3: Doorontwikkeling sociaal team

- De inzet van het maatschappelijk werk in eigen beheer draagt bij aan het preventief en tijdig signaleren van knelpunten of zorgen in het leven van inwoners waarbij ondersteuning en advies vanuit de gemeente gewenst of noodzakelijk is.
- Mantelzorg ondersteuning is ook in eigen beheer genomen. De inzet die we hierop plegen wordt gezien en gewaardeerd door de mantelzorgers.
- Het sociaal team is een integraal werkend team dat in haar doorontwikkeling de aansluiting weet te vinden bij de noodzaak van een breed collectief aanbod en versterken van individuele en collectieve ondersteuning.

- **Maatschappelijk effect:** Integrale aanpak van casuïstiek, vragen inwoners in samenhang opgepakt, inwoners sneller en beter geholpen. Met minder wisselen tussen hulpverleners.

Speerpunt 4: Bekendheid Burgerij

- Visie, missie en activiteiten zijn meer belicht, worden periodiek onder de aandacht gebracht daardoor meer bereik;
- De 20+ functies van de Burgerij hebben meer bekendheid als ontmoetingsplek en kern van het voorliggend veld in Voerendaal bij inwoners en netwerkpartners;
- Communicatieplan rondom social media, animatie en stage ontwikkeld en uitgevoerd;
- **Maatschappelijk effect:** De Burgerij heeft meer diversiteit in bezoekers en vrijwilligers (afkomst, leeftijd, herintreders). Inwoners ervaren sterkere sociale structuren door ontmoetingen en professionele ondersteuning in de Burgerij;

Speerpunt 5: Meer partners Burgerij

- De Burgerij heeft de samenwerking met o.a. ISD Kompas, Maatschappelijk werk, CMWW, de bieb, Zuyd Hogeschool, Sintermeertenscollege en POH's geïntensiveerd;
- Periodiek overleg met informele partners. Zoals: De Zonnebloem, diaconaal werk, mantelzorgondersteuning, Ruggesteun de Burgerij en maatschappelijk werk nemen deel. We hebben de intentie om dit netwerk te laten groeien.
- **Maatschappelijk effect:** Nauwere samenwerking en kruisbestuiving partners, preventieve zorg laagdrempelig toegankelijk binnen vier kernen; Spreekuren van partners in de Burgerij zijn uitgebreid in 2025.

Speerpunt 6: Burgerij Klimmen in Open Club Klimmen

- De Burgerij in de Open Club Klimmen is ingericht, ontmoetingsruimte is ingericht en integrale samenwerking ontmoetingsruimte uitgebreid;
- **Maatschappelijk effect:** De samenwerking in de ontmoetingsruimte is functioneel en dient de inwoners van de kern Klimmen.

Speerpunt 7: Uitbreiding initiatieven arbeidsparticipatie

- Er hebben diverse verkennende gesprekken plaatsgevonden, gericht op de doorontwikkeling van lokale initiatieven in samenwerking met o.a. ISD Kompas, Vista College, vrijwilliger coördinatoren. De lokale initiatieven zijn nader onderzocht en worden verder uitgewerkt. Op basis van deze uitwerking wordt in het eerste gedeelte van 2026 gestart met de doorontwikkeling van Talent Werkt en lokale initiatieven. Daarnaast is de samenwerking tussen de consultants ISD Kompas en vrijwilliger coördinatoren verder versterkt.
- **Maatschappelijk effect:** Inclusief werkgeverschap, maximale participatie van alle burgers. Door het creëren van passende werk- en ontwikkelkansen wordt de afstand tot de arbeidsmarkt verkleind, krijgen inwoners meer perspectief op duurzame participatie en wordt sociale inclusie versterkt.

Speerpunt 8: Versterken lokaal preventieve activiteiten JENS

- In 2025 heeft JENS haar activiteiten binnen Voerendaal vergroot, dit was zichtbaar door: Elke twee weken een activiteiten te organiseren door het jeugd- en jongerenwerk van JENS plaatsgevonden, een zomerprogramma in de zomervakantie in samenspraak met The Move Factory (TMF) en het organiseren van activiteiten in de week van de opvoeding (oktober).

- Om de zichtbaarheid en naamsbekendheid te vergroten is JENS is aangesloten bij het programma Ubachsberg.
- Er zijn door JENS gesprekken gevoerd met ketenpartners en de gemeente om te onderzoeken hoe zij zo goed mogelijk kunnen blijven aansluiten bij de veranderende behoeften van ouders en hun kinderen.
- Jens organiseert laagdrempelige activiteiten voor ouders zodat er bij hulp- en opvoedvragen ondersteund kunnen worden.
- **Maatschappelijk effect:** Preventie voor jeugd ter voorkoming van jeugdhulp aan jeugdigen en het besparen van maatschappelijke kosten op de korte en lange termijn.

6.3 Welke risico's en ontwikkelingen hebben zich voorgedaan?

- De toegenomen vraag in ondersteuning als gevolg van vergrijzing was in 2025 goed voelbaar in het Wmo-loket en dat zal niet op korte termijn verdwijnen. Ook de krapte op de arbeidsmarkt, zowel aan de kant van de zorgverleners als aan de kant van de gemeente blijft voorlopig nog voortbestaan. Met het oplossen van de achterstanden in 2025 is de kwetsbaarheid van onze uitvoeringsorganisatie helaas nog niet weggenomen. Met de hoge vraag naar voorzieningen én de personeelskrapte aan de zijde van de gemeente en aan de zijde van de aanbieders blijft de druk op onze organisatie onverminderd hoog.
- Het risico op de capaciteit voor de Jeugdzorg is in 2025 niet van toepassing voor onze gemeente, wel blijven de zorgen over de steeds stijgende kosten.
- De integrale samenwerking binnen het sociaal team is op orde. Het risico is de complexiteit van de meldingen en een toch wel toenemende multi-problematiek waardoor op momenten meer inzet nodig is dan beschikbaar.
- Met het samenvoegen van verschillende verenigingen binnen de Open Club Klimmen komen ook verschillende culturen bij elkaar. Deze gaan we op elkaar afstemmen voor een vruchtbare samenwerking in de toekomst.
- Binnen verschillende jeugdzorgaanbieders waren er in 2025 financiële problemen. De gemeente is verplicht om deze jeugdzorgaanbieders financieel overeind te houden zoals gedaan is bij Xonar. Vanuit de Mutsaersstichting is een verzoek gekomen om financieel bij te dragen. Om niet alleen te betalen maar ook invloed uit te kunnen oefenen op het beleid wordt er kort op de bal gespeeld door de Zuid-Limburgse gemeenten waarin centrumgemeente Maastricht het voortouw neemt.
- Kwetsbare burgers hebben moeite met het zelfstandig blijven participeren, wat inclusief werkgeverschap vereist waarbij werkgevers extra ondersteuning bieden. Het zorgen voor deze mogelijkheden blijft een punt van aandacht en wordt met lokale initiatieven ondervangen.

6.4 Wat heeft het gekost?

Programma 6 - Sociaal domein	Jaarrekening 2024	Primitieve begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking
Baten	-4.059	-2.465	-4.505	-4.544	39
Lasten	13.633	12.941	14.927	15.375	-448
	9.574	10.477	10.422	10.830	-409
Mutatie reserves	-599	-341	-757	-720	-37
Totaal programma	8.975	10.135	9.665	10.110	-445

	Uitg / Ink	Mut. Reserves
<u>Inkomsten</u>		
Opvang vluchtelingen In 2025 heeft de gemeente de ontvangen vergoeding voor de opvang van Oekraïense ontheemden op basis van het normbedrag doelmatig ingezet. De in 2024 getroffen maatregelen om de opvang efficiënter te organiseren zijn in 2025 voortgezet.	92	
Inburgering Dit betreft de definitieve afrekening van de SPUK Wet Inburgering voor 2024 en de voorlopige afrekening voor 2025.	-81	
Exploitatie pand De Borenburg De exploitatie is in 2025 op tijdelijke basis ingevuld. De exploitatie was met name gericht om de gebruikers en verenigingen gewoon gebruik te kunnen laten maken van de Borenburg. Het voordeel op de inkomsten heeft voornamelijk betrekking op huurpenningen van verenigingen en ontvangsten ivm consumpties, die niet begroot waren.	56	
Open Club Klimmen Huurders zijn pas vanaf april gekomen, terwijl die huurinkomsten voor het hele jaar begroot waren. Vanaf april betrekken de huurders het pand geleidelijk.	-114	
BBZ Dit betreft de voorlopige afrekening 2025 van de TOZO.	24	
WMO eerstelijnsloket In 2025 heeft een gedeeltelijke doorbelasting van de kosten voor de inrichting van de ontmoetingsruimte OCK plaatsgevonden waardoor meer inkomsten zijn gerealiseerd.	25	

Hulp bij het huishouden De overschrijding van de inkomsten is te wijten aan enerzijds een CAO-aanpassing op het tarief per 1 juli 2025 en anderzijds een toename van het aantal cliënten van ruim 6%.	16	
Wet sociale werkvoorziening Om gemeenten en sociaal ontwikkelbedrijven te ondersteunen bij de noodzakelijke ontwikkeling, heeft het Rijk een impulsbudget beschikbaar gesteld. Het impulsbudget wordt per samenwerkingsverband van gemeenten beschikbaar gesteld.	17	
Overige afwijkingen < € 10.000	4	
	39	0
<u>Uitgaven</u>		
Inburgering nieuwkomers Zie toelichting bij de inkomsten.	189	
Exploitatie Borenborg Omdat het beheer van de Borenborg middels een tijdelijk beheerder gedaan is, hebben te maken gehad met de onvoorziene kosten voor het tijdelijk beheer, de energiekosten die normaal bij de exploitant lagen en het gemis van huurinkomsten. Dit betekent dat er meer kosten gemaakt zijn dan er begroot waren.	-139	
Jongerenraad Dit betreft middelen ten behoeve van de jongerenraad die in 2025 niet volledig zijn besteedt en derhalve beschikbaar blijven binnen de algemene reserve voor 2026.	20	-20
Arbeidsmarktbeleid In 2025 is gestart met een inventarisatie- en onderzoeksfase gericht op het in kaart brengen van de begeleidingsbehoefte onder inwoners en het bestaande aanbod van professionele begeleiding. Deze voorbereidende werkzaamheden hebben in 2025 nog niet tot financiële uitgaven geleid, wat zorgt voor een voordeel op de uitgaven. Inmiddels is een plan van aanpak opgesteld en zal in 2026 worden gestart met de verdere uitwerking en uitvoering.	80	
Woningaanpassingen De kostenpost woningaanpassingen is een moeilijk in te schatten budget. Woningaanpassingen laten zich moeilijk voorspellen. Een grote woningaanpassing meer of minder resulteert zodoende direct in een over- of onderschrijding van het gestelde budget.	-52	
Hulp bij het huishouden De overschrijding van de lasten is te wijten aan enerzijds een CAO-aanpassing op het tarief per 1 juli 2025 en anderzijds een toename van het aantal cliënten van ruim 6%.	-40	

Jeugdhulp zonder verblijf lokaal De meerkosten 2025 zijn conform de meerkostennota 2025 van JENS lager uitgevallen dan begroot door de gemeente Voerendaal. Daarnaast zijn een deel van de meerkosten 2025 eenmalig gedekt met ontvangen middelen inzake SPUK NPO (onderwijsvertragingen).	158	
Jeugdhulp zonder verblijf regionaal In 2025 zien we een overschrijding van het budget jeugdhulp dit is te verklaren daar het hier een open-eind regeling betreft voor jeugdigen die worden opgenomen in jeugdhulp met verblijf. In 2025 verbleven 2 jeugdigen in gesloten jeugdzorg (GIKJ), dit is de duurste vorm van verblijf en naast dit verblijf dient er ook nog op basis van individuele forse problematiek van jeugdigen een exceptioneel tarief betaald te worden voor het individuele maatwerk dat de betreffende aanbieder levert. Het gaat tenslotte om de zwaarste vorm van jeugdhulp.	-677	
Jeugdhulp zonder verblijf landelijk Het betreft de kosten van een landelijke zorgaanbieder die zorg (begeleiding of behandeling) verleent aan een kind binnen Voerendaal die een regionale aanbieder niet kan bieden vanwege de specifieke expertise. De gemeente Voerendaal staat volledig aan de lat voor de kosten die gemaakt worden binnen deze open-eind regeling. Afrekening vindt plaats op geleverde uren welke jaarlijks variëren.	-54	
Jeugdhulp met verblijf regionaal crisis/LTA/GGZ-ve Het betreft specialistische jeugdhulp met verblijf voor kinderen, zoals een specialistisch landelijke behandelsetting of andersoortig verblijf, vaak op basis van een landelijk transitiearrangement. De gemeente Voerendaal staat volledig aan de lat voor de kosten die gemaakt worden binnen deze open-eind regeling. Afrekening vindt plaats op geleverde uren welke jaarlijks variëren.	100	
Kapitaallasten	31	
Salariskosten	6	
Overige afwijkingen < € 10.000	-70	-17
	-448	-37

7. Volksgezondheid en milieu

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Wethouder G.A.H. Delsing, Wethouder R.B.M. Braun.

Taakvelden: volksgezondheid, riolering, afval, milieubeheer, begraafplaatsen en crematoria.

7.1 Wat wilden we bereiken?

Positief gezonde en weerbare inwoners die kunnen opgroeien, leven, wonen en werken in gezonde leefomgeving met sterke sociale basis. Geloven in kracht van ontmoeting, sporten, bewegen, facilitering en ondersteuning voor alle leeftijden en diverse levensdomeinen. Intensieve samenwerking maatschappelijke partners, streven naar gezonde generatie in 2040 (programma Trendbreuk Zuid Limburg). Health in all policies: positieve gezondheid als integraal uitgangspunt voor welbevinden inwoners, bijdrage diverse domeinen (publieke gezondheid, gezondheidszorg, sociaal domein, fysieke inrichting).

Afvalwater en afvalstromen op duurzame circulaire manier verwerkt/afgevoerd tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten. In 2025 start opstellen nieuw Watertakenplan. Afronden doorberekening riolering in basisrioleringsplan (BRP).

7.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Speerpunt 1: STRIP-project Voerendaal-Oost

- In 2025 is het participatietraject afgerond en is het plan besproken met de raad. Op basis van de raadssessies zijn er aanvullende aanpassingen aan het plan gedaan. Het definitieve plan wordt begin 2026 ter besluitvorming aangeboden.
- **Maatschappelijk effect:** Duurzaam en klimaatbestendig inrichten openbare ruimte plangebied

Speerpunt 2: Vernieuwen STRIP 2026-2030

- In 2025 is de actualisatie van het STRIP 2026-2030 voorbereid. In 2026 zal dit aan de raad ter vaststelling worden voorgelegd.
- **Maatschappelijk effect:** Integrale aanpak investeringswerken wegen/water/groen, maximaal resultaat verantwoorde maatschappelijke kosten

Speerpunt 3: Afronden basisrioleringsplan

- Het BRP gemeente Voerendaal is nog niet afgerond. Dit in verband met ondercapaciteit bij de gemeente Heerlen. MMR (Meten, Monitoren en Rekenen) wordt niet verlengd, waardoor we dit in de toekomst zelf zullen moeten oppakken. Deze zal voor 2029 gereed moeten zijn.
- **Maatschappelijk effect:** Inzicht functioneren watersysteem met doorkijk maatregelen, tijdig schakelen vervanging/onderhoud, inzicht effect kosten rioolheffing

Speerpunt 4: Opstellen nieuw Watertakenplan

- De gezamenlijke aanbesteding met de Parkstad Regio is afgerond. Daarnaast is er gezamenlijk beleid opgesteld, waaruit een visiedocument is voortgekomen. Op basis hiervan wordt het nieuwe Watertakenplan opgesteld en afgerond in 2026.

- **Maatschappelijk effect:** Inzicht programmering maatregelen watersysteem klimaatbestendig, voorbereid op wateroverlast en droogte

Speerpunt 5: Minder restafval, schonere grondstoffen

- Bewoners zijn geïnformeerd over afvalscheiding om vervuiling van GFT en PMD te beperken en recycling te verbeteren; binnen het Grondstoffenplan 2022–2026 zijn in 2025 stappen gezet richting maximaal 100 kg restafval per inwoner.
- **Maatschappelijk effect:** Schonere afvalstromen creëren beter te recyclen materialen. Ten tweede wordt zwerfvuil en afvaldumpingen zo veel mogelijk beperkt.

Speerpunt 6: Kosten afvalinzameling beheersbaar

- Samen met Rd4 is besloten om in de maanden januari, februari en december eens in de vier weken gft-afval op te halen in plaats van de reguliere tweewekelijkse ronde. Daarnaast worden kosten beperkt gehouden door het stimuleren van afvalscheiding.
- **Maatschappelijk effect:** Deze maatregelen dragen bij aan het betaalbaar houden van afvalinzamelingen. Dit verkleint daarnaast ook de kans op illegale dumpingen.

Speerpunt 7: Gratis grofvuil grondstoffenparken

- Inwoners kunnen twee keer per jaar gratis restafval afgeven bij het grondstoffenpark, om zo de drempel voor het afvoeren van afvalstromen zo laag mogelijk te houden.
- **Maatschappelijk effect:** Dit heeft een positief effect op afvalscheiding en verhoogt recyclingpercentages. Daarnaast worden bewoners (financieel) ontzorgd en verlaagt dit de kans op afvaldumpingen.

Speerpunt 8: Uitvoering GALA-opgaven

- De lokale sportthema's valpreventie, JOGG en Healtylife zijn opgestart en uitgevoerd in samenwerking met The Move Factory (TMF). Welzijn op Recept, wijkaanpak sociale basis (Burgerijen) en mantelzorg (focus jonge mantelzorgers) waren beschikbaar voor de inwoners van Voerendaal.
- **Maatschappelijk effect:** Gezondere inwoners in 2040 en gezond zelfstandig thuis wonen met minder beroep op zorg.

Speerpunt 9: Versterken Trendbreuk

- De programma's van Kansrijke Start zijn beschikbaar voor inwoners van de gemeente Voerendaal. Het aantal gebruikers binnen Kansrijke start binnen de gemeente Voerendaal is laag ten opzichte van andere Parkstad gemeenten.
- **Maatschappelijk effect:** Ambitie 2030: kwart gezondheidsachterstanden Zuid-Limburg t.o.v. landelijk gemiddelde ingelopen. Ook in Voerendaal terugdringen achterstanden. JOGG en Kansrijke Start zo vroeg mogelijk inzetten op gezonde jeugd. Effectmetingen Academische Werkplaats en GGD Zuid Limburg

Speerpunt 10: Health in all policies

- Positieve gezondheid is uitgangspunt geweest in de realisatie buitenruimte Open Club Klimmen en is onderdeel geweest bij de planvorming Voerendaal-Oost beide als onderdeel van de IVOR.
- **Maatschappelijk effect:** In de hele leefomgeving aandacht voor positieve gezondheid, inwoners komen daar dagelijks mee in aanraking.

7.3 Welke risico's en ontwikkelingen hebben zich voorgedaan?

- Gestegen kosten en krapte arbeidsmarkt, dit heeft geleid tot vertraging en kostenverhogingen van o.a. het project Voerendaal-Oost.
- Er is te weinig grond beschikbaar gekomen voor het creëren van veiligere en leefbaardere situaties. Daardoor hebben projecten zoals Klimaatmaatregelen Retersbeek en Opscheumer vertraging opgelopen.
- Het actualiseren van het BRP is afhankelijk van andere partijen. Dit heeft geleid tot vertraging, en zelfs uitstel. Doordat het contract MMR (Meter Reken Monitoren) door capaciteitsgebrek is stopgezet, zijn we geacht dit nu zelf op te pakken. In 2029 moet dit uiterlijk gereed zijn.
- In 2025 was er weinig uitvoeringcapaciteit beschikbaar op Volksgezondheid en lokale GALA projecten en is er gewerkt met (sub)regionale afspraken. Vanaf eind 2025 is er weer capaciteit beschikbaar voor lokale afspraken.
- Regionale ambities soms vertragend voor lokale uitvoering, in 2025 was dit het geval bij de uitvoering van het opstellen van het nieuwe watertakenplan.

7.4 Wat heeft het gekost?

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu	Jaarrekening 2024	Primitieve begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking
Baten	-4.120	-4.134	-4.176	-4.165	-10
Lasten	4.071	4.193	4.203	3.991	212
	-49	59	27	-174	201
Mutatie reserves	-8	-	-	-	-
Totaal programma	-56	59	27	-174	201

	Uitg / Ink	Mut. Reserves
<u>Inkomsten</u>		
Salariskosten	11	
Overige afwijkingen < € 10.000	-21	
	-10	0
<u>Uitgaven</u>		
Riolering De kosten van onderhoud zijn hoger uitgevallen dan begroot door een groter aantal klachten en meldingen dan voorzien, waardoor extra reparaties zijn uitgevoerd. Door een lagere toerekening van kapitaallasten ontstaat er echter een voordeel op het totale compartiment riolering. Dit voordeel wordt gestort in de egalisatievoorziening riolering.	75	

Afval RD4 heeft over 2025 een positief resultaat gepresenteerd. Enerzijds waren de verwerkingskosten lager dan begroot. Aan de andere kant is er een voordeel behaald als gevolg van logistieke efficiëntie. Daarnaast is de afwikkeling van de afrekening PMD 2022 verwerkt.	72	
Kapitaallasten	2	
Salariskosten	33	
Overige afwijkingen < € 10.000	30	
	212	0

8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Wethouder R.B.M. Braun.

Taakvelden: ruimte en leefomgeving, grondexploitatie, wonen en bouwen.

8.1 Wat wilden we bereiken?

Woningmarkt in 2032 in balans en passende huisvesting voor alle doelgroepen. Bestaande kernen op verantwoorde manier uitbreiden met goede mix woningen voor diverse doelgroepen. Periode t/m 2032 minimaal 450 woningen. Doelstellingen geconcretiseerd in Masterplan Wonen (uitwerking lokale Woonvisie Voerendaal 2023-2028 en afspraken Rijk/provincie).

We streven naar een aantrekkelijke fysieke leefomgeving waarin stedenbouw, landschap, milieu, leefbaarheid en economie in samenhang worden beschouwd. Bij ruimtelijke ontwikkelingen houden wij rekening met zowel individuele als gemeenschappelijke belangen. Zorgvuldige toetsing van nieuwe initiatieven staat daarbij centraal, waarbij we actief meedenken met de wensen van initiatiefnemers en de omgeving, binnen de kaders van de Omgevingswet.

Beheren, inrichten en onderhouden fysieke leefomgeving en landelijk gebied. Uitvoering IVOR en Groenbeheerplan (eind 2024 ter besluitvorming Raad). In 2025 actualiseren Natuur-/Landschapvisie en Groenstructuurplan.

8.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Speerpunt 1: Ontwikkelen en uitvoeren woningbouwgebieden

- Binnen het ruimtelijk kader 'Masterplan Wonen' zijn een aantal principeverzoeken binnengekomen voor woningbouwontwikkeling. Hierbij is één principeverzoek vastgesteld door het college. Daarnaast zijn vooruitlopend op principeverzoeken voor vijf andere locaties gesprekken gevoerd met ontwikkelaars (in hoofdlijnen op aantallen, typologieën en een eerste stedenbouwkundige en landschappelijke toets).
- **Maatschappelijk effect:** Passende woningvoorraad voor diverse doelgroepen, bijdrage aan evenwichtige woningmarkt, verbetering woonkwaliteit en leefomgeving.

Speerpunt 2: Samenwerking met woningcorporatie Vanhier Wonen

- Samen met Vanhier Wonen is gewerkt aan gezamenlijke doelen m.b.t. verduurzaming, transformatie en realisatie 130 nieuwbouwwoningen, zoals jaarlijks is vastgelegd in de prestatie afspraken.
- **Maatschappelijk effect:** Toereikend, duurzaam en toekomstbestendig huurwoningaanbod, betaalbare woonmogelijkheden en verhoogde leefbaarheid.

Speerpunt 3: Uitwerking woonzorgvisie en spreiding woonzorgvoorzieningen

- De woonzorgvisie is in 2025 vastgesteld. Met de uitvoeringsagenda, inclusief de urgentieregeling (die onder de huisvestingsverordening valt) is in 2025 een start gemaakt. Hierbij is vertraging ontstaan, besluitvorming heeft nog niet plaats gevonden.
- **Maatschappelijk effect:** Verbeterde zorginfrastructuur en leefbaarheid, ondersteuning van kwetsbare inwoners dichtbij huis.

Speerpunt 4: Start bouw woningbouwproject Schoolstraat in Klimmen

- In 2025 is de omgevingsvergunning voor woningbouwproject Clummergeaard (24 appartementen) aangevraagd, behandeld en eind 2025 verleend, waarmee uitvoering is gegeven aan de woonbestemmingen uit het bestemmingsplan Open Club Klimmen.
- **Maatschappelijk effect:** Realisatie van nieuwe betaalbare woningen passend binnen bestaande kernen (in onderhavig geval in het bijzonder de kern Klimmen). Dit versterkt de leefbaarheid binnen dorpen en draagt bij aan de instandhouding van voorzieningen.

Speerpunt 5: Actualiseren en implementeren Omgevingsvisie

- In 2025 heeft het college ingestemd met het Plan van Aanpak Omgevingsvisie. Op basis daarvan hebben twee aanbestedingen plaatsgevonden voor de werving van twee bureaus die zich bezig houden met het participatietraject en met de inhoudelijke vormgeving van de Omgevingsvisie. Beide bureaus zijn in 2025 gestart.
- **Maatschappelijk effect:** De gemeente Voerendaal beschikt na vaststelling over een gedragen Omgevingsvisie, waarin op samenhangende en duidelijke wijze de langetermijnambities voor de fysieke leefomgeving zijn vastgelegd. De visie komt tot stand in samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners en biedt een helder kader voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Hiermee wordt bijgedragen aan een koersvaste en betrouwbare overheid.

Speerpunt 6: Implementatie Omgevingswet en voorbereiden gemeentelijk Omgevingsplan

- In 2025 zijn binnen Voerendaal de werkprocessen en formats ingericht voor zorgvuldige afhandeling van omgevingsvergunningen onder de Omgevingswet en zijn de eerste Wkb-projecten succesvol behandeld, waardoor vaste werkafspraken gelden en initiatiefnemers deskundig en eenduidig worden geïnformeerd.
- In 2025 is, vanuit de woningbouwambities (Masterplan Wonen), een ruimtelijk adviesbureau ingeschakeld voor het opstellen van een casco transitiehoofdstuk Omgevingsplan en is gestart met de begeleiding van de eerste aanvragen.
- **Maatschappelijk effect:** Tijdige besluitvorming onder de Omgevingswet, met efficiënte dienstverlening en duidelijke communicatie, en een passend juridisch-planologisch kader voor woningbouwinitiatieven om te voorzien in de woningbehoefte van Voerendaal.

Speerpunt 7: Actualiseren Natuur- en Landschapsvisie

- Het voornemen was om de natuur- en landschapsvisie te actualiseren, in lijn met het vigerende provinciale en rijksbeleid ten aanzien van natuur en landschap. In 2025 is besloten om het opstellen van de natuur- en landschapsvisie onderdeel te laten uitmaken van de gemeentelijke Omgevingsvisie, die in 2026 wordt opgesteld en afgerond. Eind 2025 is het participatietraject van de Omgevingsvisie opgestart.
- **Maatschappelijk effect:** Duidelijkheid naar inwoners, partners en medewerkers, ten aanzien van te realiseren doelen en maatregelen natuur en landschap.

Speerpunt 8: Actualiseren Groenstructuurplan

- Het voornemen was om het groenstructuurplan te actualiseren, in lijn te brengen met de doelen uit het groenbeheerplan. In 2025 is besloten om het groenstructuurplan op te stellen na vaststelling van de Omgevingsvisie, waar de natuur- en landschapsvisie onderdeel van uitmaakt. Het groenstructuurplan zal een concrete uitwerking gaan vormen van de natuur- en landschapsvisie.
- **Maatschappelijk effect:** Duidelijk verbeeld en verwoord te realiseren doelen en maatregelen openbaar groen in kernen

Speerpunt 9: Opstellen Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR)

- Het nieuwe groenbeheerplan en het wegenbeheerplan zijn in 2025 door de gemeenteraad vastgesteld. Er is geen aparte IBOR opgesteld, maar wel zijn de afzonderlijke beheerplannen in de lijn van de IBOR opgesteld.
- **Maatschappelijk effect:** Goede afstemming tussen de verschillende visies, geeft duidelijkheid naar inwoners.

Speerpunt 10: Beschermen, ontwikkelen en beheren van natuur, bomen en landschapselementen

- Het Bomenplan 2024-2025 is tot uitvoering gebracht. Er zijn in het kader circa 150 bomen en 1500 stuks bosplantsoen aangeplant en gras- en kruidenmengsels ingezaaid op 16 verschillende locaties in de gemeente Voerendaal.
- Het Limburgs Programma Landelijk Gebied en de financiering daarvan is door het vigerende kabinet gestopt. (Als gevolg van het stoppen van het NPLG). Er is om deze reden is vooralsnog geen uitvoering gegeven aan de doelen in het LPLG. Wel is er gezocht naar alternatieve financieringsmogelijkheden. Zo is er door Parkstad Limburg in de regiodeal III expliciet de lijn Versterken van de leefbaarheid in het landelijk gebied opgenomen. Daarin is afgesproken dat in de periode tot eind 2031 zal worden gewerkt aan de transitie naar natuur-inclusieve landbouw, verhoging leefbaarheid door sturing op voormalige agrarische bebouwing en organiseren behoud en versterking van landschapselementen.
- **Maatschappelijk effect:** Borgen en versterken van de fysieke leefomgeving.

Speerpunt 11: Uitvoering STRIP-project Voerendaal-Oost

- In 2025 is het participatietraject afgerond en is het plan besproken met de raad. Op basis van de raadsessies zijn er aanvullende aanpassingen aan het plan gedaan. Het definitieve plan wordt begin 2026 ter besluitvorming aangeboden.
- **Maatschappelijk effect:** Duurzaam en klimaatbestendig inrichten openbare ruimte plangebied

Speerpunt 12: Afronden juridische bescherming van landschapselementen

- In 2025 is het 'Paraplubestemmingsplan Landschapselementen' en de 'Verordening bomen en houtopstanden 2025 Voerendaal' vastgesteld door de gemeenteraad. Daarmee is de juridisch-planologische procedure voor de bescherming van landschapselementen binnen de gemeente Voerendaal afgerond.
- **Maatschappelijk effect:** Behoud van groen-elementen behouden worden, hetgeen helpt bij het tegengaan van wateroverlast, hitte en droogte. Daarnaast zorgt het behouden van groenelementen voor het bevorderen van de biodiversiteit.

8.3 Welke risico's en ontwikkelingen hebben zich voorgedaan?

- Als gevolg van vertraging uitvoeringsagenda wonen, welzijn, zorg zijn nog geen activiteiten ondernomen om de woonzorgvoorzieningen meer te spreiden over de regio. Hier hebben zich geen risico's bij voorgedaan.
- Het IVOR kende geen financiële paragraaf, dat heeft geleid tot bijstellingen voor de o.a. een deel van het project Voerendaal-Oost.
- Het Limburgs Programma Landelijk Gebied en de financiering daarvan vanuit het Nationaal Programma Landelijk Gebied is door het vigerende kabinet gestopt. Er is daarvoor gezocht naar alternatieve financieringsmiddelen. De Regiodeal III Parkstad

biedt Ruimte kan voor een gedeelte tegemoetkomen in de financiering. Aanvullend hierop worden nog aanvullende financieringsmiddelen gezocht.

- Personele capaciteit en expertise biodiversiteit, stikstof, klimaatverandering. In het afgelopen boekjaar heeft het risico rond personele capaciteit zich met name voorgedaan bij onderhoudswerkzaamheden, waar onvoldoende personele capaciteit beschikbaar was. Beperkingen als gevolg van stikstof hebben geleid tot vertragingen in projecten. De thema's biodiversiteit en klimaatverandering hebben vooral gevolgen gehad voor de benodigde kennis en kunde binnen de organisatie.
- Binnen de woningbouwontwikkelingen ziet de gemeente een risico in het spanningsveld tussen marktinteresse en formele besluitvorming. Voor diverse ontwikkellocaties uit het masterplan Wonen hebben ontwikkelaars interesse getoond, terwijl in veel gevallen nog geen formele aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingediend. Omwonenden stellen in deze fase reeds vragen over aard, omvang en planning van projecten, terwijl de gemeente hierop nog beperkt kan antwoorden. Dit kan leiden tot onduidelijkheid, verwachtingsverschillen en mogelijk verminderde maatschappelijke draagvlak. De gemeente bevindt zich hierdoor in een tussenpositie waarbij enerzijds transparantie wordt verwacht en anderzijds nog geen formele aanvraag ligt.

8.4 Wat heeft het gekost?

Programma 8 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	Jaarrekening 2024	Primitieve begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking
Baten	-617	-364	-1.206	-768	-439
Lasten	2.008	2.393	3.380	2.222	1.158
	1.391	2.028	2.174	1.455	719
Mutatie reserves	168	-117	-330	-219	-111
Totaal programma	1.559	1.911	1.843	1.235	608

	Uitg / Ink	Mut. Reserves
Inkomsten		
Duurzaamheid (CDOKE) Rijksdienst voor Ondernemend Nederland heeft i.v.m. de CDOKE-regeling besloten een aanvullende specifieke uitkering te verlenen. Deze middelen zijn in 2025 niet volledig besteed, en zijn derhalve als reservering op de balans opgenomen.	-301	
LAI middelen Rijksdienst voor Ondernemend Nederland heeft i.v.m. de specifieke uitkering lokale aanpak isolatie (LAI) besloten een aanvullende specifieke uitkering te verlenen. Deze middelen zijn in 2025 niet volledig besteed, en zijn derhalve als reservering op de balans opgenomen.	-573	

Leges BWT Dit betreft voor een groot gedeelte de bouwleges van de bouw van appartementen in Klimmen en van de energietuin aan de Karstraat in Ransdaal, die niet begroot waren voor dit jaar.	389	
Overige afwijkingen < € 10.000	46	
	-439	0
<u>Uitgaven</u>		
Middelen duurzaamheid (CDOKE) Zie toelichting bij de inkomsten.	301	
LAI middelen Zie toelichting bij de inkomsten.	573	
Middelen duurzaamheid In 2025 zijn de begrote kosten voor de warmte- en energietransitie, en het daarbij behorende werkbudget, niet volledig besteed, hetgeen resulteert in een voordeel op dit budget.	42	-30
Stimuleringsmaatregelen duurzaamheid Enkele projecten hebben vertraging opgelopen. De kosten worden alsnog verwacht in 2026.	27	
Implementatie omgevingswet In de raadsinformatiebrief van 01-07-2025 inzake de omgevingsvisie en de toekomstvisie bent u geïnformeerd over de planning van de omgevingsvisie in 2026 en de daarop aansluitende toekomstvisie in de nieuwe bestuursperiode. Middelen voor de omgevingsvisie en middelen toekomstvisie (programma 0) blijven beschikbaar binnen de algemene reserve.	50	-50
Zonnepanelen op middelgrote daken Twee activiteiten hebben in 2025 vertraging opgelopen als gevolg van afhankelijkheden van externe partijen. Deze activiteiten zijn doorgeschoven naar 2026, wat eveneens bijdraagt aan de latere besteding van een deel van het budget. Dekking van deze middelen vindt plaats via de algemene reserve.	31	-31
Salariskosten	125	
Overige afwijkingen < € 10.000	9	
	1.158	-111

Overkoepelende opgaven

Duurzaamheid, circulariteit en klimaat

Wat wilden we bereiken?

Een klimaatbestendige en duurzame gemeente die werkt aan energieneutraliteit, vergroening en het stimuleren van circulaire economie. Door uitvoering te geven aan lokale, regionale en provinciale projecten is gewerkt aan een toekomstbestendige leefomgeving voor alle inwoners.

Speerpunten en maatschappelijk effect:

Speerpunt 1: Circulaire economie

- **Opgave:** Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair dat zich richt op 'Circulair bouwen' en 'Circulair landelijk gebied'.
- **Maatschappelijk effect:** Economische en sociaal-maatschappelijke kansen en het versterken van gemeenschapsgevoel en samenwerking tussen inwoners en bedrijven.
- **Wat hebben we gerealiseerd:** Verschillende lokale en regionale projecten zijn opgezet, onder andere het oprichten van een circulair ambachtscentrum en het aantrekken van een regionale kwartiermaker. In Voerendaal wordt het verbouwen van gewassen onderzocht die gebruikt kunnen worden voor biobased isoleren.

Speerpunt 2: Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

- **Opgave:** Uitvoering geven aan het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Het vastgestelde beleid in 2024 krijgt uitvoering in 2025.
- **Maatschappelijk effect:** Gemeentelijk vastgoed dat duurzaam wordt gemaakt, kan dienen als voorbeeld voor andere gebouwen, inwoners en gemeenschappen. Duurzaam vastgoed verbruikt minder energie en helpt om de druk op het energienet te verminderen en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verlagen.
- **Wat hebben we gerealiseerd:** De verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed is in 2024 vastgesteld en daarvoor is een uitvoeringsplan opgesteld. In 2025 heeft de raad besloten om werkzaamheden uit het MJOP, verduurzaming en een upgrade van drie gebouwen tot uitvoering te brengen. De uitvoering wordt voorbereid en betreft, om te beginnen, drie gebouwen (MFC Ubachsberg, de Joffer en de Borenburg).

Speerpunt 3: Project Lokale aanpak isolatie

- **Opgave:** In januari 2025 wordt gestart met het project 'Lokale aanpak isolatie'. Het project heeft als doel het stimuleren, faciliteren en ontzorgen van eigenaar-bewoners van koopwoningen bij het verduurzamen van slecht geïsoleerde woningen.
- **Maatschappelijk effect:** Het verminderen van warmtegebruik en het overschakelen op klimaatneutrale verwarming draagt bij aan het terugdringen van energiearmoede enerzijds en het verminderen van gasverbruik anderzijds.
- **Wat hebben we gerealiseerd:** Binnen het project zijn in 2025 een eerste aantal woningen geïsoleerd. Begin 2026 wordt het project uitgebreid met twee doelgroepen en zal de communicatie en campagne naar een hoger niveau worden opgeschaald. Het project loopt tot 2028, met uitloop tot 2030.

Speerpunt 4: Aanpak 'Zon op middelgrote daken' en beoordelingskader 'Zon op land'

- **Opgave:** Binnen de energietransitie zal in 2025 een stimuleringsaanpak voor de opwek op daken van start gaan. Daarnaast krijgt het 'Beoordelingskader energietuinen' in 2025 een verder gevolg met de beoordeling van een aantal initiatieven.
- **Maatschappelijk effect:** Door het opwekken van groene stroom wordt het gebruik van fossiele brandstoffen en daarmee de uitstoot van CO₂ teruggedrongen. Daarnaast levert Voerendaal met de opwek van groene stroom een bijdrage aan de doelstellingen van de Regionale Energie Strategie (RES) en het landelijke Klimaatakkoord.
- **Wat hebben we gerealiseerd:** In 2025 is ingezet op lokale- en regionale projecten voor VvE's (Vereniging van Eigenaren) en bedrijfsmatig vastgoed op het industrieterrein Lindelauffer gewande, met een specifieke focus op lokale opwek en netcongestie. Door gerichte informatievoorziening is de bewustwording vergroot over de mogelijkheden voor lokale opwek en impact daarvan op netcongestie. Voor het initiatief energietuin 'Lindelauffer gewande/Karstraat' is in 2025 een vergunning afgegeven.

Speerpunt 5: Verduurzamingsslag corporatiewoningen

- **Opgave:** Samen met woningcorporatie Vanhier Wonen wordt gewerkt aan een plan om huurwoningen door een verduurzamingsslag toekomstklaar te isoleren en aardgasvrij te maken. Een aantal zal nader worden bepaald en opgenomen in de prestatieafspraken.
- **Maatschappelijk effect:** Door verduurzamen van huurwoningen worden ook inwoners van Voerendaal met een huurwoning geholpen in het verlagen van de energierekening en het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen.
- **Wat hebben we gerealiseerd:** Samen met de gemeente zijn drie Bespaarmarkten georganiseerd, gericht op bewustwording en kleine bespaartips. Dit in samenwerking met Vanhier Wonen, de WoonWijzerWinkel en Voorzieningenwijzer. Ook Maatschappelijk werk was bij alle avonden aanwezig om inwoners te woord te staan en hen te ondersteunen. 152 huishoudens hebben de bespaarmarkten bezocht. Daarnaast heeft Vanhier wonen flora- en faunaonderzoeken laten uitvoeren en starten zij in 2026 met het uitschakelen van de energielabels E, F en G.

Speerpunt 6: Soortenmanagementplan

- **Opgave:** Een ontheffing van de Provincie op basis van een soortenmanagementplan (SMP) maakt het mogelijk om op een natuurvriendelijke manier woningen te bouwen, renoveren, slopen en isoleren. In dit kader zullen in 2025 mitigerende maatregelen worden uitgevoerd en een plan worden uitgewerkt om tot een SMP (en de ontheffing van de Provincie) te komen.
- **Maatschappelijk effect:** Natuurvriendelijk bouwen, renoveren, slopen en isoleren zorgt in eerste instantie voor de bescherming van bepaalde gebouwbebouwende diersoorten. Het maatschappelijk effect van het SMP zit hem in het voorkomen van een halt op werkzaamheden wegens verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming.
- **Wat hebben we gerealiseerd:** In 2025 is gestart met de compensatieopgave, inclusief mitigerende maatregelen, waardoor verduurzaming zónder een SMP, op punten, doorgang kan vinden. Concreet zijn geen stappen gezet richting een SMP, maar wordt dit onderwerp wel steeds urgenter en staat dit in 2026 stevig op de agenda.

Speerpunt 7: Regionale initiatieven

- **Opgave:** In regionaal verband worden allerlei initiatieven opgezet. Zo zal de WWWL een tweede congres over het thema 'Duurzaamheid' organiseren, wordt actief gewerkt aan het voorkomen van energiearmoede en wordt door een kwartiermaker verkend op welke wijze opwekprojecten in de regio Parkstad-verband kunnen worden opgepakt.
- **Maatschappelijk effect:** Samenwerken in de regio is belangrijk om zo de slagkracht op overkoepelende en gezamenlijke thema's te versterken. Al jaren wordt met succes samengewerkt in Parkstad-verband.
- **Wat hebben we gerealiseerd:** De opdracht van de kwartiermaker in het kader van de PCEB (Parkstad Coöperatief Energiebedrijf) is voortijdig beëindigd wegens het gebrek aan potentiële (regionale) opwekprojecten. Wel is gelijktijdig gewerkt aan een uitvoeringsprogramma 2026-2030 van PALET (Parkstad Limburg Energietransitie) waarin is uitgewerkt hoe in 2026-2030 projecten gerealiseerd kunnen worden richting een energieneutraal Parkstad in 2040.

Speerpunt 8: Laadinfrastructuur

- **Opgave:** De laadinfrastructuur wordt uitgebreid en de beschikbaarheid van twee gemeentelijke e-cars/deelauto's voor medewerkers en (in de avonden en weekenden) inwoners wordt gecontinueerd.
- **Maatschappelijk effect:** Duurzame mobiliteit is één van de onderdelen van de totale verduurzaming en wordt daarom uitgebreid (laadinfrastructuur) en gecontinueerd (e-cars/deelauto's).
- **Wat hebben we gerealiseerd:** Het onderhoudscontract voor de laadinfrastructuur is vernieuwd, een grote uitbreiding heeft niet plaatsgevonden, deze gaat verder in 2026. De e-cars/deelauto's van de gemeente zijn vernieuwd, waarbij het aanbod voor medewerkers en inwoners wordt gecontinueerd.

Risico's en ontwikkelingen

- Continuering Rijksmiddelen voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid: In 2025 heeft het Rijk de continuering van Rijksmiddelen bevestigd tot en met 2030. De vorm van de uitkering is hierbij wel gewijzigd.
- Benodigde / schaarse ruimte: De energietransitie gaat gepaard met een grote ruimtewens. De druk hierop wordt steeds groter, door onder andere zonneweides en nieuwe transformatorhuisjes. De vraag naar ruimte zal de komende jaren niet kleiner worden. Hierover in goed overleg met Enexis blijven is daarom van cruciaal belang.
- Netcongestie: De komende jaren blijven we te maken hebben met netcongestie. Enexis en Tennet werken hard aan de uitbreiding van het elektriciteitsnet en er wordt voortdurend gekeken hoe het net slimmer gebruikt kan worden.
- De markt voor het opstellen van een Soortenmanagementplan is enigszins tot rust gekomen. Wanneer dit thema in 2026 wordt opgepakt is de verwachting dat er voldoende beschikbare partijen zijn die deze opdracht kunnen oppakken.

Regionale en intergemeentelijke samenwerking

Wat wilden we bereiken?

Versterken van samenwerking met andere gemeenten en regionale partners om gezamenlijk opgave gebonden doelstellingen efficiënter te realiseren.

Speerpunten en maatschappelijk effect:**Speerpunt 1: Werken aan robuustheid organisatie om geformuleerde opgaven en speerpunten te kunnen realiseren en vanuit de stip op de horizon te formuleren in een toekomstvisie – programma 0 Bestuur en ondersteuning**

- In afwachting van de Toekomstvisie wordt er wanneer een vraagstuk zich voordoet bekeken wat een mogelijkheid is. Afgelopen jaar is daarmee aantal pilots en verkenningen doorlopen om zo toch de opgaven en speerpunten op te kunnen pakken. Voorbeelden hiervan zijn VTH-vraagstukken via Regio Verte, opstart pilot AI en doorontwikkeling HR op schaal van Parkstad.
- **Maatschappelijk effect:** Gezamenlijke efficiëntievoordelen, verbeterde dienstverlening, en geïntegreerde aanpak van regionale vraagstukken.

Speerpunt 2: Continueren en waar mogelijk inzetten op verbeteren inzet en resultaten SGOVP – Programma 0 Bestuur en ondersteuning

- SGOVP heeft met name gefocust op gezamenlijke zienswijzen op begrotingen van GR-en. Daarnaast wordt voor een aantal GR-en via adoptiemodel de bestuurlijke overleggen voorbereid.
- **Maatschappelijk effect:** Efficiëntere wijze van samenwerken, onder andere via gemeenschappelijke regelingen.

Speerpunt 3: Bijdragen aan proces om bezuinigingsopgaven Verbonden Partijen te realiseren – alle programma's vanuit de diverse Verbonden Partijen

- In opdracht en onder leiding van Parkstad-secretarissen is een verkenning uitgevoerd naar mogelijke bezuinigingsopgaven voor GR-en. De resultaten hiervan zijn gezien verschil in (bestuurlijk) perspectief niet verder opgepakt.
- **Maatschappelijk effect:** Kostenbesparing, kwaliteitsverbetering en betere contractcontrole.

Integraal en gebiedsgericht werken

Wat wilden we bereiken?

Verbeterde samenhang en samenwerking in wijken en gebieden met intensieve betrokkenheid van inwoners en lokale partners.

Speerpunten en maatschappelijk effect:**Speerpunt 1: Formaliseren en uitvoeren Programma Ubachsberg**

- Het programma is opgeleverd waarin wordt teruggekeken maar vooral een doorkijk wordt gegeven naar het vervolg. De uitvoering heeft verder vorm gekregen via bijeenkomsten van de ambassadeurs (inwonerdialog) en bijeenkomsten van de lerende gemeenschap. Daarnaast zijn diverse activiteiten uitgevoerd, waaronder workshops rond social media voor en met het Mediateam Ubachsberg en deelname aan Wintersjpass. Ook heeft de voorbereiding en uitvoering van het participatietraject Kerkstraat plaatsgevonden.
- **Maatschappelijk effect:** Verhoogde leefbaarheid, versterkte sociale cohesie en verbondenheid tussen gemeente en kern(en).

Speerpunt 2: Intensiveren, versterken, onderhouden van inwonersdialoog Ubachsberg

- Actieve betrokkenheid van inwoners (ambassadeurs) heeft geresulteerd in een aantal bijeenkomst waarin verkenningen zijn gedaan naar lokale projecten (vergroenen, ontmoeting, versterken verenigingen). Een aantal projecten krijgt in 2026 vorm zoals de geveltuintjes en aanleg van moestuin. De ambassadeurs hebben er daarnaast voor gekozen om zich door te ontwikkelen tot een dorpscoalitie. De voorbereidingen zijn in 2025 gestart, resultaat wordt in 2026 verwacht.
- **Maatschappelijk effect:** Groter draagvlak voor gemeentelijk beleid, zelfredzaamheid van inwoners en betere afstemming aanbod/vragen.

Speerpunt 3: Verkennen mogelijkheden om gebiedsgerichte aanpak verder binnen organisatie in te zetten.

- In de organisatie zijn diverse themavelden aangesloten om de gebiedsgerichte aanpak verder vorm te geven, denk aan natuur, duurzaamheid, burgerijen. Daarnaast is de projectaanpak doorontwikkeld om meer verbinding te leggen tussen ontwikkelingen en activiteiten die van binnen (gemeentehuis) en buiten (kern) worden opgestart.
- **Maatschappelijk effect:** Betere aansluiting tussen systeem- en leefwereld.

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding:

Deze paragraaf heeft betrekking op zowel heffingen waarvan de **besteding is gebonden** aan een bepaalde specifieke taak van de gemeente en waarvan **de besteding ongebonden** is. De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van:

- Rechtsgronden van gemeentelijke belastingen;
- Beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- De gehanteerde tarieven en geraamde opbrengsten 2025;
- Ontwikkeling van de lokale lastendruk;
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid;

Beleidskaders:

Rechtsgronden Lokale heffingen

De lokale heffingen worden geheven op grond van onderstaande verordeningen en op basis van de vermelde heffingsgrondslagen.

I. Ongebonden heffingen

Soort heffing	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Onroerende zaakbelastingen	19 december 2024	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Toeristenbelasting	19 december 2024	Per persoon per overnachting

II. Gebonden heffingen

Soort heffing	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Rioolheffing	19 december 2024	Vast tarief per perceel
Afvalstoffenheffing	19 december 2024	Vast tarief per perceel. Daarnaast aanslag voor het aantal ledigingen (volume-frequentie).
Marktgeld	19 december 2024	Los tarief per m2/dag of vast tarief per m2/jaar
Leges	19 december 2024	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel
Lijkbezorgingsrecht	19 december 2024	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel

Gehanteerde tarieven en opbrengsten 2025

Onroerende zaakbelasting

Belastingsoort		Woz-waarde (x € 1.000,=)	Tarief in %	Opbrengst
OZB-Eigenaar	Woningen	€ 2.025.000	0,137301%	€ 2.782.000
	Niet-woningen	€ 131.000	0,290299%	€ 380.000
OZB-Gebruiker	Niet-woningen	€ 98.000	0,222105%	€ 218.000
Totale opbrengst na vermindering/vernietiging				€ 3.380.000
Aangepast begrote opbrengst				€ 3.383.000
Minderopbrengst				-/- € 3.000

Afvalstoffenheffing

Belastingsoort	Aantal	Tarief	Opbrengst
Vast recht per perceel	5.610 (*)	€ 247	€ 1.386.000
Diftar ledigingen restafval (**)	38.000	€ 7 / € 10	€ 345.000
Diftar ledigingen GFT-afval (**)	61.000	€ 1,50/€ 2,00	€ 104.000
Diftar ledigingen verzamelcontainers (**)	14.000	€ 2	€ 28.000
Extra containers			€ 4.000
Correcties over voorgaande jaren			€ 4.000
Totale opbrengst na vermindering/vernietiging			€ 1.871.000
Aangepast begrote opbrengst			€ 1.855.000
Meeropbrengst			€ 16.000

(*) Aangezien een beperkt aantal panden niet het volledige jaar bewoond is, zal het aantal afvalstoffenheffing plichtige panden in werkelijkheid iets hoger zijn.

(**) Daadwerkelijke aanslagoplegging vindt plaats in 2026.

Toeristenbelasting

Aantal overnachtingen	Tarief	Opbrengst
2025: 52.000	€ 1,50	€ 78.000
Primitief begrote opbrengst (42.000 overnachtingen)		€ 63.000
Meeropbrengst		€ 15.000

Overzicht overnachting diverse jaren	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Overnachtingen	44.200	41.000	55.000	54.000	49.000	52.000	52.000

Rioolheffing

Rioolplichtige percelen	Tarief per perceel	opbrengst
5.860(*)	€ 382	€ 2.240.000
Primitief begrote opbrengst		€ 2.237.000
Meeropbrengst (**)		€ 3.000

(*) Aangezien een beperkt aantal panden niet het volledige jaar bewoond is, zal het aantal riool plichtige panden in werkelijkheid iets hoger zijn.

(**) De meeropbrengst is het gevolg van een kleine stijging van het aantal objecten.

Leges

Soort	Begrote leges	Werkelijke leges	Verschil
Bouw- en woningtoezicht	€ 62.000	€ 451.000	€ 389.000
Secretarie (publieksbalie)	€ 251.000	€ 285.000	€ 34.000
Bestemmingsplannen	€ 20.000	€ 32.000	€ 12.000
Totale opbrengsten	€ 333.000	€ 768.000	€ 435.000

Een toelichting op bovenstaande afwijkingen worden bij de betreffende programma's toegelicht.

Lijkbezorgingsrecht

Soort grafrecht	Begroot aantal	Werkelijk aantal	verschil	opbrengst
Begraving persoon	3	2	-1	
Bijbegraving persoon	5	9	4	
Bijzetting urnenmuur	3	6	3	
Verlenging grafhuur	55	38	-17	
Werkelijke opbrengst				€ 31.000
Begrote opbrengst				€ 28.000
Meeropbrengst				€ 3.000

Kostenonderbouwing gebonden heffingen

Berekening kostendekkendheid tarieven Riolen

Netto kosten taakvelden	1.333.003
--------------------------------	------------------

Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. rente	285.044
Salariskosten	325.502
BTW	141.579
Totale kosten	2.085.128
Opbrengst heffingen	2.240.339
Storting egalisatiereserve riolen	155.210
Dekkingspercentage	100%

De rioolheffing is gebaseerd op een meerjarig kostendeckingsplan. Tekorten c.q. overschotten in enig jaar worden gecompenseerd door een aanwending c.q. toevoeging aan de egalisatievoorziening riolen. Op basis hiervan is sprake van 100% kostendeckendheid.

Toe te rekenen overhead is berekend op basis van procentuele verdeling aantal rechtstreeks toegerekende FTE afgezet tegen het totaal aantal FTE van de gemeente.

Berekening kostendeckendheid tarieven inzameling huishoudelijk afval

Netto kosten taakvelden	1.594.039
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	0
Salariskosten	26.496
BTW	296.301
Totale kosten	1.916.836
Opbrengst heffingen	1.871.430
Dekkingspercentage	98%

De gemeente Voerendaal heeft een egalisatievoorziening voor het taakveld afval. Middels deze voorziening worden tekorten en overschotten geëgaliseerd zodat 100% kostendeckendheid nagestreefd wordt. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een jaarlijkse onttrekking vanuit deze voorziening tot 2030. Deze onttrekkingen zijn nodig om het vast tarief afvalstoffenheffing meer geleidelijk te laten stijgen. Er is dan ook niet voor gekozen om het tekort van 2025 niet via deze voorziening te verrekenen, maar op te vangen via de algemene middelen.

Berekening kostendeckendheid tarieven Burgerzaken

Kosten, incl. rente		
- Gemeentelijke bevolkingsadministratie		12.000
- Burgerlijke stand		4.000
- Reisdocumenten		96.000

- Rijbewijzen		22.000
- Aan taakveld "burgerzaken" rechtstreeks toegerekende salariskosten		300.000
- Omgevingsvergunningen		112.000
- Aan taakveld "wonen en bouwen" rechtstreeks toegerekende salariskosten		462.000
- Bestemmingsplannen		12.000
- Aan taakveld "ruimtelijke ordening" rechtstreeks toegerekende salariskosten		888.000
Inkomsten, excl. heffingen		
- Gemeentelijke bevolkingsadministratie		0
- Burgerlijke stand		0
- Reisdocumenten		0
- Rijbewijzen		0
- Omgevingsvergunningen		0
- Overige leges		0
Netto kosten taakvelden		1.909.000
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. rente		0
BTW		0
Totale kosten		1.909.000
Opbrengst heffingen		766.000
Dekkingspercentage		40%

Omdat het dekkingspercentage bij tarieven burgerzaken al ruim beneden de 100% ligt is verdere toerekening van overhead en BTW achterwege gelaten.

Ontwikkeling van de totale lastendruk

Vergelijking lastendruk omliggende gemeenten

Bij de vergelijking tussen de verschillende gemeenten is de lastendruk 2025 in de gemeente Voerendaal vergeleken met de tarieven van de omliggende gemeenten zoals deze is opgenomen in het belastingoverzicht van de provincie limburg. De gemeente Voerendaal heeft een gemiddelde WOZ-waarde van € 353.215 (peildatum 1-1-2025).

Vergelijking gemeentelijke lastendruk (meerpersoonshuishouden)	
Gemeente	
Voerendaal	€ 1.226
Beekdaelen	€ 1.099
Simpelveld	€ 1.084
Gulpen-Wittern	€ 1.162

Vergelijking gemeentelijke lastendruk (meerpersoonshuishouden)	
Gemeente	
Kerkrade	€ 931
Meerssen	€ 1.358
Vaals	€ 1.005
Valkenburg aan de Geul	€ 966

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

In de gemeente Voerendaal kan kwijtschelding worden aangevraagd voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor de variabele afvalstoffenheffing geldt per jaar een gemaximeerd kwijtscheldingsbedrag. Voor de overige belastingen wordt geen kwijtschelding verleend.

Beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken vindt plaats op basis van de Leidraad Invordering Gemeentelijke belastingen. In afwijking met de landelijke Leidraad geldt dat de gemeente Voerendaal een kwijtscheldingsnorm hanteert van 100% (landelijke norm is 90%) van de bijstandsuitkering, waardoor meer burgers voor kwijtschelding in aanmerking komen. In de praktijk betekent dit dat iedere burger met een inkomen op bijstandsniveau kwijtschelding ontvangt, mits hij voldoet aan de extra toegestane financiële middelen zoals opgenomen in artikel 4 van de kwijtscheldingsverordening.

In onderstaand schema wordt de toegekende kwijtschelding weergegeven per belastingjaar.

Kwijtschelding							
Belastingjaar	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (*)
Automatisch toegekend	300	251	266	278	234	170	106
Toegekend na 1e verzoek	53	67	74	56	105	170	69
Totaal toegekend	353	318	340	334	339	340	175

(*) Ten tijden van het opstellen van deze paragraaf (februari 2026) dienen de kwijtscheldingen op Diftar 2025 nog plaats te vinden.

Betrekking hebbende op deze toegekende verzoeken zijn de navolgende bedragen toegekend.

Verslagjaar	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verleende kwijtschelding	€ 93.000	€ 89.000	€ 89.000	€ 93.000	€ 110.000	€ 110.000	€ 104.000

Bij vergelijking van data tussen beide schema's dient men rekening te houden dat het eerste schema belastingjaren en het tweede schema kalenderjaren betreft. In (kalenderjaar) 2025 bijvoorbeeld is dus ook nog kwijtschelding verleend over aanslagen uit voorgaande (belasting)jaren.

Weerstandsvermogen & Risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente Voerendaal in staat is om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen zonder het beleid ingrijpend te hoeven bijstellen. Conform artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) betreft het de relatie tussen de weerstandscapaciteit — zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken — en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In principe bestaat de weerstandscapaciteit uit de volgende elementen:

Beschikbare weerstandscapaciteit

Incidentele weerstandscapaciteit

- Algemene reserve
- Reserve sociaal domein
- Stille reserves
- Post onvoorzien

Structurele weerstandscapaciteit

- Onbenutte belastingcapaciteit
- Structurele begrotingsruimte

Algemene reserve

De algemene reserve vormt de buffer voor echte calamiteiten en is bedoeld voor incidenteel gebruik. Over het boekjaar 2025 is de algemene reserve gestegen van € 6.422.000 (primitieve begroting) naar € 10.195.112 (realisatie per 31-12-2025). Deze stijging is een positieve afwijking ten opzichte van de begroting en versterkt de financiële weerbaarheid van de gemeente.

Naast de algemene reserve wordt ook de reserve sociaal domein (€ 410.127 per 31-12-2025) als buffer meegenomen. In principe worden bestemmingsreserves niet als incidentele weerstandscapaciteit gekwalificeerd. De reserve sociaal domein heeft echter als primair doel het opvangen van risico's binnen het sociaal domein (Jeugd, Participatie en Wmo) en wordt om die reden wél meegenomen.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake indien de reële marktwaarde van activa de boekwaarde overstijgt. De gemeente Voerendaal beschikt over diverse gronden, gebouwen en aandelen, waarvan de marktwaarde de boekwaarde mogelijk overstijgt. De meeste zijn echter niet verkoopbaar (groengebieden, gemeentehuis, onderwijsgebouwen). De stille reserves worden dan ook op nihil gesteld.

Post onvoorzien

Conform het BBV is de post onvoorzien opgenomen als incidentele post. De post bedraagt € 31.000 (€ 2,50 per inwoner, gebaseerd op 12.376 inwoners per 1-1-2024) en is gedurende het gehele begrotingsjaar 2025 ongewijzigd gebleven.

Onbenutte belastingcapaciteit

Voor het rioolrecht en de afvalstoffenheffing is reeds 100% kostendekking gerealiseerd, zodat hier geen onbenutte capaciteit resteert. De OZB-tarieven van de gemeente Voerendaal overschrijden het artikel-12-drempeltarief (0,1595% van de WOZ-waarde conform meicirculaire 2024), waardoor de onbenutte belastingcapaciteit op € 0 wordt gesteld.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit	Begroting 2025	Rekening 2025
Algemene reserve	6.422.000	10.195.112
Reserve sociaal domein	393.440	410.127
Stille reserves	0	0
Post onvoorzien	31.000	31.000
Onbenutte belastingcapaciteit	0	0
Totaal beschikbaar	6.846.440	10.636.239

Beleidskaders

De Nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 2017 is vastgesteld door de raad op 6 juli 2017 en vormt het toetsingskader voor de jaarstukken 2025. De streefwaarde voor de ratio van het incidentele weerstandsvermogen bedraagt 2 (= ruim voldoende). Het gaat hierbij om de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen.

De nota Reserves en Voorzieningen 2019 (vastgesteld 13 december 2018) bepaalt daarnaast een minimale omvang van de algemene reserve van 10% van de jaarlijkse begrotingsuitgaven. De minimaal vereiste omvang bedraagt voor 2025 € 3.753.000. Met een gerealiseerde stand van € 10.195.112 voldoet de gemeente Voerendaal ruimschoots aan deze norm.

Risico's

Algemeen

Jaarlijks inventariseert de gemeente Voerendaal de risico's die niet verzekerd of anderszins afgedekt zijn en waarvan het financieel gevolg groter is dan € 25.000. Per risico worden de kans van optreden en het maximale financiële gevolg bepaald. De risicoscore (kans × gevolg) bepaalt de prioriteit: laag, midden of hoog.

De omgeving waarin gemeenten opereren is complex en voortdurend in beweging. Dit geldt ook voor Voerendaal. De rijksbezuiniging van structureel € 3 miljard op het gemeentefonds heeft in 2025 merkbare gevolgen gehad voor de uitvoering van gemeentelijke taken. Tegelijkertijd worden steeds meer middelen incidenteel uitgekeerd via specifieke

uitkeringen, terwijl het merendeels structureel werk betreft. Dit maakt solide financiële sturing noodzakelijk.

Legenda risicoclassificatie

Klasse omvang	Omvang (€)	Klasse waarschijnlijkheid	Waarschijnlijkheid (%)
1	< € 50.000	1	< 10%
2	€ 50.000 - € 250.000	2	10% - 25%
3	€ 250.000 - € 1.000.000	3	25% - 50%
4	> € 1.000.000	4	> 50%

Risicomatrix 2025

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de geïdentificeerde risico's over het boekjaar 2025, de bijbehorende kansklasse, de maximale omvang en het gewogen risicobedrag.

Risico	Kans	Klasse waarschijnlijkheid	Max. gevolg (€)	Klasse omvang	Risicobedrag (€)
Algemene uitkering	25%	2	244.000	1	195.000
Verbonden partijen	25%	2	95.000	3	48.000
Sociaal domein	50%	3	253.000	3	202.000
Stijging bouwkosten	25%	2	146.000	3	117.000
Loonkosten	25%	2	116.000	2	93.000
Stelpost loon-prijsstijging	50%	3	189.000	2	113.000
Rente	25%	2	341.000	2	68.000
Overige risico's	50%	3	375.000	3	188.000
Totaal					1.024.000

Toelichting risico's

Algemene uitkering gemeentefonds

De jaarstukken 2025 zijn gebaseerd op de decembercirculaire 2025. Berichten rondom Prinsjesdag 2025 en de decembercirculaire doen vermoeden dat er mogelijk een verdere neerwaartse bijstelling van het gemeentefonds volgt. De structurele korting van € 3 miljard die het Rijk heeft doorgevoerd, raakt de uitvoering van alle gemeentelijke taken. Tot op heden heeft het kabinet geen duidelijkheid gegeven over een eventuele reparatie van de disbalans tussen taken en middelen. In 2025 zijn de middelen toegenomen en heeft het risico zich niet voorgedaan.

Verbonden partijen

Diverse gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Voerendaal deelneemt, beschikken over een beperkt eigen weerstandsvermogen. Indien geïdentificeerde risico's bij deze regelingen zich manifesteren, bestaat de kans dat zij een beroep doen op de deelnemende gemeenten. In de paragraaf verbonden partijen wordt per partij nader ingegaan op de aanwezige risico's. Het opgenomen risicobedrag is afgeleid van de bijdragen aan verbonden partijen in de begroting 2025. De stijgingen in bijdragen in 2025 is opgevangen binnen het rekeningresultaat

Sociaal domein (Jeugd / Wmo)

Het sociaal domein kent voor een groot aantal regelingen een open-einde-karakter, waardoor niet op voorhand een sluitend financieel beeld verkregen kan worden. Zowel de jeugdzorg als de Wmo-maatwerktrajecten kennen inhoudelijke en financiële onzekerheden. De gemeente stuurt op een solide monitor voor zowel inhoudelijke als financiële ontwikkelingen binnen dit domein. De reserve sociaal domein (€ 410.127) fungeert als primaire buffer voor tegenvallers binnen dit domein.

Stijging bouwkosten

De factoren die zorgen voor hogere bouwpreizen waren in 2025 onverminderd aanwezig: krapte op de arbeidsmarkt, stijgende cao-lonen en volatiele materiaalprijzen als gevolg van geopolitieke spanningen. Het risico bestaat dat de prognoses voor het investeringsvolume ontoereikend zijn, met name voor projecten waarvan de aanbesteding in 2025 heeft plaatsgevonden. In 2025 zijn er voor een aantal lopende projecten extra kredieten verstrekt door de raad.

Loonkosten (externe inhuur)

De krapte op de arbeidsmarkt heeft gevolgen voor zowel de kwantitatieve als kwalitatieve personele bezetting. Bij schaarste op bepaalde functies moet een beroep worden gedaan op duurdere externe inhuur. Er is geen overschrijding op de totale loonkosten in de rekening 2025.

Stelpost loon-/prijsstijging

Dit risico heeft zich niet voorgedaan.

Renterisico

Om te voorzien in de financieringsbehoefte als gevolg van de geplande investeringen zijn in 2025 nieuwe leningen aangetrokken. De toekomstige rentestand en de liquiditeitsbegroting blijven onderhevig aan externe en interne ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. De liquiditeitsbegroting en rentestanden worden periodiek gemonitord in het kader van de paragraaf Financiering.

Overige risico's

De overige risico's zijn individueel te beperkt van omvang om apart te berekenen en toe te lichten. Hiervoor is fictief een bedrag opgenomen, afgeleid van het begrotingstotaal.

Confrontatie weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen wordt berekend als de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit ÷ Benodigde weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 10.636.239
Omvang risico's begrotingsjaar	€ 1.024.000
Ratio weerstandsvermogen	10,38

Met een ratio van 10,34 overstijgt de gemeente Voerendaal de streefwaarde van 2 (ruim voldoende) ruimschoots. Ook de minimaal vereiste omvang van de algemene reserve (10% van de begrotingsuitgaven = € 3.753.000) wordt met een gerealiseerde stand van € 10.195.112 ruimschoots gehaald.

De huidige financiële positie biedt daarmee meer dan voldoende ruimte om onverwachte risico's op te vangen. De beschikbare incidentele weerstandscapaciteit betreft primair de risico's die zich in het boekjaar 2025 hebben kunnen voordoen. De meerjarige effecten van structurele tegenvallers worden betrokken bij de politieke besluitvorming in de eerstvolgende P&C-cyclus.

Opgemerkt wordt dat een hoge ratio niet inhoudt dat de gemeente volledig is ingedekt tegen alle denkbare risico's. De ratio maakt gebruik van een weging van risico's op basis van kans en gevolg. In uitzonderlijke omstandigheden kunnen meerdere risico's gelijktijdig optreden, waardoor de financiële positie tijdelijk onder druk kan komen te staan.

Financiële kengetallen

Conform de voorschriften van het BBV zijn onderstaande kengetallen opgenomen ter versterking van de horizontale controle door de raad op de financiële positie. De kengetallen geven inzicht in de financiële sturingsruimte en de vermogenspositie van de gemeente Voerendaal.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen				
	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025	Signaal waarde	Toelichting
Netto schuldquote	52%	73%	45%	<90%	Ruim onder signaalwaarde
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	47%	69%	40%	<90%	Ruim onder signaalwaarde
Solvabiliteitsrisico	40%	37%	42%	>40%	Boven de signaalwaarde
Structurele exploitatieruimte	2%	0%	6%	>0%	-
Grondexploitatie	0%	0%	0%	0%	-
Belastingcapaciteit	109%	117%	110%	110%	Hoog ten opzichte van landelijk gemiddelde, inwoners betalen meer.

Netto schuldquote (45% en 40%):

- < 90% = goed
- 90% - 130% = opletten
- 130% = verhoogd risico

De netto schuldquote weerspiegelt de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van rentelasten en aflossingen op de exploitatie. De gerealiseerde score van 45% blijft ruim onder de signaleringswaarde van 90% en kwalificeert als goed. Ten opzichte van de begroting 2025 (73%) is de werkelijke schuldquote gunstiger uitgevallen, mede als gevolg van de timing van investeringen.

Solvabiliteit (42%).

- > 40% = sterk
- 30% - 40% = voldoende
- < 30% = zwak

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente aan haar financiële verplichtingen kan voldoen, uitgedrukt als eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Met 42% bevindt de gemeente Voerendaal zich boven de norm van 40% (sterk). Voor de toekomst verdient waakzaamheid: de meerjarige begroting laat een dalende solvabiliteit zien als gevolg van toenemende investeringen (Voerendaal-Oost en Strip-projecten) en het negatieve structurele begrotingsperspectief. Vanaf 2029 is een solvabiliteit onder 30% (zwak) niet uitgesloten.

Grondexploitatie: Er zijn momenteel geen gronden meer in exploitatie.

Structurele exploitatieruimte (6%)

- 0% = gunstig (structurele ruimte)
- = 0% = sluitend, maar kwetsbaar
- < 0% = structureel tekort, aandacht vereist

Een positieve structurele exploitatieruimte duidt erop dat de structurele inkomsten de structurele uitgaven overtreffen. Met 6% is de positie voor 2025 gunstig. De meerjarige doorkijk geeft echter een zorgwekkend beeld: de rijksbezuiniging van € 3 miljard vanaf 2026, gecombineerd met toenemend incidenteel gefinancierd structureel werk, zet de exploitatieruimte sterk onder druk.

Belastingcapaciteit (110%):

Vergelijking van lokale lasten met het landelijke gemiddelde.

- < 100% = onder landelijk gemiddelde (gunstig voor inwoners)
- 100% - 110% = licht verhoogd
- > 110% = hoog;

De belastingcapaciteit vergelijkt de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden in Voerendaal (OZB € 448, afvalstoffenheffing € 333, rioolrecht € 382 = totaal € 1.163) met het landelijk gemiddelde uit de Coelo Atlas 2025 (€ 1.053). De uitkomst van 110% toont dat de lokale lasten aan de bovenkant van het landelijk gemiddelde liggen. Er is geen verdere ruimte voor belastingverhoging zonder het landelijk gemiddelde te overschrijden.

Oordeel

De kengetallen geven over 2025 een redelijk tot goed beeld van de financiële positie van de gemeente Voerendaal. De weerstandsratio van 10,34 ligt ruimschoots boven de streefwaarde van 2. De solvabiliteit (42%) en de structurele exploitatieruimte (6%) zijn voor het boekjaar 2025 op orde.

Waakzaamheid is geboden voor de middellange termijn: de netto schuldquote en de solvabiliteit laten meerjarig een verslechterend beeld zien. Vanaf 2029 moet rekening worden gehouden met een netto schuldquote boven de 90% en een solvabiliteit die als zwak kan worden aangemerkt. Dit vraagt om tijdige, weloverwogen keuzes in de komende begrotingscycli. De financiële positie wordt jaarlijks gemonitord en gerapporteerd conform de P&C-cyclus.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn de fysieke zaken die de gemeente nodig heeft om goederen en diensten aan haar burgers te kunnen leveren. Ze zijn daarmee ondersteunend aan de realisatie van de gemeentelijke programma's en moeten goed onderhouden worden om de gewenste kwaliteit te kunnen waarborgen. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid.

De kapitaalgoederen zijn te verdelen in:

- Openbare ruimte: wegen;
- Openbare ruimte: openbare verlichting;
- Openbare ruimte: water en rioleringen;
- Openbare ruimte: openbaar groen;
- Gebouwen (accommodaties).

Deze paragraaf toont het niveau van onderhoud van onze kapitaalgoederen en de vertaling van de financiële gevolgen daarvan in de begroting. Deze zijn gebaseerd op de beheerplannen.

Thema's	Beheerplannen	Jaar vaststelling	Loopt t/m
Wegen	Wegbeheerplan 2026-2030	2025	2030
Openbare verlichting	Beleidsplan openbare verlichting 2016-2020	2016 (2022 verlengd)	2026
	Beheerplan Openbare Verlichting 2016-2026	2016	2026
Water	Watertakenplan	2020	2024
Groen	Meerjaren groenbeheerplan 2026-2030	2025	2030
Gebouwen	MJOP	2025	2034

- Het vigerende Watertakenplan loopt tot en met 2024. Hierdoor zijn voor de jaren 2025 en 2026 de rioolheffingen geïndexeerd. In 2026 wordt het nieuwe Watertakenplan afgerond en vastgesteld.

Wegen

Het deel van de Voerendaalse infrastructuur waar de gemeente voor verantwoordelijk is, is het gemeentelijke wegennetwerk. Dit kapitaalgoed is ondersteunend aan het programma "Verkeer, Vervoer en Waterstaat", maar heeft ook een direct effect op andere programma's. Denk aan de ondersteunende rol bij de leefbaarheid in de kernen of de bereikbaarheid van ondernemers in het kader van de economische versterking van de gemeente.

In ons wegbeheerplan is het kwaliteitsniveau van onze wegen vastgelegd. Het Wegbeheerplan geeft een beeld van de financiële middelen die nodig zijn om dit niveau te borgen. Het Wegbeheerplan 2026-2030 is in 2025 door de raad vastgesteld.

Voor het bepalen van de onderhoudsstrategie is Voerendaal opgedeeld in structuurgebieden. In het wegbeheerplan 2021-2025 is voor alle structuurgebieden een gewenst beheerniveau B vastgelegd. Op basis van een uitgevoerde inspectie is gebleken dat dit niveau bij nagenoeg alle structuurgebieden wordt behaald of overschreden, uitgezonderd de wegen in het buitengebied.

In het nieuwe Wegbeheerplan 2026-2030 zijn de beheerniveaus aangepast naar niveau A voor de centrumgebieden, niveau B voor de recreatie- en woongebieden en wandel- en graspaden en niveau C voor de overige gebieden.

Areaal

Oppervlakte asfaltverharding:	611.128 m2
Oppervlakte elementenverharding:	339.896 m2
Oppervlakte cement-beton:	12.476 m2
Oppervlakte half-/onverhard:	106.600 m2

Exploitatiebudgetten verhardingen	2025	Achterstallig
Klein onderhoud	46.162	0
Groot onderhoud	833.594	0

Openbare verlichting

De openbare verlichting (OV) vervult een belangrijke rol op het gebied van verkeersveiligheid, openbare orde en sociale beleving. De burger dient zich in de openbare ruimte, ook na het invallen van de duisternis, behaaglijk en veilig te voelen. Een teveel aan verlichting kan echter ook een verstorend effect hebben. Om invulling te geven aan het beleid en onderhoud van dit kapitaalgoed hebben we het beleidsplan OV 2016-2020 (in 2022 verlengd tot 2026) en het beheerplan OV opgesteld. In 2026 zal een nieuw OV-beleids- en beheerplan worden opgesteld.

Beleidsplan OV

Het doel van het Beleidsplan is technische- en financiële kaders aan te geven waarbinnen werkzaamheden op het gebied van openbare verlichting worden uitgevoerd. Het beleidsplan geeft inzicht in de kaders voor verlichting bij nieuwbouw, reconstructies en vervanging. Deze kaders liggen ten grondslag aan het Beheerplan OV.

Beheerplan OV

Het doel van het Beheerplan is inzicht geven in de huidige kwaliteit van de openbare verlichtingsinstallatie. Op basis van het beheerbestand wordt inzicht gegeven over de omvang van het te beheren areaal, de onderhoudswerkzaamheden en de geplande projecten voor de komende periode. Tevens kan op basis van deze gegevens een inschatting worden gemaakt van de totale energiekosten.

De financiële middelen die nodig zijn voor de diverse aspecten zijn geraamd en samengevat.

Areaal (per 01-08-2023)

Aantal lichtmasten: 3.225 st.

Aantal armaturen LED 3.283 st.

Aansluitingen: 3.220 st.

Openbare verlichting	2025
Exploitatiebudget	183.100

Water en riolering

In de Wet milieubeheer is geregeld dat de gemeente een zorgplicht heeft inzake het doelmatig inzamelen en transporteren van afval- en regenwater dat vrijkomt binnen haar grondgebied. In samenwerking met de regio Parkstad is een (regionaal) Watertakenplan voor het (algemene) beleid voor de gemeentelijke watertaken opgesteld.

In 2026 wordt in Parkstad verband het Watertakenplan vernieuwd en ter besluitvorming voorgelegd. Het BRP 2019 wordt gehandhaafd.

Areaal

Lengte (vrijval) riolering: 123.559 m.

Lengte drukriool: 7.707 m.

Aantal rioolgemalen/pompunits: 37 st.

Aantal kolken: 3.450 st.

Aantal bergingbezinkbassins: 3 st.

Aantal kunststofbufferzakken: 3 st.

Open bergingen: 5 st.

Lamellenfilters: 3 st.

Wervelventielen: 11 st.

Zandvangers: 44 st.

Taakveld Riolering	2025
Exploitatiebudget	1.658.505

Openbaar groen

Openbaar groen maakt onderdeel uit van het programma “Sport, Cultuur en Recreatie” en speelt een belangrijke rol in de beleving die inwoners en bezoekers van de gemeente Voerendaal hebben bij de openbare ruimte. Bij openbaar groen speelt met name de beeldkwaliteit een belangrijke rol in de beleving van burgers. De beeldkwaliteit wordt in grote mate bepaald door het onderhoudsniveau. Het vigerende meerjaren groenbeheerplan is in 2025 vastgesteld voor de periode 2026 – 2030.

Met de in het plan vastgestelde gemiddelde kwaliteitsniveaus kan het aanwezige openbare groen duurzaam in stand worden gehouden. De benodigde middelen om het vastgestelde kwaliteitsniveau te realiseren zijn vertaald in de begroting.

Voor het bepalen van de onderhoudsstrategie is Voerendaal opgedeeld in structuurgebieden. In het voorgaande wegbeheerplan 2021-2025 is voor alle structuurgebieden een gewenst beheerniveau B vastgelegd. Op basis van een uitgevoerde inspectie is gebleken dat dit niveau in de centrum-, woon- en recreatiegebieden wordt behaald, maar dat de overige structuurgebieden niet voldoen aan dit streefniveau. Voor de onderhoudsachterstand is een éénmalig investeringsbudget van € 164.000 beschikbaar gesteld.

In het nieuwe Groenbeheerplan 2026-2030 zijn de beheerniveaus aangepast naar niveau A voor de centrumgebieden, niveau B voor de recreatie- en woongebieden en wandel- en graspaden en niveau C voor de overige gebieden.

Areaal	
Aantal bomen:	7.091 st.
Grasvlakken binnen bebouwde kom:	231.000 m ²
Grasvlakken buiten bebouwde kom:	449.350 m ²
Plantsoen binnen bebouwde kom:	124.208 m ²
Plantsoen buiten bebouwde kom :	356.373 m ²
Watergangen:	70.658 m ²

Taakveld openbaar groen	2025	Achterstallig
exploitatiebudget	1.729.919	164.000

Gebouwen

Het vastgoed van de gemeente is onder te verdelen in grond en gebouwen.

De raad heeft in 2025 het nieuwe Meerjaren Onderhouds Plan (MJOP) vastgesteld voor de jaren 2025 t/m 2034.

Overzicht gemeentelijke maatschappelijke gebouwen

- G01 Gemeentehuis Voerendaal
- G02 Dienstgebouw buitendienst, Lindelauffer Gewande Voerendaal
- G03 Cultureel centrum De Borenburg, Furenthela Voerendaal
- G04 Gemeenschapshuis 't Kunderhoes, Hogeweg Voerendaal
- G05 Gemeenschapshuis Op d'r Plats, Houtstraat Klimmen (na ingebruikname van de Open Club Klimmen komt deze functie te vervallen)
- G06 Gemeenschapshuis en gymzaal 't Wouves, Dorpsplein Ransdaal
- G07 Multifunctioneel centrum De Auwsjoeel Ubachsberg
- G08 Psz/bibliotheek/IVN/Fanfare Ransdalerstraat Ransdaal
- G09 Psz Auvermennekes / bso Bommies, Kerkveldweg Klimmen (dit gebouw is in 2025 afgebroken)
- G10 Bibliotheek/De Burgerij, Furenthela Voerendaal
- G11 Pand Barrier (muziekcollectief), Valkenburgerweg Voerendaal
- G12 Kleedaccommodatie VV RKVV, Goswijnstraat Voerendaal
- G13 Kleedaccommodatie VV RKSVB, Kerkstraat Ubachsberg
- G14 Kleedaccommodatie VV Hellas, Schoolstraat Klimmen (na ingebruikname van de Open Club Klimmen komt deze functie/gebouw te vervallen)

- G15 Kleedaccommodatie, Spoorstraat Ransdaal, tijdelijke bewoning vluchtelingen
- G16 Sportcomplex De Joffer, Goswijnstraat Voerendaal
- G17 Gebouwtje visvereniging, Mergelweg Voerendaal
- G18 Bakhuis, H.v.Veldekestraat Voerendaal
- G19 Open Club Klimmen, Wil Houbenhof Klimmen

Daarnaast zijn er nog woningen en schoolgebouwen in eigendom van de gemeente.

Het woningbestand in eigendom van de gemeente bestaat uit:

- G54 Sebastianusstraat 4 Klimmen in 2022 aangekocht ten behoeve van bewoning door statushouders.
- Termaar 51, 6343 CL Klimmen, deze woning is aangeschaft door gemeente Voerendaal om gevluchte Oekraïners in op te vangen.

Schoolgebouwen

Van de 4 schoolgebouwen (basisscholen) is de gemeente economisch eigenaar en schoolbestuur Innovo de juridisch eigenaar. Schoolbesturen hebben vanaf januari 2015 de verantwoordelijkheid over het totale onderhoud van hun schoolgebouwen.

- G31 Brede school Cortemich Voerendaal (incl. gebruik door de externe partijen Kompas, Ritmo, Meander, GGDZL, Humankind en JENS).
- G19 Basisschool en gymzaal Ummer Clumme, (Open Club Klimmen) Wil Houbenhof Klimmen
- G34 Basisschool Berg Op, Bostenstraat Ubachsberg (gymzaal is in 2019 gesloopt)
- G35 Basisschool St. Theresia, Ransdalerstraat Ransdaal.

Financieel overzicht verloop voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen:

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	2025
Stand voorziening per 1/1	981.941
Dotaties aan onderhoudsvoorziening	555.486
Onttrekkingen aan onderhoudsvoorziening	-380.719
Stand voorziening 31/12	1.156.707

De toegepaste conditiescore voor wat betreft het MJOP is conditiescore 2.

G32 was het oude schoolgebouw Ummer Clumme, deze is inmiddels afgebroken en de school is verplaatst naar de Open Club Klimmen. Op de grond van de oude school zal onder andere een parkeerplaats en twee nieuwbouw appartementsblokken worden gerealiseerd.

Financiering

In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze van financiering van beleid en het beheersen van de financiële risico's die met financiering gelopen worden.

“Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over, en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's”.

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's, de gemeente moet altijd over voldoende geld beschikken om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen. Aan de uitvoering van de treasuryfunctie zijn budgettaire consequenties verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel.

Beleidskaders

Het beleid ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in bijlage 2 van de Financiële Verordening 2025 (raad 18.12.2025). Een belangrijk punt uit de verordening is, dat het uitzetten van gelden niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico en dat het verstrekken van leningen aan derden en het garanderen van gelden alleen is toegestaan uit hoofde van een publieke taak.

Deze treasuryfunctie is een afgeleide van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido). In de wet Fido zijn de wettelijke kaders opgenomen van de treasuryfunctie. De gemeente dient voorzichtig om te gaan met publieke middelen. De Gemeente Voerendaal hanteert in beginsel totaalfinanciering.

Het financieringsbeleid heeft een aantal doelstellingen:

1. Het verzekeren van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te voeren;
3. Het beheersen van de risico's verbonden aan de treasuryfunctie;
4. Het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
5. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders en limieten en richtlijnen van dit statuut.

De gemeenteraad heeft een kader stellende en controlerende functie. Daarnaast het bewaken van de voortgang, de evaluatie en de verantwoording van de treasuryactiviteiten via het vaststellen van de begroting en de jaarrekening.

Algemene ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen beïnvloeden en zijn medebepalend voor het geven van een rentevisie. Ontwikkelingen die de rente bepalen spelen zich voornamelijk buiten Nederland af. Zo heeft de Europese Centrale Bank (ECB) een grote invloed op de financiële markten van de Europese Gemeenschap. Ook de Centrale Bank van de Verenigde Staten (FED) is medebepalend voor Europa. De toekomstige ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt zijn door de verscheidenheid van invloeden moeilijk in te schatten. Bijvoorbeeld de politieke

spanning die nu in de wereld spelen kunnen veranderingen met zich meebrengen in de rentestanden.

Interne ontwikkelingen

Het investeringsprogramma heeft in de basis veel invloed op de liquiditeitsplanning. In opmaat naar de begroting 2026 is de meerjaren investeringsplanning geactualiseerd, zodat deze beter aansluit op onze planning en die van externe partijen. In de regel zien we dat de meeste investeringen naar achter zijn geschoven. Deze verschuiving heeft direct effect op onze lening behoefte. In de aan de meerjarenbegroting 2025-2028 ten grondslag liggende liquiditeitsbegroting is rekening gehouden met een rentepercentage tussen de 3,05% en 3,31%. De daadwerkelijke renteontwikkeling in 2025 was per begin 2025 tussen de 2,99% en 3,29% en per einde 2025 tussen de 3,23% en 3,87%. Ten tijde van het samenstellen van deze paragraaf (februari 2026) zijn de rentepercentages tussen de 3,15% en 3,78%. Hiermee is de rente redelijk stabiel gebleven gedurende 2025.

In de begroting 2025 was er rekening mee gehouden dat we langlopend geld dienden aan te trekken. Door vertragingen van investeringen en het ontvangen van incidentele gelden (zoals SPUK bekostigingsregeling opvang ontheemden) is dit niet nodig gebleken.

Treasurybeheer

Risicobeheer

Renterisico is het risico dat de rentelast van een gemeente ineens fors stijgt. Dit kan gebeuren als veel lopende schulden vervallen en opnieuw gefinancierd moeten worden tegen een hogere rente. De wetgever stelt daarom een grens aan van het maximale jaarlijkse renterisico voor een gemeente. Deze grens bestaat uit de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Renterisico voor de vlottende schuld

In dit onderdeel wordt de werkelijke omvang van de vlottende schuld getoetst aan de wettelijke norm van de Wet Fido. De risico's op de vlottende schuld worden ingeperkt door het hanteren van de kasgeldlimiet. In 2025 bedraagt de toegestane kasgeldlimiet voor Voerendaal € 3.190.000 (2024 € 3.070.000), zijnde 8,5% van de begroting.

De werkelijke netto vlottende schuld wordt regelmatig getoetst aan de toegestane omvang van de kasgeldlimiet. Een actief liquiditeitenbeheer voorkomt dat de geldende kasgeldlimiet wordt overschreden.

Toets kasgeldlimiet (x € 1.000)	1 ^e kw 2025	2 ^e kw 2025	3 ^e kw 2025	4 ^e kw 2025
1. Gemiddelde vlottende middelen	7.041	5.230	6.563	7.343
2. Gemiddelde vlottende schulden	0	0	0	0
3. Gemiddeld vlottende middelen (+) en -schuld (-)	7.041	5.230	6.563	7.343
4. Kasgeldlimiet	3.190	3.190	3.190	3.190
5. Ruimte (+) / overschrijding (-) kasgeldlimiet	10.231	8.420	9.753	10.533

In 2025 is voldaan aan de vereisten uit de Wet Fido met betrekking tot de kasgeldlimiet, er heeft in geen kwartaal overschrijding plaatsgevonden

Geldstroombeheer

Conform de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden geldt voor onze gemeente een drempelbedrag van € 1.000.000, dit drempelbedrag is het maximale bedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden.

Toets drempelbedrag (x € 1.000)	1 ^e kw 2025	2 ^e kw 2025	3 ^e kw 2025	4 ^e kw 2025
1. Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
2. Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	351	491	607	461
3. Ruimte onder het drempelbedrag	649	509	393	539
4. Overschrijving van het drempelbedrag	0	0	0	0

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt heeft er geen overschrijding van het drempelbedrag plaatsgevonden in 2025, hiermee is voldaan aan de verplichting om overtollige middelen (boven het drempelbedrag) in de schatkist aan te houden.

Renterisico van de vaste schuld

De renterisiconorm wordt gebruikt om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken, deze mag jaarlijks niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Voorkomen moet worden dat in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningenportefeuille geherfinancierd moet worden of op basis van de leningsvoorwaarden wordt beïnvloed door een herziening van de rente.

Renterisiconorm (bedragen x €1.000)	Primitieve begroting 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2024
1. Begrotingstotaal	37.531	37.531	36.112
2. Wettelijk percentage	20%	20%	20%
3. Renterisiconorm (1x2)	7.506	7.506	7.222
4. Renteherzieningen	0	0	0
5. Aflossing leningen	2.724	1.974	1.971
6. Bedrage waarover renterisico gelopen wordt	2.724	0	0
7. Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	4.782	7.506	7.222

Financiering en leningenportefeuille

Ontwikkeling leningenportefeuille (bedragen x €1.000)	Primitieve begroot 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2024
Stand 1 januari leningen	34.114	26.614	28.585
Aangetrokken nieuwe leningen	7.500	0	0
Aflossingen leningen -/-	-2.724	-1.974	-1.971
Stand 31 december leningen	38.890	24.640	26.614
Rentelasten leningen	712	463	498

Rente methodiek en renteresultaat

Conform de voorschriften zoals vermeld in de notitie rentekosten van de commissie BBV vindt rentetoerekening aan investeringen en taakvelden plaats op basis van een omslagrentepercentage.

Voor 2025 ziet het renteschema (ter berekening van het renteresultaat) er als volgt uit:

Renteschema (bedragen x €1.000)		Primitieve begroot 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2024
A1.	Externe rentelasten bestaande financiering	712	463	498
B1	Te ontvangen rentebaten verstrekte leningen	-12	-12	-15
B2.	Externe rentebaten	-176	-146	-382
C1	Rente voor grondexploitatie	0	0	0
C2	Toegerekende rente grondexploitatie	0	0	0
D1	Rente eigen vermogen	0	0	0
D2	Rente voorzieningen	0	0	0
E	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (A+B+C+D)	524	305	101
	De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)	-744	-249	-415
	Renteresultaat op het taakveld treasury	-220	56	-314
F	Stand vaste activa per 1 januari	50.632	48.914	43.989
	Gemiddelde rente (E/F)	1,03%	0,62%	0,94%
	Omslagrente	1,5%	0,62%	1%

Bedrijfsvoering

Wat wilden we bereiken?

Goede sturing en beheersing van processen, zodat het beleid en de doelstellingen van de gemeente doelmatig en doeltreffend worden uitgevoerd. Dit omvat kwalitatieve organisatieontwikkeling, digitalisering, procesoptimalisatie, rechtmatige dienstverlening en toekomstbestendige informatievoorziening.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Onderhoud en doorontwikkeling van de organisatie, inzet op functiewaardering, continu verbeteren HR-processen en borging PC-cyclus
- Automatiseren en digitaliseren van processen, verbeteren van informatiebeheer en applicatielandschap en het compliant zijn op het gebied van privacy en informatiebeveiliging.
- Investeren in kennis, vaardigheden en capaciteit binnen informatiemanagement (IM) zoals Kwaliteitsmanagement en Verantwoording (ENSIA/Archief)
In lijn met de aanbevelingen van de archiefinspectie is een nieuw kwaliteitsmanagementsysteem geïmplementeerd.
- Moderniseren van de digitale werkplek en implementeren van beveiligingsmaatregelen
- Optimaliseren van interne bedrijfsvoering, contentbeheer, communicatie (onderzoek en verbeterpunten), en digitalisering dienstverlening
- Rechtmatige dienstverlening, inkoopproces geoptimaliseerd en bewustwording in de organisatie gecreëerd.

Lessen en aanbevelingen:

In 2025 hebben we gekozen voor een andere organisatie-indeling met als uitgangspunt een opgavegerichte manier van werken die past bij de ontwikkelingen in de samenleving, waarbij we een toename van complexe opgaven waarnemen, een grote behoefte aan gerichte communicatie en participatie. De nieuwe organisatie-indeling helpt ons om vraagstukken taakgericht en doelgericht op te pakken. Daarmee ontstaat een efficiëntere en mensgerichtere organisatie. De opgave die er is, is beter in beeld, maar overstijgt de beschikbare personele capaciteit. Hiermee staat de totale uitvoeringskracht onder druk. Dit geldt zowel voor de ondersteunende processen als voor de primaire processen. De analyse van de uitvoeringskracht vraagt nadere beschouwing en actie. Nadere beschouwing dient plaats te vinden op het gebied van prioritering, acceptabele doorlooptijden als tijdelijke versterking. Daarbij moet er oog zijn voor integrale afwegingen, aangezien versterken van formatie kan leiden tot extra vragen op andere gebieden.

Aandachtspunten die er in brede zin zijn; financiële stabiliteit, bestendigheid personeelskrapte; werkdruk; expertiseversterking en aantrekkelijk werkgeverschap.

Bezwaarschriften:

Sinds 2019 hebben gemeenten Simpelveld en Voerendaal gezamenlijk een externe commissie voor de behandeling van bezwaarschriften.

Onderstaand een overzicht van de ingediende bezwaarschriften van de afgelopen jaren:

	2022	2023	2024	2025
Totaal behandeld	40	41	66	57
– Niet-ontvankelijk	6	2	8	5
– Gegronnd	5	0	2	0
– Ongegrond	2	18	9	27
– Ingetrokken	14	14	20	6
– Doorgestuurd	2	0	0	0
– Nog in behandeling	11	7	27	19

Rechtmatigheidsverantwoording en interne beheersing

Rechtmatigheid is structureel verankerd in onze planning- en control cyclus. De interne controlefunctie werkt risicogericht. Dit betekent dat er aandacht is voor processen zoals inkoop en aanbestedingen en subsidieverleningen. Hierbij wordt specifiek gekeken op naleving van wet- en regelgeving. Constateringen van onrechtmatigheden worden vastgelegd en waar nodig leiden deze tot aanvullende maatregelen. De interne controlefunctie beoordeelt op basis van het door het college vastgestelde interne controleplan de kwaliteit van sturing en beheersing en rapporteert hierover aan het managementteam.

In 2025 is dit projectmatig aangepakt. Een verkennende fase, gevolgd door een uitvoerende en een overdrachtsfase, vormen de basis voor gerichte training, kennisontwikkeling en procesoptimalisatie van de auditfunctie. Waarbij de functie ook doorontwikkeld wordt. Komende periode zal een nadere uitwerking plaatsvinden van het beleid omtrent misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O beleid).

Voor een toelichting op de eventuele begrotingsonrechtmatigheden, verwijzen wij u naar de rechtmatigheidsverantwoording, welke onderdeel is van het jaarrekening gedeelte van dit boekwerk.

Verbonden partijen

Inleiding

Onze gemeente werkt op diverse beleidsterreinen samen met andere overheden en organisaties in zogenoemde **verbonden partijen**. Dit zijn organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en/of financieel belang heeft. Bestuurlijk belang betekent dat de gemeente een stem heeft in het bestuur. Financieel belang houdt in dat de gemeente risico loopt op financiële tekorten of niet-verhaalbare middelen bij faillissement. Verbonden partijen kunnen verschillende juridische vormen hebben, zoals gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen.

Een aanzienlijk deel van de gemeentelijke uitvoering vindt plaats via deze partijen. Het is daarom van strategisch belang om grip te hebben op hun functioneren, zowel in financiële als inhoudelijke zin. De gemeenteraad heeft hierin een kaderstellende en controlerende rol, het college voert de bestuurlijke beheertaak uit binnen deze kaders.

Voor deze sturing gelden de beleidskaders uit de **nota Verbonden Partijen (2012)** en de **notitie Sturing & Control (2013)**. Deze bieden onder andere een risicoanalyse op hoofdlijnen en inzicht in de sturingsmogelijkheden. De actualisatie van deze kaders vindt plaats in **februari 2026**, wanneer een nieuwe nota Verbonden Partijen ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.

Sinds 2022 participeert Voerendaal samen met dertien andere Zuid-Limburgse gemeenten in het traject **Samen grip op verbonden partijen (SGOVP)**. Doel hiervan is de sturing op en samenwerking met verbonden partijen te versterken, zowel op het gebied van financiële, juridische als inhoudelijke uitgangspunten. Daarbij verschuift de rol van de gemeente steeds meer van reactief naar proactief: van volgen naar sturen, met nadruk op invloed aan de voorkant van besluitvorming in de P&C-cyclus.

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen (GR):

- BSGW
- Gegevenshuis
- GGD Zuid-Limburg
- ISD Kompas
- Omnibuzz
- BV Rd4
- Omgevingsdienst Zuid-Limburg
- Stadsregio Parkstad Limburg
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)
- Werkgeversservicepunt (WSP) Parkstad
- Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad
- Solido

Deelnemingen:

- NV Reinigingsdiensten Rd4
- NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)

- Enexis Holding NV
- CSV Amsterdam BV
- Nazorg Limburg BV
- NV Bank Nederlandse Gemeenten
- IBA Parkstad BV
- WoonwijzerWinkel Zuid-Limburg

Gemeenschappelijke regelingen

Belastingsamenwerking Gemeente en Waterschappen (BsGW)		
Programma: 0. Bestuur en ondersteuning		
Vestigingsplaats	Roermond	
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en 1 waterschap vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en 6 leden, te benoemen door het algemeen bestuur. De verantwoordelijke portefeuillehouder is lid van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.	
Financieel belang	200.000	
Jaarrekening		
Financieel resultaat	4.581.000	
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	5.224.000	6.528.000
Vreemd Vermogen	11.562.000	8.173.000

Bedrijfsactiviteiten

Het heffen en invorderen van belastingen, het afhandelen van bezwaar- en beroepsschriften inzake belastingen en het uitvoeren van de Wet waardering onroerende zaken.

Algemene zaken, die betrekking hebben op activiteiten en prestaties, zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) en bijbehorende addenda. De uitwisseling van BAG/GEO gegevens wordt namens de gemeente Voerendaal verzorgd door het Gegevenshuis, eveneens gebaseerd op een overeengekomen richtlijn hierover.

Ontwikkelingen en risico's

De aantallen bezwaren 2025 liggen in lijn met de aantallen van 2024. Op basis van ervaringscijfers is een doorkijk gemaakt, hierbij is uiteraard rekening gehouden met de effecten van de wetwijziging in 2024 en 2025 ten aanzien van de proceskostenvergoeding in het algemeen en de wegingsfactor van bezwaren. De post proceskostenvergoeding kan benedenwaarts worden bijgesteld, de benedenwaartse bijstelling van de post is in 2026 verwerkt in de begroting en in 2025 loopt dit via de reguliere P&C-cyclus.

Bezwaren en beroepen worden steeds complexer. Hierbij is steeds meer juridische kennis vereist en kosten meer tijd om uit te werken.

BsGW blijft de ICT-systemen door ontwikkelen. De spanning op de arbeidsmarkt, vooral bij de ICT-sector, en de leeftijdgebonden uitstroom blijft een uitdaging. Dit alles neemt niet weg dat BsGW blijft zoeken om, waar mogelijk, efficiënter te werken al dan niet via automatiseringssystemen. Dit mag de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening niet in gevaar brengen.

Het Gegevenshuis		
Programma: 2. Verkeer, vervoer en waterstaat		
Vestigingsplaats	Landgraaf	
Bestuurlijk belang	Van iedere deelnemende gemeente en waterschap neemt een bestuurder zitting in het algemeen bestuur, met 2 stemmen +1 stem voor iedere 100.000 euro afname. De gemeente Voerendaal is vertegenwoordigd door de portefeuillehouder bedrijfsvoering.	
Financieel belang	207.306	
Jaarrekening		
Financieel resultaat	0	
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	296.812	68.451
Vreemd Vermogen	1.682.532	727.277

Bedrijfsactiviteiten

Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd. Het Gegevenshuis is door de opdrachtgevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimte gerelateerde data in het publieke domein. Hierdoor kan Het Gegevenshuis een substantiële bijdrage leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid. Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service center in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en lasten te reduceren.

Ontwikkelingen en risico's

- Het huidig huisvestingsconcept past niet bij de profilering van de organisatie. Een totaalplan voor de huisvesting incl. financiële consequenties wordt nog verwacht. Deze zullen in de meerjarenbegroting 2027 e.v. worden verwerkt.
- Als gevolg van (pre)pensionering ontstaat in 2026 voor 6 fte gedurende enkel maanden een overlap van salarislasteren dan wel hiaten in de invulling van de functies.

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. Uitbreiding van het aantal deelnemers zal resulteren in een structureel lagere exploitatiebijdrage.

Gemeentelijke gezondheidsdienst Zuid-Limburg		
Programma: 7. Volksgezondheid en milieu		
Vestigingsplaats	Heerlen	
Bestuurlijk belang	De verantwoordelijke portefeuillehouder is lid van het Algemeen Bestuur en lid van de financiële commissie.	
Financieel belang	932.105	
Jaarrekening		
Financieel resultaat	-207.834	
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	1.471.867	1.264.033
Vreemd Vermogen	330.069	352.416

Bedrijfsactiviteiten

De GGD is het verlengstuk van gemeenten op het gebied van het programma GGD, Veilig Thuis en Jeugdgezondheidszorg.

Tevens is de GGD de vakspecialist op die terreinen vanuit (preventieve) volksgezondheid. De ontwikkelingen en aanpak van de GGD binnen die terreinen sluiten aan bij onze filosofie dat het geluk, veerkracht en welbevinden van onze inwoners het uitgangspunt is. De GGD levert hiermee een belangrijke maatschappelijke bijdrage aan de zelfredzaamheid, het naar vermogen kunnen meedoen en het veilig en gezond opgroeien, leven en ouder worden van onze inwoners.

Ontwikkelingen en risico's

In Zuid-Limburg zijn al langere tijd verschillen zichtbaar in gezondheid en leefstijl ten opzichte van andere regio's. Gemeenten, zorgorganisaties en maatschappelijke partners werken samen om hier structureel verbetering in te brengen. Dit gebeurt via het regionale programma *Trendbreuk*, dat door de GGD Zuid-Limburg wordt gecoördineerd. Voor de periode 2024–2026 is hiervoor een werkplan vastgesteld.

De GGD heeft daarnaast een centrale rol in de uitvoering van landelijk en regionaal gezondheidsbeleid. Dit is vastgelegd in het meerjarenbeleidsplan 2024–2027, dat ook voor gemeenten financiële gevolgen heeft. Verder coördineert de GGD de uitvoering van het *Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)* en het *Integraal Zorgakkoord (IZA)* voor de regio. Deze akkoorden vragen om inzet van capaciteit en afstemming tussen de zestien deelnemende gemeenten, zorgverzekeraars en maatschappelijke organisaties.

Risico's zitten met name in:

- De toenemende afhankelijkheid van de uitvoeringskracht van de GGD, in combinatie met krappe arbeidsmarkten.
- De financiële impact van het meerjarenbeleid van de GGD en de mate waarin gemeenten hierin moeten bijdragen.

- De bestuurlijke sturing op regionale samenwerkingsverbanden, die steeds complexer wordt naarmate meer akkoorden en programma's via verbonden partijen worden uitgevoerd.

ISD Kompas		
Programma: 6. Sociaal Domein		
Vestigingsplaats	Nuth	
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit 3 stemmen per deelnemende gemeente. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de 3 deelnemende gemeenten. De gemeente Voerendaal wordt vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Sociale zaken in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Voor het algemeen bestuur zijn er tevens 2 leden van de gemeenteraad afgevaardigd.	
Financieel belang	1.687.764	
Jaarrekening		
Financieel resultaat	827.953	
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	200.000	0
Vreemd Vermogen	2.119.583	2.406.622

Bedrijfsactiviteiten

Doel is het bieden van een vangnet voor mensen die (tijdelijk) geen eigen inkomen (kunnen) verwerven en het actief begeleiden van deze mensen terug naar de arbeidsmarkt. En uitvoering van wetgeving op het gebied van participatie en inkomens(-ondersteuning).

Ontwikkelingen en risico's

Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans beoogt de ondersteuning beter aan te laten sluiten op de leefwereld en mogelijkheden van inwoners. Niet langer staan regels centraal, maar de mens. Hoewel de exacte inhoud zich nog ontwikkelt, wordt duidelijk dat maatwerk en vertrouwen in de uitvoeringspraktijk voorop komen te staan. De inwerkingtreding van de wet is uitgesteld tot 2026.

Vooruitlopend op deze ontwikkelingen is zichtbaar dat de uitvoering van de Participatiewet onder druk staat. In 2025 is de in- en uitstroom gelijk gebleven waardoor het aantal deelnemers gelijk blijft.

De gemeente Beekdaalen heeft in 2025 een onderzoek geïnitieerd naar het in eigen beheer uitvoeren van taken van GR ISD Kompas. De bevindingen van dit onderzoek zijn niet eerder te verwachten dan medio 2026.

Daarnaast is sprake van structurele financiële risico's:

- Bij beëindiging van de gemeenschappelijke regeling neemt de gemeente deel in eventuele schulden of liquidatiekosten.
- De gemeente is medeverantwoordelijk voor het dekken van tekorten binnen de regeling.

- Zowel inkomensondersteuning als het minimabeleid zijn open einde-regelingen, waarbij fluctuaties in het klantenbestand direct effect hebben op het financiële resultaat.

Deze ontwikkelingen vragen om aandacht voor risicobeheersing, monitoring en bestuurlijke afwegingen richting de verwachte wijzigingen per 2026.

Omnibuzz		
Programma: 6. Sociaal domein		
Vestigingsplaats	Geleen	
Bestuurlijk belang	De verantwoordelijk portefeuillehouder is namens de gemeente Voerendaal afgevaardigd als lid van het algemeen bestuur van Omnibuzz.	
Financieel belang	De kosten van Omnibuzz worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. Voor 2025 bedraagt de bijdrage voor Voerendaal € 258.580: • Vervoerskosten: € 191.852 • Indirecte vervoerskosten: € 30.366 • Overhead: € 36.362 Daar staat een te ontvangen bedrag tegenover ter hoogte van € 30.598 (te innen eigen bijdrage). Per saldo bedragen de totaalkosten voor 2025 € 227.982.	
Jaarrekening		
Financieel resultaat	1.598.672	
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	1.422.744	2.367.691
Vreemd Vermogen	7.708.110	*9.502.506

***Inclusief voorschot uit Rijksmiddelen Q1 2026**

Bedrijfsactiviteiten

Omnibuzz is de uitvoeringsorganisatie voor het doelgroepenvervoer in Zuid-Limburg. Doel is het bieden van een toegankelijke, kwalitatief hoogwaardige en doelmatige vervoersvoorziening, die aansluit op andere vervoersvormen zoals het openbaar vervoer én de zorglogistiek. Gemeenten sturen gezamenlijk en rechtstreeks aan op de uitvoering, wat schaalvoordelen oplevert en uniformiteit creëert in systemen en klantcontact (o.a. planning, materieel, klantenservice).

De organisatie richt zich op bundeling van vervoersstromen, ontschotting tussen vervoersvormen en inzet op een integrale, toekomstbestendige mobiliteitsaanpak.

Ontwikkelingen en risico's

- De vervoersbehoefte is minder voorspelbaar dan voor de Coronapandemie: hij is stabiel op totaalniveau maar tussen gemeenten onderling bestaan grote verschillen. Ook worden per gemeente per jaar grote verschillen waargenomen, met name bij de kleinere gemeenten.

- De arbeidskrapte bij vervoerders blijft een probleem, er wordt ingezet op slim plannen, piekspreiding, tijdig reserveren en het bundelen van vervoer.
- Een veranderend OV-aanbod: door afnemende beschikbaarheid en langere afstand tot bushaltes ontstaat meer druk op het doelgroepenvervoer.
- De complexiteit van de doelgroep neemt toe. Een steeds grotere groep reizigers kampt met een grotere zorgbehoefte.

Reinigingsdienst Rd4

Programma: 7. Volksgezondheid en milieu

Vestigingsplaats	Heerlen	
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid. De wethouder verantwoordelijk voor Milieu is lid van het Algemeen Bestuur.	
Financieel belang	De gemeente is houder van 1.188 aandelen van € 4,54 per aandeel (totaal € 5.391 boekwaarde). Het dividend is voor alle jaren geraamd op €9.000.	
Jaarrekening		
Jaarlijkse bijdrage	2024: 1.242.784	2025: 1.307.975
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	3.719.273	4.359.166
Vreemd vermogen	31.930.000	30.680.000

Bedrijfsactiviteiten

De gemeente Voerendaal is deelnemer in de gemeenschappelijke regeling Rd4 voor de uitvoering van afvalinzameling, reiniging van de openbare ruimte en aanverwante taken. Voor de gemeente Voerendaal voert Rd4 voert zowel *basistaken* uit (huishoudelijke afvalinzameling, beheer van straatvoorzieningen, servicepunt) als *plustaken*, waaronder straatreiniging, het opruimen van zwerfafval en dumpingen, ondersteuning bij huisuitzettingen en coördinatie van de afzet van afvalstromen.

De uitvoering is gericht op een doelmatige, milieu hygiënisch verantwoorde en marktconforme dienstverlening. Daarnaast levert Rd4 een inhoudelijke bijdrage aan de transitie naar een circulaire economie.

Ontwikkelingen en risico's

In 2025 lag de focus op het beperken van afvalstromen en het verhogen van de hoeveelheid gerecyclede grondstoffen, terwijl de prijsstijging beperkt wordt. Hiervoor is het regionale Grondstoffenplan 2022-2026 gebruikt als leidraad, dat inzet op het sluiten van kringlopen, hoogwaardige recycling, en afvalpreventie.

Om deze doelen te bereiken zijn in 2025 onder andere de volgende stappen gezet:

- **Optimalisatie en versobering van afvalinzameling:** *In de wintermaanden (dec/jan/feb) is de gft-inzameling gehalveerd van iedere twee weken naar iedere vier weken. Dit heeft kosten bespaard.*

- **Onderzoek naar en opzetten van een regionaal Circulair Ambachtscentrum (CAC):** een locatie of netwerk waarin milieustraat, kringloop, reparatie, onderwijs en het sociaal domein samenwerken om hergebruik te bevorderen en onnodige verbranding/stort te voorkomen. Opening volgt in het eerste kwartaal van 2026.

Risico's blijven bestaan door externe factoren die druk zetten op de begroting van Rd4:

- **Stijgende kosten** voor afvalverwerking, brandstof, lonen en leveranciersindexaties;
- **Krapte op de arbeidsmarkt** en beschikbaarheid van voldoende personeel;
- **Afhankelijkheid van marktontwikkelingen** rond grondstoffenprijzen en verwerkingscapaciteit;
- **Financiële gevolgen bij beëindiging of uittreding** uit de regeling, waaronder deelname in schulden of liquidatiekosten.

Tegelijkertijd biedt de ontwikkeling van de circulaire economie op termijn kansen voor kostenbeheersing en duurzame waardecreatie.

Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL)

Programma: Volksgezondheid en milieu

Vestigingsplaats	Maastricht		
Bestuurlijk belang	Het openbaar lichaam heeft een algemeen bestuur. De colleges van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten wijzen uit hun midden een lid van het algemeen bestuur aan. De verantwoordelijk wethouder is lid van het algemeen bestuur.		
Financieel belang	181.854		
Jaarrekening			
Financieel resultaat	1.258.565		
Balans	01-01-2025	31-12-2025	
Eigen vermogen	3.079.647	2.580.437	
Vreemd Vermogen	3.070.751	3.390.449	

Bedrijfsactiviteiten

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg (OZL) werkt in opdracht van de zestien Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie Limburg aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. De kerntaken zijn vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en specialistisch milieuadvies. OZL controleert bedrijven op naleving van de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), en treedt handhavend op bij overtredingen.

De gemeente Voerendaal heeft, naast de wettelijk verplichte basistaken, ook aanvullende milieutaken aan de omgevingsdienst overgedragen.

Ontwikkelingen en risico's

Sinds de invoering van de Omgevingswet in 2024 is de ODZL volop in beweging. In 2025 is het project 'Van inrichting naar MBA' succesvol afgerond, waarbij alle basistaak-inrichtingen zijn omgezet naar het nieuwe wettelijke kader.

Voor de komende jaren verschuift de focus naar de complexe uitvoeringspraktijk, waarbij onduidelijke wetsartikelen en het ontbreken van jurisprudentie zorgen voor juridische onzekerheid en extra werkdruk. Daarnaast groeit de opgave rondom Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), de energietransitie en de waterkwaliteit (Kaderrichtlijn Water).

De organisatie ligt op koers om per 1 april 2026 volledig robuust te zijn conform landelijke criteria. Om deze robuustheid te behouden, wordt in 2026 gestart met een nieuwe toekomstvisie 2026-2030. Er wordt fors ingezet op informatie gestuurd werken en technologische innovaties, zoals data-analyse, drones en sensoren, om toezicht efficiënter en risicogericht in te richten. Een belangrijke stap hierin is het centraliseren van het inrichtingenbestand bij de ODZL vanaf 2027 om gemeenten te ontzorgen en de datakwaliteit te borgen.

Risico's voor uitvoering en financiën:

- **Arbeidsmarkt:** Ondanks successen in werving blijft de krapte op de arbeidsmarkt een groot risico. De beschikbare capaciteit staat onder druk door een vergrijzend personeelsbestand en de noodzaak voor specialistische kennis;
- **ICT en Digitalisering:** De stabiliteit van de VTH-applicatie (Rx.Mission) en de aansluiting op het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) vormen blijvende technische risico's;
- **Informatieachterstand:** Bij de overdracht van nieuwe basistaaklocaties door gemeenten is een achterstand in milieudossiers geconstateerd, wat de planning en uitvoering van controles in de weg staat.

Stadsregio Parkstad Limburg

Programma: 0. Bestuur en ondersteuning

Vestigingsplaats	Heerlen	
Bestuurlijk belang	Burgemeester is lid van het DB en de verantwoordelijk wethouder is lid van het AB. De inhoudelijke portefeuillehouders zijn lid en / of voorzitter van een of meerdere bestuurscommissies.	
Financieel belang	168.000	
Jaarrekening		
Financieel resultaat.	33.000	
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	11.361.000	11.752.000
Vreemd Vermogen	89.482.000	82.972.000

Bedrijfsactiviteiten

De Stadsregio Parkstad Limburg levert een structuurversterkende bijdrage aan de evenwichtige ontwikkeling van de regio in relatie tot haar omgeving, zowel regionaal, provinciaal, landelijk als grensoverschrijdend. De samenwerking is vormgegeven via een kernagenda en een flexibele keuzeagenda. De bestuurscommissies zijn verantwoordelijk voor de uitvoering.

De kernagenda richt zich op de thema's: Economie en toerisme, Ruimte en mobiliteit, Wonen en herstructurering, Duurzaamheid en Sociaaleconomische structuurversterking.

Daarnaast is grensoverschrijdende samenwerking een taakveld binnen het dagelijks bestuur. Parkstad Limburg coördineert tevens aanvragen en verdeling van Rijksmiddelen voortkomend uit onder andere Regio Deals en Woningbouw op Korte Termijn (WoKT) en speelt een rol in Zuid-Limburgse opgaven zoals de NOVEX-agenda.

Ontwikkelingen en risico's

De inhoudelijke koers is consistent en heeft geleid tot regionale successen. Tegelijkertijd blijft het vertalen van de gezamenlijke ambitie naar lokale uitvoeringskracht een aandachtspunt.

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg		
Programma: 1. Veiligheid en Handhaving		
Vestigingsplaats	Maastricht	
Bestuurlijk belang	Iedere gemeente heeft 1 stem in het algemeen bestuur, plus een stem per iedere 25.000 inwoners. Voor de gemeente Voerendaal is de burgemeester lid van het algemeen bestuur.	
Financieel belang	1.110.208	
Jaarrekening		
Financieel resultaat	*2.498.000	
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	10.640.045	16.045.013
Vreemd Vermogen	66.318.793	58.589.667

* Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) heeft besloten om van het resultaat 2025 van € 2.498.000, een dotatie te doen aan de algemene reserve VRZL ten bedrage van € 521.000 en een bedrag van € 1.977.000 terug te geven aan deelnemende gemeenten VRZL.

Bedrijfsactiviteiten

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) draagt zorg voor een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de Zuid-Limburgse gemeenten, partners en ketens binnen het werkgebied van de regio.

De focus ligt op het versterken van een flexibele crisisorganisatie, het continu verbeteren van de operationele paraatheid, en het vergroten van de gezamenlijke slagkracht bij zowel acute incidenten als langdurige crisissituaties. De meldkamer blijft hierbij een essentiële spilfunctie vervullen.

Ontwikkelingen en risico's

Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft in 2025 onder andere uitvoering gegeven aan nieuwe taken die voortvloeien uit de kabinetsbrede weerbaarheidsopgave. Hierbij worden

voorbereidingen getroffen voor toekomstige uitdagingen, zoals militaire dreigingen en uitval van nutsvoorzieningen.

Financieel had de crisisopvang impact, maar dankzij incidentele middelen kon de organisatie zelf belangrijke zaken financieren en de druk op de gemeenten verlichten. Dit resulteerde in een positief financieel resultaat voor 2025.

Werkvoorziening Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)

Programma: 6. Sociaal domein

Vestigingsplaats	Heerlen	
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de leden, ieder lid heeft een stem vermeerderd met een stem voor iedere 15.000 inwoners. Het dagelijks bestuur heeft samen nooit de meerderheid van stemmen. De gemeente Voerendaal wordt vertegenwoordigd door portefeuillehouder sociale zaken in het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.	
Financieel belang	40.851 + 28.139	
Jaarrekening		
Financieel resultaat	-2.922.000	
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	2.797.000	-2.922.000
Vreemd Vermogen	8.273.000	11.017.000

Bedrijfsactiviteiten

Het Werkvoorzieningsschap verzorgt de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) voor de deelnemende gemeenten. De organisatie biedt werkgelegenheid, begeleiding en ontwikkeling aan mensen met een Wsw-indicatie. Sinds 1 januari 2015 is de toegang tot de Wsw gesloten en zijn de middelen hiervoor opgenomen in het ongedeelde Participatiebudget. De financiering vindt plaats op basis van het gemiddeld aantal arbeidsjaren per gemeente.

Ontwikkelingen en risico's

Door de gesloten instroom neemt het aantal Wsw-medewerkers de komende jaren verder af. Tekorten van het werkvoorzieningsschap worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling.

Werkgevers servicepunt Parkstad

Programma: 6. Sociaal Domein

Vestigingsplaats	Heerlen	
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de leden, ieder lid heeft een stem vermeerderd met een stem voor iedere 15.000 inwoners. Het dagelijks bestuur heeft samen nooit de meerderheid van stemmen. De gemeente Voerendaal wordt vertegenwoordigd door portefeuillehouder sociale zaken in het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.	
Financieel belang	11.822	
Jaarrekening		
Financieel resultaat	-20.911	
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	0	0
Vreemd Vermogen	6.348.957	6.487.711

Bedrijfsactiviteiten

Het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor burgers met een loonwaarde tussen 30-100% die behoren tot de doelgroep van de voormalige Wsw en de Participatiewet.

Ontwikkelingen en risico's

Uitstroom is afhankelijk van de arbeidsmarkt. Er zijn weinig direct plaatsbare kandidaten. Het aantal kandidaten met een langere afstand tot de arbeidsmarkt is toegenomen. Het blijft een uitdaging om de mogelijkheden van de doelgroep te laten aansluiten op de arbeidsmarkt maar ook om de arbeidsmarkt te laten aansluiten bij de kandidaten.

Tekorten van het WSP worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling. De resultaten van de uitstroom kunnen achterblijven ten opzichte van de prognoses.

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Programma: 6. Sociaal Domein

Vestigingsplaats	Heerlen	
Bestuurlijk belang	De verantwoordelijk portefeuillehouder is namens de gemeente Voerendaal afgevaardigd als lid van het algemeen bestuur van Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.	
Financieel belang		
Jaarrekening		
Financieel resultaat	290.000 *	
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	336.408	*582.356
Vreemd Vermogen	556.912	182.397

*toegevoegd aan Eigen vermogen

Bedrijfsactiviteiten

Het maatschappelijk belang is het vergroten van de sociale veiligheid en daarmee de leefbaarheid binnen de samenleving te verbeteren en bij te dragen aan de veiligheid(-sbeleving). Hierbij gaat het om het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.

Het doel van het zorg- en veiligheidshuis is een aanpak en doorbraak forceren voor de groep burgers die problemen ervaart op meerdere levensgebieden en daardoor te maken heeft met zorg en ondersteuning en in aanraking komt met politie en justitie. Dit gebeurt door middel van casusoverleg en werkafspraken met de benodigde professionals uit meerdere ketens. De gezamenlijke aanpak bestaat veelal uit een combinatie van straf en hulpverlening.

Ontwikkelingen en risico's

Het Zorg en Veiligheidshuis bevindt zich in deze fase van doorontwikkeling waar gewerkt wordt aan het voldoen van wettelijke vereisten en het optimaliseren van bedrijfsvoering.

Solido

Programma: 0. Bestuur en ondersteuning

Vestigingsplaats	Heerlen	
Bestuurlijk belang	De verantwoordelijk portefeuillehouder is lid van het algemeen bestuur. Per deelnemer is er een bestuurslid.	
Financieel belang	672.093	
Jaarrekening		
Financieel resultaat	9.365	
Balans	01-01-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	954.234	580.422
Vreemd Vermogen	10.192.777	10.663.117

Bedrijfsactiviteiten

Solido heeft als doel om voor de deelnemende gemeenten op een professionele manier de ICT- en informatievoorziening te organiseren. Daarmee ondersteunt Solido de digitale infrastructuur die nodig is voor een betrouwbare, veilige en toegankelijke dienstverlening. In een tijd van toenemende digitalisering, wettelijke eisen en cyberdreigingen vervult Solido een cruciale rol in het waarborgen van continuïteit en privacy. Het maatschappelijk belang van Solido ligt daarmee in het versterken van de uitvoeringskracht en digitale weerbaarheid van lokale overheden.

Ontwikkelingen en risico's

Voor toekomstige investeringen wordt gezocht naar een passende financieringsvorm.

Aangezien financiering via Heerlen in de toekomst niet vanzelfsprekend is, kunnen de kosten hoger uitvallen.

Onverwachte prijsstijgingen van hardware en software kunnen de lasten verhogen. Ook geopolitieke en economische ontwikkelingen, zoals leveringsproblemen of cyberdreigingen,

hebben impact op kosten en dienstverlening. De adviezen van de VNG worden hierin gevolgd.

Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.

Deelnemingen

IBA Parkstad BV	
Programma: 0. Bestuur	
Vestigingsplaats	Heerlen
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Voerendaal participeert voor € 374 in het totale aandelenkapitaal (€ 20.776) van de BV. Voor de looptijd van de BV dragen partijen € 47 mln. bij: de bijdrage van Voerendaal is maximaal € 852.409 over de looptijd van IBA.

Bedrijfsactiviteiten

Invulling te geven aan de transformatie-/herstructureringsopgaven van Parkstad Limburg via de realisatie en ontwikkeling van de Internationale Bau Ausstellung Parkstad 2020/2021.

Het IBA-bureau heeft de volgende kerntaken:

- organiseert de Open Oproep voor IBA-projecten en activeert projectdragers en allianties om mee te doen;
- kwalificeert en selecteert projecten voor mogelijke financiële ondersteuning waarbij de regels ter uitsluiting van staatssteun worden gerespecteerd;
- faciliteert, stimuleert en versterkt richtinggevende- en voorbeeldstellende
- projecten voor de transformatie van Parkstad. De IBA-organisatie is niet de projectuitvoerder;
- organiseert de communicatie rondom IBA Parkstad;
- investeert in de kwaliteit van innovatieve- en spraakmakende IBA-projecten;
- verwerft financiële middelen uit subsidies en sponsoring;
- organiseert ondersteunende activiteiten facilitering van de uitvoering van IBA-projecten.
- Organiseert een expojaar waarin behaalde resultaten en opgedane kennis worden geëtaleerd.

IBA fungeert hierbij primair als kwaliteitsmachine voor de verbetering van initiatieven. De eerste open oproep van IBA Parkstad heeft gelopen tot en met 15 december 2014. In deze oproep zijn bijna 300 project-ideeën ingediend, die door de curator-directeur en het Q-team gewaardeerd. Eind 2017 maakten 50 projecten onderdeel uit van het IBA

Uitvoeringsprogramma. Eind 2022 is een aantal projecten reeds geheel gerealiseerd en afgewikkeld, een aantal lopen nog een aantal jaren door. Eind 2025 is afronding van de IBA BV in volle gang, allereerst met afronding subsidies van de projecten, vervolgens vindt in 2026 de (voorbereiding van de) liquidatie van de BV plaats.

Ontwikkelingen en risico's

Doordat in het verleden reeds afschrijving van het aandelenpakket heeft plaats gevonden, is het risico nihil tenzij deze onderneming extra bijdragen vraagt bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV. Het risico dat dit gebeurd is zeer gering.

Nv Reinigingsdiensten Rd4	
Programma: 7. Volksgezondheid en milieu	
Vestigingsplaats	Heerlen
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Milieu is lid van de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 1.188 aandelen van € 4,54 per aandeel (totale boekwaarde € 5.391).

Bedrijfsactiviteiten

De naamloze vennootschap Rd4 heeft als doel het tot stand brengen van een doelmatige, milieuhygiënische verantwoorde en marktconforme inzameling van bedrijfsafval. Daarnaast houdt de vennootschap zich bezig met vegen van wegen en bedrijfsterreinen en -hallen, rioolreiniging en – inspectie en gladheidsbestrijding.

De NV Reinigingsdiensten Rd4 verzorgt de inzameling en verwerking van bedrijfsafvalstoffen en het adviseren op het gebied van afval- en milieubeleid. Daarnaast verzorgt de NV reinigingstaken voor bedrijven.

Ontwikkelingen en risico's

Rd4 blijft investeren in een duurzame en toekomstbestendige bedrijfsvoering. De vergroening van het wagenpark en de verdere verduurzaming van de bedrijfsvoering vormen hierbij een belangrijk speerpunt en worden actief meegenomen in de marktbenadering richting klanten.

De markt waarin de nv opereert blijft in beweging. Ontwikkelingen op het gebied van verwerkingscapaciteit, recyclingmogelijkheden en markttarieven kunnen invloed hebben op de bedrijfsvoering en de financiële resultaten van de vennootschap. Daarnaast blijft de concurrentiepositie afhankelijk van marktontwikkelingen binnen de commerciële afval- en reinigingssector.

Het risico ten aanzien van het aandelenkapitaal beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. Daarnaast bestaat het risico dat de gemeente extra bijdragen moet betalen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de nv. Bij uittreden of wijziging van het takenpakket dient door de gemeente een schadeloosstelling plaats te vinden. Bij tegenvallende bedrijfsresultaten kan het dividend onder druk komen te staan.

NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)

Programma:

Vestigingsplaats	Maastricht
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht De gemeente Voerendaal wordt vertegenwoordigd door de burgemeester in de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Dividend (4 van de 500 aandelen)

Bedrijfsactiviteiten

Het voorzien van de gehele Limburgse bevolking van zuiver, helder en betrouwbaar drinkwater, tegen een zo laag mogelijke prijs.

Het verzorgen van de drinkwaterproductie, drinkwaterdistributie en het geven van voorlichting op het gebied van drinkwater. Deze activiteiten staan in relatie tot programma "Volksgezondheid en Milieu", specifiek het taakveld 'riolering'. De activiteiten richten zich op het onderhouden, in stand houden en verbeteren van de drinkwatervoorziening.

Ontwikkelingen en risico's

Het risico t.a.v. het aandelenkapitaal beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. Verder risico tot het betalen van extra bijdragen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV.

Enexis Holding N.V.

Programma:

Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Bestuurlijk belang	De gemeente Voerendaal is aandeelhouder van Enexis Holding N.V. De wethouder Duurzaamheid is gemachtigd om de gemeente te vertegenwoordigen in de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders (BAvA) en VEGAL. De Provincie Limburg is ook aandeelhouder. De Gedeputeerde S.H.M Satijn, belast met de Portefeuille Economie, Financiën en bedrijfsvoering is gemachtigd en benoemt als lid van de aandeelhouderscommissie Enexis Holding N.V.
Financieel belang	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 263.250 (263.250 aandelen van nominaal groot € 1,00). De boekwaarde van de aandelen is € 263.250. De gemeente ontvangt jaarlijks naar rato van het aantal aandelen een

	dividend. In 2025 is € 223.763 aan dividend ontvangen over 2024. Daarnaast is in 2020 is een converteerbare hybride lening verstrekt aan Enexis voor een bedrag van € 879.363.
--	--

Bedrijfsactiviteiten

Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en 2,9 miljoen klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

Conform het in 2022 vastgestelde nieuw strategisch plan is gekozen voor de focus op kerntaken met drie hoofddoelen:

- Sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes.
Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe;
- Iedereen altijd toegang tot energie
Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijke kosten;
- Klanten weten wat ze aan Enexis hebben
Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen

In 2026 zijn de kerntaken en hoofddoelen hetzelfde. De focus komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving); digitale transformaties

Ontwikkelingen en risico's

Het nieuwe strategische plan heeft grote gevolgen voor de financiële positie van Enexis. Verkenningen van netbeheer NL en de individuele netbeheerders geven aan dat de energietransitie een enorme investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte tot gevolg heeft. Uitgangspunt is dat Enexis financieel solide blijft, geen financiële risico's neemt en tenminste een A credit-rating behoudt.

Het nominaal aandelenkapitaal van deze vennootschap bedraagt € 149.682.196. Voerendaal bezit 0,17% hiervan met een nominale waarde van € 263.250. Daarmee zijn op grond van de wet (art. 2:81 BW) de verplichtingen en daarmee de aansprakelijkheid jegens Enexis Holding N.V. beperkt tot dit bedrag. Tegenvallende exploitatieresultaten van Enexis hebben een negatief effect op de dividenduitkering zoals jaarlijks wordt ontvangen door de gemeente. Het risico is echter gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer.

Ten aanzien van de verstrekte converteerbare hybride lening is er een risico dat deze lening niet wordt terugbetaald door Enexis, maar wordt omgezet in aandelenkapitaal. Er

wordt dan geen rentevergoeding meer ontvangen. Of dit gecompenseerd wordt door een hogere dividenduitkering is op dit moment onzeker.

Nazorg Limburg B.V.

Programma:

Vestigingsplaats	Maastricht – Aachen Airport
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Milieu vertegenwoordigt de gemeente in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 340 aandelen van € 0,45 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2023 € 0. De gemeentelijke bijdrage is met ingang van 2022 niet meer verschuldigd.

Bedrijfsactiviteiten

Nazorg Limburg beheert in opdracht van haar aandeelhouders de gesloten stortplaatsen in Limburg, ter bescherming van het milieu (waaronder grondwater) en ter voorkoming van negatieve gevolgen van bodemverontreiniging voor toekomstige generaties. Er zijn géén commerciële doeleinden.

Het beheren van 15 gesloten stortplaatsen in Limburg. Dat beheer omvat onder andere het opsporen, analyseren en managen van milieurisico's van stortplaatsen en andere verontreinigde locaties.

Ontwikkelingen en risico's

Nazorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven.

Het risico is nihil tenzij deze onderneming extra bijdragen vraagt bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de BV. Het risico dat dit gebeurt is zeer gering mede omdat de bedrijfsactiviteiten voornamelijk bestaan uit nazorg.

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Programma:

Vestigingsplaats	's Gravenhage
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van de Vergadering van Aandeelhouders
Financieel belang	De gemeente is houder van 11.232 aandelen van € 2,50 per aandeel (totaal € 28.078 = boekwaarde).

Bedrijfsactiviteiten

Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden en instellingen voor het

maatschappelijk belang. Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut (publieke sector).

Het verzorgen van kredietverlening, beleggingen, advisering, betalingsverkeer en e-banking,

Ontwikkelingen en risico's

Kredietrisico door gemeenten: Verslechterende gemeentelijke begrotingen verhogen tegenpartij- en portefeuillerisico.

WoonWijzerWinkel Zuid-Limburg B.V.

Programma:

Vestigingsplaats	Kerkrade
Bestuurlijk belang	De wethouder Duurzaamheid is lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Voerendaal bezit voor € 995 aan aandelen op een totaal van € 20.000 aan aandelen. Daarnaast wordt jaarlijks een lening verstrekt tot in totaal € 63.000 welke met ingang van 2025 lineair wordt afgelost en uiterlijk op 1-1-2035 geheel is terugbetaald.

Bedrijfsactiviteiten

Bijdragen aan de verduurzamingsopgave van Palet 1.0, 2.0 en 3.0.

- Met de WoonWijzerWinkel wordt beoogd:
- Beschikbaar stellen van één loket voor duurzaamheid in Parkstad;
- Versnellen van de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad in Parkstad;
- Creëren van een fysieke manifestatie van de aanpak PALET;
- Tegengaan van 'energiearmoede' (nieuwe segregatie);
- Creëren van kansen op de arbeidsmarkt voor de nieuwe 'verduurzamers' (installateurs etc.);
- Professionaliseren van de installatiebranche;
- Ontwikkelen van economisch potentieel voor ondernemers, inclusief MKB;
- Versterken 'van het groene' imago van Parkstad;
- Mogelijk uitrollen naar of aansluiten van geheel Zuid-Limburg;

De activiteiten van de WoonWijzerWinkel concentreren zich (vooralsnog) op de regio Parkstad.

Ontwikkelingen en risico's

In de opstartfase van de BV is een dashboard ontwikkeld met stuurinformatie in afstemming met de reeds beschikbare meetinstrumenten en criteria. Per twee jaar wordt een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie van de WoonWijzerWinkel uitgevoerd.

Parkstad Limburg werkt samen met WoonWijzerWinkel de website

Parkstadverduurzaamt.nl verder uit te werken zodat burgers op een centrale pagina terecht kunnen voor informatie over verduurzaming, toegang tot advies en een overzicht treffen van landelijk, provinciale en lokale maatregelen.

In 2023 hebben de Parkstad-gemeenten ieder een deel van hun CDOKE-middelen ter beschikking gesteld aan de WoonWijzerWinkel. De WWW is hiermee met 12 FTE uitgebreid zodat de dienstverlening kan worden uitgebreid en kwalitatief een impuls krijgt. Deze afspraken lopen voor een periode van drie jaar.

Met de WoonWijzerWinkel wordt mogelijk gemaakt dat het economische verdienmodel lokaal verankerd is. De economische omzet in de regio bestaat uit twee delen; materiaalkosten en arbeidskosten. Op basis van het businessplan betekent dit gemiddeld een werkgelegenheid van 100 FTE per jaar binnen de regio. Dat betekent nieuwe kansen voor mensen die nu aan de kant staan, maar ook kansen voor mensen die nu al in die branche werkzaam zijn (bv. omscholing).

Ten aanzien van de risico's zijn benoemd het ontbreken van (voldoende) klanten, het ontbreken van financieringsmogelijkheden, te sterke concurrentie en het ontbreken van voldoende arbeidskrachten. Hiertegen zijn mitigerende maatregelen voorzien.

Grondbeleid

1. Wat wilden we bereiken?

Duidelijke kaders voor aan- en verkoop, verpachting, en uitgifte van gronden, zodat vastgoedontwikkelingen, openbare ruimte en infrastructuur optimaal kunnen worden gerealiseerd.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Passief verkoopbeleid (voor gronden zonder strategische waarde)
- Actief grondbeleid bij strategische inbreidings-, uitbreidings- en herstructureringsgebieden
- Terughoudend beleid bij verhuren en verpachten; voorkeur voor verkoop indien mogelijk
- Afwijkende grondprijzen vastgesteld door het college bij de verkoop aan nutsbedrijven

3. Welke risico's hebben zich voorgedaan?

- Markontwikkelingen en waardebeoordeling
- Juridische procedures, regelgeving rond verpachting, gebruik en verkoop
- Financiële risico's bij (her)ontwikkeling

Openbaarheid

(Wet open overheid WOO)

Inleiding

Sinds 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo), ter vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), gedeeltelijk in werking getreden. De wet maakt onderscheid in twee soorten van openbaarmaking van overheidsinformatie, namelijk de passieve en de actieve openbaarmaking.

De passieve openbaarmaking is direct in werking getreden en behelst de behandeling van Woo-verzoeken om openbaarmaking van overheidsinformatie, zoals dit voorheen via WOB-verzoeken verliep. Iedereen kan een Woo-verzoek indienen bij de gemeente om publieke informatie te verkrijgen.

De actieve openbaarmaking heeft betrekking op de openbaarmaking van overheidsinformatie uit eigen beweging. Deze nieuwe manier van openbaar maken zal in de komende jaren gefaseerd in werking treden. De inwerkingtreding geschiedt per tranche waarin informatiecategorieën waarvoor actieve openbaarmaking wettelijk verplicht is zijn gebundeld. Er zijn vier tranches, de eerste tranche is per 1 november 2024 in werking getreden.

Wat wilden we bereiken?

Voldoen aan alle verplichtingen die de Woo aan gemeenten stelt. Dit betekent dat de informatiehuishouding op orde moet zijn zodat Voerendaal kan voldoen aan de transparantie en toegankelijkheid van overheidsinformatie zoals de wet dit verplicht stelt.

Dit betekent ook dat passieve Woo-verzoeken tijdig en zorgvuldig afgehandeld worden. Zodra de actieve openbaarmaking verder in werking treedt ontstaan er weer nieuwe wettelijke verplichtingen voor de gemeenten.

Het is nog niet bekend wanneer de actieve openbaarmaking van de overige tranches exact in werking zal treden voor gemeenten. Dit zal naar alle waarschijnlijkheid in 2026-2027 gefaseerd plaatsvinden. Vanaf de tweede tranche zijn er technische voorzieningen noodzakelijk om hieraan te voldoen. Op het moment van het schrijven van deze paragraaf zal deze tranche naar verwachting in maart/april 2026 in werking treden. Zodra de inwerkingtreding plaatsvindt zal gemeente Voerendaal klaar moeten zijn, zowel technisch als organisatorisch, om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Werkprocessen van de passieve openbaarmaking zo zorgvuldig en efficiënt mogelijk inrichten.
- Bewustwording creëren in de organisatie over het omgaan met en de opslag van informatie.
- Zaakgericht werken stimuleren.

- Anonimiseringssoftware gebruiken om gevoelige gegevens te waarborgen en efficiënt te kunnen werken aan het afhandelen van Woo-verzoeken en het openbaren van informatie.
- Bij drukte een extern bureau inschakelen om Woo-verzoeken af te handelen zodat termijnen zoveel mogelijk gehaald worden.
- Technische voorzieningen aanschaffen om een platform in te richten om te voldoen aan de actieve openbaarmaking.
- Het platform testen en inrichten zodat dit tijdig gebruikt kan worden.
- Voorbereidingen treffen om de actieve openbaarmaking in zowel de werkprocessen als de systemen te implementeren.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

- Informatiehuishouding mogelijk niet voldoende op orde waardoor niet volledig of tijdig aan de openbaarmakingsplicht voldaan kan worden.
- Onvoldoende capaciteit bij juridische zaken om de Woo-verzoeken af te handelen.
- Onvoldoende capaciteit naast de reguliere werkzaamheden om de actieve openbaarmaking te implementeren.
- Procedures tegen Woo-besluiten.

Kengetallen:

Impact organisatie actieve openbaarmaking

Voor gemeenten heeft de invoering van de Woo behoorlijke impact. Zo worden zij verplicht documenten in zeventien categorieën actief en zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen twee weken, openbaar te maken. Dit in tegenstelling tot waar dit eerst slechts bij het ontvangen van een aanvraag noodzakelijk was. Deze openbaarmaking geschiedt elektronisch op een algemeen toegankelijke wijze middels een door de gemeente zelf te ontwikkelen digitale infrastructuur, die moet aansluiten bij de landelijke Woo-index.

Impact stijging passieve openbaarmaking

Opvallend is de stijging van Woo-verzoeken, een beroep op de passieve openbaarmaking, die gemeenten ervaren. In Voerendaal handelt Juridische zaken met input van de organisatie de Woo-verzoeken af.

Aantallen WOO Verzoeken 2025 en kosten:

	2022	2023	2024	2025
Ontvangen Woo-verzoeken	8	10	14	29

Kosten

In 2025 heeft Voerendaal ca. €62.000 uitgegeven aan de Woo. Dit betreffen structurele kosten voor anonimiseringssoftware en het publicatieplatform, maar ook eenmalige kosten voor het inschakelen van externen voor het afhandelen van Woo-verzoeken die het team van Juridische zaken niet naast de reguliere taken konden oppakken. Deze kosten zijn **exclusief** de interne inzet in uren van de verschillende teams.

Ubachsberg

Wat wilden we bereiken?

Vormgeven aan een gebieds- en gemeenschapsontwikkeling via een flexibel langjarig programma, samen met inwoners, ondernemers en partners. Focus op onderwijs, wonen, groen, verkeer, veiligheid en eigenaarschap.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De opgestarte inwonersdialoog is voortgezet en op verzoek van de ambassadeurs wordt deze in 2026 doorontwikkeld naar een dorpscoalitie. Gedurende 2025 is de deelname aan de ambassadeurs ook verbreed door meer mensen te benaderen om deel te nemen.
- Diverse inwonersinitiatieven gericht op vergroenen, ontmoeten en ondersteunen van verenigingen zijn verder verkend. Een aantal is even gepauzeerd in afwachting van de ontwikkeling tot een dorpscoalitie. Een aantal wordt opgepakt bij de activiteiten rond geveltuintjes. Het versterken van eigenaarschap werpt met kleine stapjes vruchten af. Het gaat hierbij vooral over het meedenken en doen in processen (participatietraject Kerkstraat), doorontwikkeling naar dorpscoalitie en verbinden van verschillende initiatieven. De lerende gemeenschap heeft verder vorm gekregen door enerzijds het bepalen van hun stip op de horizon en anderzijds door laagdrempelige activiteiten te delen en op te pakken.
- Integrale benadering van opgaven levert steeds meer samenhang op in de aanpak maar ook in de communicatie met inwoners. Hierdoor ontstaat ook meer betrokkenheid vanuit inwoners bij vraagstukken en bij de eigen omgeving. Een integrale aanpak vraagt hierbij wel constante alertheid op tijdig afstemmen en mensen meenemen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

- De beperkte capaciteitsvraag heeft zich voor de uitvoering van Ubachsberg niet direct voorgedaan. Er is echter geen ruimte geweest om een intensivering van gebiedsgericht werken en inwonerbetrokkenheid aan te gaan voor andere kernen.
- Financiële risico is voor de korte termijn niet aan de orde, er is nog voldoende budget beschikbaar voor de (subsidie verplichte) speerpunten. Op de langere termijn is de beschikbaarheid van financiële middelen wel een aandachtspunt.
- Spanningen in bestuurlijk-ambtelijk samenspel zijn opgetreden wanneer thema's niet in dezelfde tijdlijn pasten of wanneer communicatie over thema's niet geheel paste in de planning. Door middel van goede gesprekken over nut, noodzaak en moment hebben deze spanningen geleid tot inzicht in verschillende perspectieven en mogelijkheden.

Open Club Klimmen

Wat wilde we bereiken

De gemeenschap van Klimmen een accommodatie bieden waar jong en oud samen kunnen komen om de onderlinge sociale cohesie te bevorderen. Daarvoor is de realisatie van het gebouw met buitengebied (fase 1 direct verbonden aan het gebouw) een belangrijke voorwaarde. De parkeerplaatsen aan de Schoolstraat waren in de initiële planning opgenomen voor uitvoering 2025.

Wat is er gerealiseerd?

Het gehele gebouw is opgeleverd en in gebruik genomen, het buitenterrein fase 1 (direct om het gebouw heen) is afgrond. Na de verhuizing van de Basisschool Ummer Clumme is het bestaande school gebouw met gymzaal gesloopt. Kavels voor de realisatie van de 24 appartementen zijn bouwrijp gemaakt. De start van de bouw van de appartementen heeft eind 2025 plaatsgevonden waarmee ook de bouwstart subsidie is veiliggesteld. De 52 parkeerplaatsen zijn vanwege het uitlopen van de sloopwerkzaamheden niet meer in 2025 gerealiseerd.

Welke risico's en ontwikkelingen zijn er in het project geweest?

Een aantal zaken hebben het project in belangrijke mate vertraagd.

- Bij de uitvoering de riolering is tot twee maal toe een asbest vervuiling geconstateerd, waardoor een onderzoek en saneringsplan noodzakelijk was.
- Tijdens de uitvoering van het buitenterrein heeft de aannemer te kampen gehad met buitensporig veel onwerkbaar dagen vanwege weersomstandigheden.
- Het sloopwerk liep ernstige vertraging op door het niet afkoppelen van nutsvoorzieningen.
- Een aanpassing van de verleende omgevingsvergunning was nodig vanwege uitbreiden van het aantal lokalen en het toevoegen van een grote berging onder het gebouw.
- De eisen van de brandweer ten aanzien van brandveiligheid zijn nu aangescherpt, voor dit project resulteerde dat in het aanleggen van een secundaire blusvoorziening en het realiseren van een noodtrap vanuit het terras van de ontmoetingsruimte.

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten per programma

	Primitieve Begroting 2025			Bijgestelde Begroting 2025			Jaarrekening 2025		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	2.618	283	-2.335	3.281	314	-2.967	2.851	406	-2.446
Veiligheid	1.823	5	-1.818	1.768	5	-1.763	1.729	23	-1.706
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.547	64	-2.483	2.674	147	-2.527	2.485	280	-2.205
Economie	244	1	-243	230	64	-166	219	83	-136
Onderwijs	1.273	169	-1.104	1.698	220	-1.478	1.425	216	-1.208
Sport, cultuur en recreatie	3.442	318	-3.124	3.721	329	-3.392	3.767	496	-3.271
Sociaal domein	12.941	2.464	-10.477	14.927	4.505	-10.422	15.375	4.544	-10.830
Volksgesondheid en milieu	4.193	4.134	-59	4.203	4.176	-27	3.991	4.165	174
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.393	365	-2.028	3.380	1.206	-2.174	2.222	768	-1.455
Subtotaal programma's	31.474	7.803	-23.671	35.883	10.967	-24.916	34.064	10.981	-23.083
Algemene dekkingsmiddelen	-99	28.297	28.396	-172	30.999	31.171	293	30.940	30.647
Overhead	5.948	0	-5.948	6.253	0	-6.253	6.141	0	-6.141
Heffing Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	31	0	-31			0			0
Saldo van Baten en Lasten	37.354	36.100	-1.254	41.964	41.966	2	40.498	41.921	1.423
Toevoeging / Onttrekking reserves	0	1.280	1.280	2.888	5.304	2.417	2.881	4.951	2.070
Totaal begroting – rekening	37.354	37.380	26	44.852	47.271	2.419	43.380	46.872	3.492

Een uitgebreide toelichting op de afwijkingen per programma vindt u terug in het jaarverslag.

Onvoorzien

De stelpost onvoorzien is in 2025 niet ingezet.

Overzicht van Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten	bedragen x 1.000	
	last	baat
Programma Bestuur en ondersteuning		
(Aanwending AR:) Informatiehuishouding op orde *1	276	276
Aanwending AR: inhuur casemanament omgevingswet *1		85
(Aanwending AR:) optimalisatie dienstverlening informatiemanagement *1	47	47
Aanwending AR: Afhandeling kernbudgetten *1		12

Aanwending AR: Nota erfgoed incl. uitvoering amendement A1 *1		200
Aanwending reserve RO: Masterplan wonen *1		25
Aanwending reserve overloop: middengebied *1		45
Aanwending reserve overloop: kwaliteitsmanagementsysteem *1		37
Aanwending reserve overloop: Aanschaf speeltoestellen *1		12
Aanwending reserve overloop: Samenwerking Gemeensch Informatievoorziening VTH *1		40
Aanwending reserve overloop: IBA *1		50
Aanwending reserve overloop: opstellen groenbeheerplan *1		11
Aanwending reserve overloop: programma Ubachsberg en burgerparticipatie *1		51
Aanwending reserve overloop: samenwerkingsverband SGIV (omgevingswet) *1		13
Aanwending reserve overloop: tijdelijke personeelsoplossingen onderhoud openbare ruimte *1		180
Aanwending reserve overloop: adviezen masterplan wonen *1		22
Aanwending reserve overloop: burgerparticipatie, onderzoek communicatiebehoefte en huisstijl *1		20
Aanwending reserve overloop: nota erfgoed *1		16
Toevoeging aan reserve SD: Vangnetuitkering 2024 *1	231	
Aanwending reserve SD: Jeugdzorg *1		322
Aanwending reserve SD: maatwerkcontract Jeugd Greenleaf *1		114
Aanwending reserve SD: Maatwerkcontract Stichting Zuid-Limburg Zorgt Samen *1		166
Aanwending reserve SD: 1ste begrotingswijziging kompas *1		262
Toevoeging aan reserve groen en wegen: Transformaties binnen taakveld groen en wegen *1	500	
Aanwending reserve duurzaamheid: Zonneweides *1		28
Aanwending reserve duurzaamheid: Burgerparticipatie transitievisie warmte 2.0 *1		25
Programma Veiligheid en Handhaving		
-		
Programma verkeer, vervoer en waterstaat		
-		
Programma Economie		
-		
Programma Onderwijs		
-		
Programma Sport, cultuur en recreatie		

Aanschaf speeltoestellen tlv reserve overloop *1	12	
Opstellen groenbeheerplan 2023 tlv reserve overloop *1	11	
Tijdelijke personeelsoplossingen onderhoud openbare ruimte tlv reserve overloop *1	180	
Nota erfgoed tlv reserve overloop *1	16	
Nota erfgoed incl. uitvoering amendement A1 - dekking vanuit AR *1	200	
Programma sociaal domein		
Talent werk-leerbedrijf: uitrol initiatieven *2	80	
Jeugdzorg tlv reserve SD *1	322	
Maatwerkcontract greenleaf tlv reserve SD *1	114	
Programma Ubachsberg en burgerparticipatie tlv reserve overloop *1	51	
1ste begrotingswijziging Kompas tlv reserve SD *1	262	
Afhandeling kernbudgetten tlv AR *1	12	
Maatwerkcontract Stichting Zuid-Limburg Zorgt Samen tlv reserve SD *1	166	
Vangnetuitkering 2024 tgv reserve SD *1		231
Programma Volksgezondheid en milieu		
-		
Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		
Inhuur casemanagement omgevingswet tlv AR *1	85	
Masterplan wonen tlv reserve RO *1	25	
Ondersteuning implementatie omgevingswet *3	106	
CDOKE (tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid) *1	176	176
Vurgerparticipatie TVW 2.0 tlv reserve duurzaamheid *1	25	
Samenwerking Gemeensch Informatievoorziening VTH tlv reserve overloop *1	40	
samenwerkingsverband SGIV (omgevingswet) tlv reserve overloop *1	13	
Restant budget TVW 2.0 tlv reserve duurzaamheid *1	5	
Restant budget beoordelingskader zonneweides tlv reserve duurzaamheid *1	28	
Adviezen masterplan wonen tlv reserve overloop *1	22	
TOTAAL	3.005	2.466

In bovenstaand overzicht zijn incidentele baten en lasten van materiële omvang opgenomen (bedrag gelijk aan of hoger dan € 10.000).

*1 Dit betreft mutaties via een reserve. Deze mutaties zijn conform regelgeving altijd incidenteel van aard.

*2 Talent werk-leerbedrijf: Activering van partners rondom participatie met betrekking tot nieuwe doelmatigheidsinitiatieven en maatwerk op het gebied van leer-werktrajecten om daarmee te komen tot een sluitende infrastructuur lokaal en regionaal.

*3 Ten behoeve van de verdere implementatie van de omgevingswet is tijdelijke ondersteuning ingehuurd.

Wet normering topinkomens (WNT)

Op grond van de WNT is de gemeente verplicht jaarlijks de bezoldiging van topfunctionarissen – waaronder de secretaris en de griffier – openbaar te maken, ongeacht of deze de geldende norm overschrijdt. Voor Voerendaal geldt het algemeen bezoldigingsmaximum, dat voor 2025 is vastgesteld op € 246.000.

Gegevens 2025		
bedragen x € 1	C.J.H.M. Janssen	F.H.A. Meijerink
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 – 31-12	01-01 – 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,889
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 119.356	€ 82.486
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.866	€ 7.119
Subtotaal	€ 130.222	€ 89.605
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000	€ 218.694
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 130.222	€ 89.605
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2024		
bedragen x € 1	C.J.H.M. Janssen	F.H.A. Meijerink
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 – 31-12	01-01 – 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja

Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 115.980	€ 87.442
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.342	€ 13.381
Subtotaal	€ 134.322	€ 100.822
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€233.000	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 134.322	€ 100.822
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

In de gegevens van 2024 is per abuis de werknemersbijdrage voor de beloningen betaalbaar op termijn opgeteld bij de bezoldiging in plaats van gesaldeerd. In bovenstaande verantwoording is deze correctie opgenomen. Dit leidt niet tot een onverschuldigde betaling.

Reserves en voorzieningen

Voor een juist inzicht in de financiële positie dient de omvang van het eigen vermogen van de gemeente nader beschouwd te worden. Dit eigen vermogen wordt gevormd door de reserves. We onderscheiden daarbij de algemene reserve, die dienst doet als zogenaamde "buffer" voor toekomstige incidentele tegenvallers, enerzijds en de bestemmingsreserves, gelden die opzij gezet zijn voor specifieke bestemmingen, anderzijds. Verder is het ook van belang om oog te hebben voor de omvang en vooral de toereikendheid van de diverse voorzieningen waarmee toekomstige risico's en verplichtingen zoveel mogelijk dienen te worden afgedekt. In onderstaand overzicht wordt de omvang en het verloop van de diverse reserves en voorzieningen in 2025 ten opzichte van de begroting 2025 neergezet. De verschillen tussen begroting en jaarrekening zijn bij de betreffende programma's toegelicht.

Reserves	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	7.239.623	7.239.623
Toevoegingen	3.603.339	3.603.339
Onttrekkingen	-919.943	-647.850
Stand per 31 december	9.923.019	10.195.112
Reserve Ruimtelijke ontwikkelingen		
Stand per 1 januari	434.439	434.439
Toevoegingen	90.000	0
Onttrekkingen	-31.759	-31.759
Stand per 31 december	492.680	402.680
Reserve Afschrijving		
Stand per 1 januari	13.683.083	13.683.083
Toevoegingen	1.147.500	1.000.000
Onttrekkingen	-3.010.856	-2.869.016
Stand per 31 december	11.819.727	11.814.067
Reserve overloop		
Stand per 1 januari	499.640	499.640
Toevoegingen	145.000	145.000
Onttrekkingen	-595.478	-508.478
Stand per 31 december	49.162	136.162
Reserve sociaal domein		
Stand per 1 januari	1.044.932	1.044.932
Toevoegingen	231.409	231.409
Onttrekkingen	-882.901	-866.214
Stand per 31 december	393.440	410.127
Innovatiereserve		
Stand per 1 januari	236.363	236.363
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen	-147.500	0
Stand per 31 december	88.863	236.363

Reserve duurzaamheid

Stand per 1 januari	387.313	387.313
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen	-88.693	-57.693
Stand per 31 december	298.620	329.620

Reserve Groen en Wegen

Stand per 1 januari	0	0
Toevoegingen	500.000	500.000
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	500.000	500.000

Reserve Erfgoed

Stand per 1 januari	0	0
Toevoegingen	200.000	200.000
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	200.000	200.000

Voorzieningen
Begroting 2025 **Jaarrekening 2025**
Onderhoud gem. gebouwen

Stand per 1 januari	981.941	981.941
Toevoegingen	560.486	555.486
Onttrekkingen	-345.611	-380.719
Stand per 31 december	1.196.816	1.156.707

Vervanging sporttoestellen gymzalen

Stand per 1 januari	18.917	18.917
Toevoegingen	12.000	12.000
Onttrekkingen	-7.446	-13.477
Stand per 31 december	23.471	17.440

Verplichting personeel uit dienst

Stand per 1 januari	1.159.999	1.159.999
Toevoegingen	14.000	670.694
Onttrekkingen	-37.000	-167.165
Stand per 31 december	1.136.999	1.663.528

Dubieuze debiteuren

Stand per 1 januari	16.157	16.157
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	16.157	16.157

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Stand per 1 januari	191.751	191.751
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	191.751	191.751

Egalisatievoorziening riolering

Stand per 1 januari	328.225	328.225
Toevoegingen	0	155.210
Onttrekkingen	-44.618	0
Stand per 31 december	283.607	483.435

Investeringsprojecten

Naast de zogenoemde exploitatie, de jaarlijkse baten en lasten, zijn er nog diverse lopende investeringsprojecten. Dit betreffen eenmalige grote uitgaven, welke niet rechtstreeks in één keer in het resultaat van een boekjaar tot uitdrukking komen, maar waarbij over een langere periode de lasten via rente en afschrijving (kapitaallasten) worden toegerekend. Onderstaand wordt de stand van de investeringsprojecten eind 2025 weergegeven:

Omschrijving	gevoteerd krediet		Huidige stand van zaken		
	Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Restant	Gereed
Aankoop zit- en stabureaus	Begroting 2021	45.000			
	Begroting 2025	15.000		-	
	NJR 2025	30.000		-	
		90.000	109.557	19.557	2026
Bluswatervoorziening	VJR 2023	60.000	60.010	-10	Gereed
Daelsweg, fietspad bubekowegdeel	Rb, 06-07-2017	760.000			
	Rb, 29-05-2019	-23.000		-	
		737.000	1.424.974	687.974	2026
Daelsweg, aanleg fietspad	Rb, 29-05-2019	732.000	719.939	12.061	2026
Vrabelbergerweg-Vijfbunderweg, fietspad bubekowegdeel	Rb, 06-07-2017	150.000			
	Begroting 2019	650.000			
	Rb, 29-05-2019	272.000			
		1.072.000	796.524	275.476	2026
Vrabelbergerweg, aanleg fietspad	Rb, 29-05-2019	622.000	605.018	16.982	2026
Maatregelen Kerkstraat Ubachsberg (onderdeel verkeersstromenplan)	Begroting 2021 +Rb. 08-07-2021	75.000	31.443	43.557	2026
Regionaal mobiliteitsplan (onderdeel verkeersstromenplan)	Begroting 2021 +Rb. 08-07-2021	68.000	71.498	-3.498	2026

Kruispunt Puttersweg-Retersbeekweg (onderdeel verkeersstromenplan)	Begroting 2021 +Rb. 08-07-2021	400.000	161.075	238.925	2026
Parkeerterrein Aldi, deelgebied B	VJR 2024	175.000	- 75.500	250.500	2026
Parkeerterrein Aldi, deelgebied A	VJR 2024	283.342	444.031	- 160.689	2026
Herontwikkeling locatie voormalige standplaatsen Lindelauffer Gewande		-	219.827	- 219.827	2026
Transferium Mingersborg	Begroting 2019	300.000	206.925	93.075	gereed
Mingersborg, aanbrengen fietsstroken en upgrade vijfsporing	Begroting 2017 Begroting 2019 Begroting 2024	50.000 50.000 <u>200.000</u>			2026
		300.000	16.439	283.561	
Rijwielpad in de Koning	Rb. 01-10-2020	53.000		53.000	2026
Wandelknooppunten netwerk Zuid-Limburg	Begroting 2019 VJR 2020	50.000 <u>6.000,00</u>			Gereed
		56.000,00	25.000,00	31.000	
Vervanging toeristische bewegwijzeringsborden	Begroting 2023	26.000		26.000	2026
Onwikkeling school ransdaal: Nieuwbouw	Begroting 2021 Rb. 10-02-2022 Rb. 14-12-2023 Begroting 2025	750.000 540.000 75.000 1.670.000			2029
Verbouw	Rb. 10-02-2022	100.000			
Infrastructuur	Rb. 10-02-2022	65.000			
		3.200.000	148.218	3.051.782	
Herontwikkeling locatie gymzaal / school Ubachsberg	Begroting 2021 Rb. 14-12-2023	1.700.000 75.000			

		1.775.000	117.773	1.657.227	
Open Club Klimmen	Begroting 2014	500.000			
	Rb. 08-06-2017	9.862.000			
	Rb. 04-06-2020	2.985.000			
	Rb. 15-09-2022	1.945.000			
	Rb. 03-07-2025	1.000.000			
Open Club Klimmen, voorbereiding		892.000	1.176.599		Gere ed 2026
Open Club Klimmen, aanleg infrastructuur		3.290.000	1.545.819		2026
Open Club Klimmen, bouw		9.885.000	8.829.876		2026
Open Club Klimmen, aanleg tennisvelden			3.763		2026
Open Club Klimmen, aanleg voetbalvelden		2.055.000	1.738.334		2023
Open Club Klimmen, watermaatregelen			146.143		2026
Onvoorzien		170.000			
		16.292.000	13.440.534	2.851.466	2026
Miljoen bomenplan	Begroting 2021	200.000	197.239	2.761	2026
Programma Ubachsberg	VJR 2023	50.000			2026
	Coll.besluit 04-25	147.500			
		197.500	210.027	12.527	
Rioolmaatregelen Winthagen	VJR 2016	25.000		25.000	2028
Aanpak wateroverlast / voorrangsmatregelen (watertakenplan)	Rb. 12-12-2019	130.000	7.365	122.635	2026
Klimaatmaatregelen Retersbeek (watertakenplan)	Rb. 12-12-2019	250.000	35.463	214.537	2026
Klimaatmaatregelen Op Scheumer (watertakenplan)	Rb. 12-12-2019	287.000		287.000	2026
Overheek, omvormen riool + aanpassing RWA (watertakenplan)	Rb. 12-12-2019	200.000	68.779	268.779	2027

Voerendaal-Oost (Strip):	Rb. 01-10-2020				
- Hogeweg-Hoolstraat-Cortenbachstraat		3.440.000			
Noordelijk deel		2.380.000			
Zuidelijk deel		3.706.000			
		9.526.000	819.000	8.707.000	
Voerendaal-Oost (nog uit te splitsen)			- 174.408		
Opstellen omgevingsplan	Begroting 2023	410.000	38.261	371.739	
Skaeve Huse	VJR 2022	200.000	197.567	2.433	2026
Stoelen publiekstribune raadszaal	Begr. 2025	25.000	24.653	347	2026
LED-verlichting voetbalvelden Hellas	Begr. 2025	43.500	56.655	13.155	2026
Aanpassen verlichting RKKV Voerendaal	Begr. 2025	15.000	48.979	33.979	2026
Vervanging hogedrukreiniger	Begr. 2020 + 2025	30.000	34.990	4.990	Gere ed
vervanging boa-auto	NJR 2025	32.975	32.975	-	Gere ed
vervanging koffiemachines	Begr. 2022	20.000	14.494	5.506	Gere ed
onderzoek wegcategorisering Steinweg / Hoensweg	NJR 2025	48.000	-		

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders.

De baten en lasten en ook de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten en ook de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 18 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 809.965. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 448,000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 809.965. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 448,000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Begrotingscriterium	
1a. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	448
1b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling et cetera).	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	448
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid	-448
De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	0
Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium	
6. Geen bevindingen	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	448
Waarvan acceptabel	-448
Waarvan niet acceptabel	0

Balans

Balans per 31-12-2025 (bedragen in euro's)

ACTIVA	2025	2024	PASSIVA	2025	2024
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Immateriële vaste activa	50.476	9.528			
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	50.476	9.528			
Materiële vaste activa	47.658.266	46.554.854	Eigen vermogen	24.254.219	23.525.393
Economisch nut	22.335.609	22.321.936	Algemene reserve	10.195.113	7.239.624
Economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	15.470.057	15.714.207	Bestemmingsreserves	14.059.106	16.285.769
Maatschappelijk nut	9.852.600	8.518.711	Rekeningresultaat	3.492.265	2.798.339
Financiële vaste activa	2.223.995	2.349.357	Voorzieningen	3.513.566	2.680.834
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	316.061	316.061			
Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen	5.391	5.391	Langlopende schulden	24.642.119	26.618.860
Overige langlopende leningen	1.902.543	2.027.905	Vaste geldleningen	24.640.000	26.613.741
			Waarborgsommen ontvangen	2.119	5.119
Totaal vaste activa	49.932.737	48.913.739	Totaal vaste passiva	55.902.169	55.623.426
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Vorraden	4.521	5.632			

ACTIVA	2025	2024	PASSIVA	2025	2024
Onderhanden werk en bouwgrond in exploitatie					
Werkvoorraad documenten	4.521	5.632			
Vorderingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	12.503.892	14.059.093			
Uitzettingen in 's-Rijks Schatkist	6.892.680	8.881.498	Vlottende schulden	4.320.813	5.128.405
Vorderingen op openbare lichamen	4.738.345	4.564.383	Kasgeldleningen	0	
Rekeningcourant niet-financiële instelling	2.698	6.501	Overige schulden	4.320.813	5.128.405
Verstreckte kasgeldleningen	0	0			
Overige vorderingen	870.169	606.711			
Liquide middelen	634.286	701.587			
Overlopende activa	3.112.646	2.528.503	Overlopende passiva	5.965.100	5.456.722
Vooruitbetaalde bedragen	1.584.778	1.364.668	Verplichtingen	1.800.581	1.645.793
Te vorderen bedragen: - overheidslichamen - overige nog te ontvangen c..q. vooruitbetaalde bedragen	1.527.868	1.163.835	Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	4.164.519	3.810.930
Totaal vlottende activa	16.255.345	17.294.814	Totaal vlottende passiva	10.285.913	10.585.127
Totaal activa	66.188.082	66.208.553		66.188.082	66.208.553
			Gewaarborgde geldleningen	36.146.332	36.502.345

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met in achtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alle lasten en baten, die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend zijn geworden, zijn in het betreffende verslagjaar verwerkt.

In artikel 24 van het BBV is opgenomen, dat de balans en toelichting verplichte onderdelen zijn van de jaarrekening. Ook moet in de jaarrekening worden uitgelegd op welke manier het resultaat is bepaald en via welke methode de boekwaarde van de bezittingen en schulden wordt bepaald. In deze paragraaf zal hier nader op worden ingegaan.

Grondslagen van de waardering van activa (bezittingen).

Activa worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs wordt ook wel de historische kostprijs genoemd. Deze is opgebouwd uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de grond- en hulpstoffen die zijn gebruikt om het goed te vervaardigen. Daarbij komen nog bijkomende kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Ook kan een redelijk deel van de indirecte kosten worden meegenomen in de vervaardigingsprijs. Op de vaste activa wordt jaarlijks lineair afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De afschrijvingstermijnen per investering (actief) zijn opgenomen in de Financiële verordening 2025 (raadsbesluit 18 december 2025). Als sprake is van een investering tijdens het boekjaar, wordt pas afgeschreven in het daaropvolgende boekjaar.

Soort activa	Waarderingsgrondslag
Materiële vaste activa	Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Bij investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden ook eventuele beschikkingen over reserves in mindering gebracht. Ook bijdragen van derden worden in mindering gebracht. Bij gebouwen wordt, indien de grond afzonderlijk gewaardeerd is, bij de bepaling van de afschrijvingslasten rekening gehouden met een eventuele restwaarde.
Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekking en deelnemingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met aflossingen. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitgezette gelden met een looptijd langer dan één jaar worden onder de financiële vaste activa opgenomen. Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden onder de vorderingen (vlottende activa) opgenomen.
Vorraden	Vorraden worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Vorraden en deelnemingen moeten tegen de marktwaarde worden gewaardeerd, indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 65 BBV).
Vorderingen	De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Liquide middelen	De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa	De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
--------------------	--

Grondslagen voor de waardering van passiva (schulden)

Passiva worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Soort passiva	Waarderingsgrondslag
Eigen vermogen	Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming, volgend uit de programmarekening. De balans toont de financiële positie na aanwendungen en toevoegingen aan reserves.
Voorzieningen	Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van: ○ Verliezen of risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten. Er wordt een inschatting gemaakt van het risico en dit wordt afgedekt door het vormen van een voorziening; ○ Kosten die een volgend begrotingsjaar worden gemaakt en die hun oorsprong vinden in het begrotingsjaar. Het doel van deze voorziening is dan ook om de kosten gelijkmatig te verdelen over een aantal jaren. ○ De bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven.
Langlopende schulden	Langlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Verplichtingen	Verplichtingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Overlopende passiva	Overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente zijn gewaarborgd, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie dienaangaande opgenomen.

Grondslagen resultaatbepaling

Bij het opstellen van de jaarrekening is het baten- en lastenstelsel gehanteerd. Dit houdt in, dat de opbrengsten (baten) en de kosten (lasten) zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alleen die baten en lasten zijn meegenomen, die op het moment van het opmaken van de jaarrekening bekend waren.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een

verplichting opgenomen. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

De algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

De dividendopbrengsten worden verantwoord op het moment, dat deze betaalbaar worden gesteld.

Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

Volgens de balans-indeling worden de immateriële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling;
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Immateriële vaste activa	2025	2024
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	50.576	9.528
Totaal immateriële vaste activa	50.576	9.528

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer:

	Boekwaarde 1/1/2025	Vermeer dering	Vermin dering	Afschrij Ving	Boekwaarde 31/12/2025
Programma Ubachsberg	9.528	153.302	0	112.354	50.576

Materiële vaste activa

Volgens de balans-indeling worden de materiële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- economisch nut;
- economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- maatschappelijk nut.

Materiële vaste activa	2025	2024
Investeringen met een economisch nut	22.335.609	22.321.936
Investeringen met een economisch nut met heffing	15.470.057	15.714.207
Investeringen met maatschappelijk nut	9.852.600	8.518.711
Totaal materiële vaste activa	47.658.266	46.554.854

Onderstaande tabel geeft het verloop gedurende het jaar weer:

	Boekwaarde 1-1-2025	Vermeer dering	Vermin dering	Afschrij Ving	Boekwaarde 31-12-2025
Investeringen met economisch nut:					
Gronden en terreinen	3.373.531	76.579	-15.011	-111.749	3.323.349
Woonruimten	715.651	530	-208.650	-10.848	496.683

Bedrijfsgebouwen	14.535.922	658.105	-286.131	-399.642	14.508.253
Vervoermiddelen	6.207	32.975	0	-6.206	32.975
Machines, apparaten en installaties	3.107.105	203.538	0	-85.424	3.225.219
Overige materiële vaste activa	583.520	227.302	0	-61.692	749.130
	22.321.936	1.199.029	-509.792	-675.561	22.335.609
Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:					
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15.714.207	1.168.835	-947.019	-465.967	15.470.057
	15.714.207	1.168.835	-947.019	-465.967	15.470.057
Investeringen met maatschappelijk nut:					
Gronden en terreinen	70.879	162.239	0	0	233.117
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.447.832	1.654.906	-58.919	-462.597	9.581.222
Overige materiële vaste activa	0	38.261	0	0	38.261
	8.518.711	1.855.406	-58.919	-462.597	9.852.600
	46.554.854	4.223.270	-1.515.730	-1.604.125	47.658.266

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. (> € 50.000)

Tevens worden bij de investeringen met maatschappelijk nut de afschrijvingstermijnen vermeld (conform BBV).

Investeringen met economisch nut	2025
Voetbalvelden Hellas, We-tra bovenbouw	38.482
Herontwikkeling locatie gymzaal/school Ubachsberg	28.774
Ontwikkeling school Ransdaal, nieuwbouw	34.219
Ock woningbouw	4.734
Skaeve Huse	530
Regionaal mobiliteitsplan	32.498
Ock bouw	585.474
Ock technische installaties	48.420
Ock inventaris	135.801
Ock tennisvelden	4.589

Aankoop zit- stabureaus	34.349
Hogedruk rioolreiniger (rioolontstopper)	34.990
Verduurzamen MFC Ubachsberg	38.412
Vervanging koffiemachines	14.494
Aankoop 2e BOA auto	32.975
Stoelen publiekstribune raadzaal	24.654
LED-verlichting voetbalvelden Hellas	56.655
Aanp. verlichting voetbalveld RKVV Voerendaal	48.979
	1.199.029

Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	2025
Klimaatmaatregelen, aanpak wateroverlast	84.515
Voerendaal Oost (nog uit te splitsen)	512.050
OCK watermaatregelen	146.143
Parkeerplaats Aldi, deelgebied A	381.031
Overheek, omvormen riool + aanpassen RWA	9.632
Klimaatmaatregelen Retersbeek	35.463
	1.168.835

Investerings met maatschappelijk nut	2025	Afschr. termijn
Miljoen bomenplan (aankoop grond en bomen)	162.239	10
Vrakelbergerweg, fietspad wegdeel	19.709	30
Daelsweg, aanleg fietspad	6.386	45
Vrakelbergerweg, aanleg fietspad	23.497	45
Transferium Mingersborg	1.662	15
Maatregelen Kerkstraat Ubachsberg	9.381	30
Bluswatervoorziening Lindelauffer Gewande	5.542	10
OCK aanleg infrastructuur	1.445.216	30
Herinrichting kruising Putterweg-Retersbekerweg	133.076	10
Mingersborg, upgrade vijfsprong + aanleg fietsstro	10.439	30
Opstellen omgevingsplan	38.261	10
	1.855.406	

Financiële vaste activa

Volgens de balans-indeling zijn de financiële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen;
- kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen;
- leningen aan woningcorporaties;
- leningen aan deelnemingen;
- overige langlopende leningen;
- bijdrage aan activa in eigendom van derden.

Financiële vaste activa	2025	2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	316.061	316.061
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen	5.391	5.391
Overige langlopende leningen	1.902.543	2.027.905
Totaal financiële vaste activa	2.223.995	2.349.357

Per onderdeel worden de belangrijkste gegevens op een rijtje gezet.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde, indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs.

De gemeente heeft de volgende aandelen in haar bezit.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	2025	2024	Dividend
NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)	18.152	18.152	0
Enexis Holding NV	263.250	263.250	223.764
CSV Amsterdam BV	0	0	14.975*
Verkoop Vennootschap BV	0	0	0
Vordering op Enexis BV	0	0	0
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	28.078	28.078	28.192
NV Sturing Afvalverwijdering Limburg (AVL)	5.586	5.586	0
Woonwijzerwinkel	995	995	0
Totaal kapitaalverstrekkingen deelnemingen	316.061	316.061	266.931

Dividend-opbrengsten van deelnemingen worden volgens de geldende voorschriften verantwoord in het jaar waarin het recht op ontvangst ontstaat (het jaar waarin de aandeelhoudersvergadering plaats vindt).

* De ontvangst van CSV Amsterdam BV ad € 14.975 betreft een financiële vereffening.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde, indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs.

Kapitaalverstrekkingen gemeenschappelijke regelingen	2025	2024	Dividend
NV Reinigingsdiensten Rd-4	5.391	5.391	17.611
Totaal kapitaalverstrekkingen gemeenschappelijke regelingen	5.391	5.391	17.611

Overige langlopende leningen

Aan de stichting MFC Ubachsberg is een renteloze lening verstrekt ad € 12.500 welke in 10 jaar wordt afgelost.

Aan Enexis is een converteerbare hybride lening verstrekt voor de financiering van investeringen ten behoeve van de energie-transitie. Deze hybride lening wordt voor 50% gerekend tot het eigen vermogen van Enexis, waardoor verdere financiering op de kapitaalmarkt beter mogelijk wordt. Enexis heeft de keuze deze lening op termijn af te lossen of om te zetten in aandelenkapitaal.

In het kader van Zonnepanelenproject Parkstad wordt aan deelnemers een lening verstrekt voor het plaatsen van zonnepanelen. Deze leningen worden in 15 jaar afgelost.

Voor de aankoop van chalet Haspengouw is aan bewoner een hypothecaire lening verstrekt welke op basis van een annuïtaire lening wordt afgelost in 10 jaar.

Bij de verkoop van het pand Valkenburgerweg 36 is een hypothecaire lening verstrekt welke op basis van een annuïtaire lening wordt afgelost in 10 jaar.

Overige langlopende leningen	Boekwaarde 31-12-2024	Verstrekt in 2025	Aflossing 2025	Boekwaarde 31-12-2025	Rente-vergoeding
Lening Stg. MFC Ubachsberg	3.750	0	1.250	2.500	0
Converteerbare hybride lening Enexis BV	879.363	0	0	879.363	12.448
Woonwijzerwinkel	63.005	0	6.300	56.705	0
Zonnepanelenproject	1.018.669	0	108.968	909.700	14.998
Hypothecaire lening Haspengouw	47.724	0	6.918	40.806	713
Hypothecaire lening Valkenburgerweg	15.394	0	1.925	13.469	348
Totaal overige langlopende leningen	2.027.905	0	125.361	1.902.543	28.507

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

De voorraden betreft de werkvoorraad van documenten met waarde (VVV-bonnen, trouwboekjes en eigen verklaringen voor de aanvraag van een rijbewijs).

Vorraden	2025	2024
Werkvoorraad documenten	4.521	5.632
Totaal voorraden	4.521	5.632

Vorderingen

Kortlopende vorderingen	2025	2024
Schatkistbankieren	6.892.680	8.881.498
Totaal vorderingen op openbare lichamen	6.892.680	8.881.498

De BNG is gemachtigd om tegoeden welke het drempelbedrag (van € 900.000) overschrijden, automatisch af te dragen aan de schatkist. Zie hiervoor ook de paragraaf financiering.

Vorderingen op openbare lichamen	2025	2024
Vorderingen op openbare lichamen	4.738.345	4.564.383
Rekeningcourant BSGW	2.698	6.501
Totaal vorderingen op openbare lichamen	4.741.043	4.570.884

De openstaande vorderingen hebben een normaal verloop. Een specificatie van openstaande vorderingen is aanwezig op de administratie. Tot de vorderingen op openbare lichamen behoren ook de nog terug te ontvangen BTW (met name de compensabele BTW, welke slechts 1 keer per jaar wordt verrekend).

Vorderingen	2025	2024
Overige vorderingen	886.326	622.868
Voorziening dubieuze debiteuren	-16.157	-16.157
Totaal overige vorderingen	870.169	606.711

Liquide Middelen

Liquide Middelen	2025	2024
Bank voor Nederlandse Gemeenten	587.249	669.198
Rabobank	37.322	28.191
Kasgeld	9.715	4.198
Totaal liquide middelen	634.286	701.587

De stand van de liquide middelen betreft een momentopname per 31 december van het jaar. Het kan daarom zijn dat per jaar de stand van de liquide middelen sterk verschilt. Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van een kortlopende kredietfaciliteit (veelal bij de BNG). De hoogte van deze faciliteit is onderdeel van de treasuryfunctie, waarover u meer leest in de paragraaf financiering.

Overlopende activa

Overlopende activa	2025	2024
Vooruitbetaalde bedragen	1.584.778	1.364.668
Totaal overlopende activa	1.584.778	1.364.668

De overlopende activa betreffen vooruitbetaalde bedragen voor het volgende dienstjaar. Het betreft ontvangen facturen betrekking hebbende op het volgende dienstjaar, maar betaald moeten worden vóór 31 december.

Te vorderen bedragen	Saldo 31-12-2024	te vorderen	ontvangen	Saldo 31-12-2025
<i>Te ontvangen van Europese en Nederlandse overheidslichamen:</i>				
Europese overheidslichamen	0	0	0	0
Het Rijk	362.444	255.695	0	618.139
Overige Nederlandse overheidslichamen	606.294	829.847	606.294	829.847
Overige te ontvangen bedragen	195.097	79.882	195.097	79.882
Totaal vooruit ontvangen	1.163.835	1.165.424	801.391	1.527.868

In onderstaande tabellen is een specificatie opgenomen per uitkering met specifiek bestedingsdoel:

Te vorderen bedragen Europese overheidslichamen	Saldo 31-12-2024	te vorderen	ontvangen	Saldo 31-12-2025
-	0	0	0	0
Totaal te vorderen bedragen Europese overheidslichamen	0	0	0	0

Te vorderen bedragen Rijk	Saldo 31-12-2024	te vorderen	ontvangen	Saldo 31-12-2025
- Correctie SPUK stimulering sport	362.444	517	0	362.961

- Vangnetuitkering participatiewet	0	231.409	0	231.409
- TOZO	0	23.769	0	23.769
Totaal te vorderen bedragen Rijk	362.444	255.695	0	618.139

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Eigen vermogen	2025	2024
Algemene reserve	10.195.113	7.239.624
Bestemmingsreserves	14.059.106	16.285.769
Totaal eigen vermogen	24.254.219	23.525.393

Het verloop in 2025 wordt hieronder per reserve weergegeven:

Eigen vermogen	boekwaarde 31-12-2024	resultaat bestemming vorig jaar	toevoeging dienstjaar	onttrekking dienstjaar	boekwaarde 31-12-2025
Algemene reserve	7.239.624	1.653.339	1.950.000	647.850	10.195.113
Bestemmingsreserves					
Reserve ruimtelijke ontwikkeling	434.438	0	0	31.759	402.679
Reserve afschrijving	13.683.083	1.000.000	0	2.869.016	11.814.067
Reserve sociaal domein	1.044.932	0	231.409	866.214	410.127
Innovatiereserve	236.363	0	0	0	236.363
Reserve duurzaamheid	387.313	0	0	27.605	359.708
Reserve overloop	499.640	145.000	0	508.478	136.162
Reserve groen en wegen	0	0	500.000	0	500.000
Reserve erfgoed	0	0	200.000	0	200.000
Totaal eigen vermogen	23.525.393	2.798.339	2.881.409	4.950.922	24.254.219

De raad heeft in haar vergadering van 13 december 2018 de “Nota Reserves en Voorzieningen 2019” vastgesteld, waarin beleidsafspraken over reserves en voorzieningen zijn vastgelegd.

Onderstaand een toelichting per reserve.

Algemene reserve

De Algemene Reserve vormt het weerstandsvermogen (de buffer) voor het incidenteel opvangen van mogelijke risico's en toekomstige financiële tegenvallers, waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen bestaan, zodat de continuïteit van de gemeentelijke taken niet in gevaar komt. Daarnaast kan de algemene reserve uiteraard aangewend worden voor het uitvoeren van beleid.

Toevoegingen: bestemming jaarrekeningsaldo 2024 en overheveling van de afschrijvingsreserve.

Onttrekkingen: scan digitale toegankelijkheid (€ 2.895), noodfonds COVID-19 (€ 10.000), incidentele effecten organisatiekracht (€ 85.000), dienstverlening informatiemanagement (€ 46.500), dataportaal vrijetijdseconomie (€5.000), informatiemanagement op orde (€ 276.000), kernbudgetten (€ 12.075), erfgoednota (€ 200.000), diverse incidentele bijdrage (€ 10.380).

Reserve Ruimtelijke ontwikkeling

Doelstelling van deze reserve is de inzet van middelen voor projecten in het kader van het volkshuisvestingsbeleid of de herstructurering, zoals het verbeteren van de fysieke woon- en leefomgeving, het treffen van maatregelen voor kwaliteitsverbetering van de bestaande woningvoorraad, nieuwbouw of herstructurering van overtollig bedrijfstvastgoed waarbij knelpunten opgelost worden en transformatie naar de gewenste functies plaatsvindt.

Aanwending voor strategische (grond) aankopen en uitgaven ter verbetering van de fysieke woon-/leefomgeving.

Toevoegingen: n.v.t.

Onttrekkingen: dekking afschrijvingslast Böschke aan d'r Baneberg (€ 6.759) en uitvoeringsbudget masterplan wonen (€ 25.000).

Reserve afschrijving

Deze reserve is ontstaan door samenvoeging van de reserve afschrijving activa met maatschappelijk nut, de reserve afschrijving activa met economisch nut en de reserve leefbaarheid. Deze reserve wordt ingezet ter dekking van meerjarig afschrijvingslasten.

Toevoeging: jaarrekeningresultaat 2024 ten behoeve van de openbare ruimte Open Club Klimmen.

Onttrekkingen: financiële dekking afschrijvingslasten diverse investeringen.

Reserve sociaal domein

Binnen het sociale domein zijn gemeenten voor verschillende wet en regelgeving op het gebied van Jeugd, Participatie en Wmo verantwoordelijk. De uitvoering is op onderdelen een open-eindregeling. Deze reserve heeft daarom als doel om risico's en fluctuaties binnen deze domeinen op te vangen. Verder kan deze reserve worden ingezet voor pilots in het kader van transformatie en innovatie in de ruimste zin des woords.

Toevoeging: vangnetuitkering 2024.

Onttrekkingen: afschrijvingslast keuken MFC Ubachsberg (€ 2.600), jeugdzorg (€ 322.000), 1^e begrotingswijziging Kompas (€ 261.614) en maatwerkcontracten Jeugd (€ 280.000).

Innovatiereserve

Het mogelijk maken van nieuwe visies en/of ontwikkelingen en te komen tot verantwoorde innovatieve investeringen op het fysieke en sociale domein.

Toevoeging(en): -.

Onttrekking(en): -.

Reserve duurzaamheid

Conform "Raadsakkoord 2018-2022" is dit duurzaamheidsfonds ingesteld. In de regio werken wij samen om de energieambities van PALET vorm te geven met zo min mogelijk landschappelijke ingrepen in kwetsbare natuurgebieden. Het streven is om tot en met 2020 de eerste 8% van de ambitie "Voerendaal 2040 energieneutraal" voor zowel energiebesparing als energieopwekking in te vullen met concrete onderzoekslijnen en met projectvoorstellen. Daarbij ervaren wij de energietransitie als een kans voor nieuwe beroepen in de arbeidsmarkt: ook hiervoor zetten wij ons in om toekomstige technische beroepen te koppelen aan het arbeidspotentieel van Voerendaal.

Het duurzaamheidsfonds is ondersteunend aan de acties die vanuit Parkstad Limburg worden geïnitieerd, zoals het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed of het actieplan duurzame mobiliteit. De hiervoor benodigde (extra) personele capaciteit wordt mede uit dit fonds gedekt. Daarnaast zullen uit het fonds projecten worden gefinancierd om particulieren, bedrijven en verenigingen te stimuleren hun vastgoed te verduurzamen.

Toevoeging: n.v.t.

Onttrekking: beoordelingskader zonneweides (€ 27.605).

Reserve overloop

Deze reserve wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar (T). Deze budgetten dienen beschikbaar te blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar (T+1).

Toevoeging: bestemming jaarrekeningsaldo 2024.

Onttrekkingen: bij jaarrekening 2020, 2021, 2022, 2023 en 2024 in deze reserve gereserveerde budgetten.

Reserve groen en wegen

Deze reserve is gevormd met het vaststellen van de najaarsrapportage 2025 met als doel de continuïteit van beheer en onderhoud binnen het taakveld Groen en Wegen te waarborgen en te voorzien in transformatie naar een onderhoudsarm groenareaal (zoals bijvoorbeeld perken).

Toevoeging: € 500.000 vanuit de najaarsrapportage 2025

Reserve erfgoed

Voor de uitvoering van de acties die voortvloeien uit de Erfgoednota, welke vastgesteld is in de raadsvergadering van 18 december 2025 is reserve erfgoed gevormd.

Toevoeging: Er is in totaal € 200.000 toegevoegd aan de reserve erfgoed.

Gelet op het op 13 november jl. door de raad aangenomen amendement is al € 40.000 beschikbaar gesteld. Dit betekent dat aanvullend € 160.000 vanuit de Algemene Reserve is toegevoegd aan de te reserve Erfgoed.

Rekeningresultaat

Rekeningresultaat	2025	2024
Rekeningresultaat na toevoeging/onttrekking reserves	3.492.265	2.798.339
Totaal rekeningresultaat	3.492.265	2.798.339

Het rekeningresultaat is het zogenaamde “resultaat na bestemming”. Dit wil zeggen na toevoegingen / onttrekkingen aan reserves. Hierbij is nog geen rekening gehouden met voorstellen die gedaan worden met betrekking tot bestemming van dit rekeningresultaat.

Voorzieningen

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2024	toevoeging	aanwending	vrijval t.g.v. expl.	boekwaarde 31-12-2025
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	981.941	555.486	380.719	0	1.156.708
Voorziening verplichtingen personeel uit dienst	1.159.999	670.694	166.461	0	1.664.232
Voorziening vervanging sporttoestellen gymzaal	18.917	12.000	13.477	0	17.440
Voorziening egalisatie rioolheffing	328.226	155.210	0	0	483.436
Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	191.751	0	0	0	191.751
Totaal voorzieningen	2.680.834	1.393.390	560.657	0	3.513.567

In bovenstaand overzicht van voorzieningen is de voorziening dubieuze debiteuren niet opgenomen. Op basis van de voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording) moeten voorzieningen wegens oninbaarheid worden verrekend met de nominale waarde van

leningen en vorderingen. Op de balans is deze voorziening dus onder de activa opgenomen (vorderingen).

Onderstaand een toelichting per voorziening.

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

De voorziening is bedoeld ter egalisatie van de jaarlijks sterk fluctuerende kosten voor onderhoud van gemeentelijke gebouwen e.e.a. gericht op de instandhouding van gebouwen.

Toevoegingen: gemiddeld bedrag benodigd voor onderhoud in de komende 10 jaar op basis van het door de raad vastgestelde meerjaren onderhoudsprogramma (€ 475.486), bedrag voor onderhoud Open Club Klimmen (€ 80.000).

Onttrekkingen: onderhoud gemeentelijke gebouwen op basis meerjaren onderhoudsprogramma (€ 380.719).

Voorziening verplichtingen personeel uit dienst

Deze voorziening dient ter dekking van toekomstige verplichtingen i.v.m. pensioenbetalingen en wachtgeld aan gewezen wethouders, en voor het afdekken van financiële aanspraken die ontstaan als gevolg van het feit dat medewerkers, hun relatie en/of dienstverband met de gemeente hebben beëindigd. De voorziening dient voldoende middelen te bevatten om aan toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.

Toevoegingen: jaarlijks ingehouden APPA-premie (€ 24.694) en extra dotatie op basis van actuariële berekening pensioenen wethouders en regelingen vervroeg uittreden (€ 646.000).

Onttrekkingen: verplichting afvloeiingsregelingen personeel (€ 166.461).

Voorziening vervanging sporttoestellen gymzaal

De voorziening is bedoeld ter egalisatie van de jaarlijks sterk fluctuerende kosten voor onderhoud/vervanging van sporttoestellen in gymzalen.

Toevoeging(en): gemiddeld bedrag benodigd voor onderhoud/vervanging in de komende 10 jaar op basis van meerjaren onderhoudsprogramma.

Onttrekking(en): onderhoud/vervanging sporttoestellen gymzalen "De Joffer", "t Wouves" en "MFC Ubachsberg".

Voorziening egalisatie rioolheffing

Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van fluctuaties in de tarieven rioolheffing en te voorzien in voldoende middelen voor dekking van de onderhoudskosten en investeringslasten als gevolg van de wettelijke zorgplicht op het gebied van riolering. De voorziening zorgt voor een gelijkmatig verloop van de betreffende lasten en baten in de exploitatie.

Toevoeging: saldo van lasten en baten aan riolen toe te rekenen kosten in de exploitatie 2025 (€ 155.210).

Onttrekking: n.v.t.

Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing

Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van fluctuaties in de tarieven afvalstoffenheffing.

Toevoeging: n.v.t.

Onttrekking: n.v.t.

Langlopende schulden

Langlopende schulden	Schuldrestant 31-12-2024	Opgenomen in 2025	Aflossing 2025	Schuldrestant 31-12-2025
Langlopende geldleningen	26.613.741	0	1.973.741	24.640.000
Waarborgsommen	5.119	0	3.000	2.119
Totaal langlopende schulden	26.618.860	0	1.976.741	24.642.119

Een specificatie van de langlopende geldleningen is opgenomen in de uitvoeringsinformatie welke ter inzage ligt. De waarborgsommen hebben betrekking op twee kleine bedragen. De totale rentelast voor het jaar 2025 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 462.619.

Vlottende schulden

Vlottende schulden	Saldo 31-12-2025	Saldo 31-12-2024
Crediteuren	3.621.563	4.559.700
Afdracht loonheffing	586.965	477.335
Afdracht pensioenpremies	102.974	91.370
Salarissen	9.311	
Opgenomen kasgeldlening	0	0
Totaal vlottende schulden	4.320.813	5.128.405

Onder kortlopende schulden worden schulden verstaan met een looptijd van kleiner dan 1 jaar. De openstaande crediteuren hebben een normaal verloop. Een specificatie is aanwezig op de administratie.

Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van een kortlopende kredietfaciliteit (veelal bij de BNG). De hoogte van deze faciliteit is onderdeel van de treasuryfunctie, waarover u meer leest in de paragraaf financiering.

Overlopende passiva

Verplichtingen	2025	2024
Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.800.581	1.645.793
Totaal verplichtingen	1.800.581	1.645.793

Het betreft verantwoorde kosten van uitgevoerde werkzaamheden en diensten, waarvoor in het dienstjaar nog geen factuur is ontvangen. Ontvangst van deze facturen vindt plaats in de eerste maanden van het nieuwe jaar.

Vooruit ontvangen subsidies	Saldo 31-12-2024	ontvangen	vrijgeval- len of terugbetaald	Saldo 31-12-2025
Vooruit ontvangen Europese subsidies	0	0	0	0
Vooruit ontvangen Rijks subsidies	2.726.812	983.580	580.903	3.129.488
Vooruit ontvangen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen	1.003.390	24.317	107.922	919.785
Overige vooruit ontvangen bedragen	80.728	115.246	80.728	115.246
Totaal vooruit ontvangen subsidies	3.810.930	1.074.846	721.498	4.164.519

Betreft ontvangen financiële middelen waartegenover nog geen kosten staan. De vooruit ontvangen Rijkssubsidies zijn toegelicht in onderstaande tabel. De ontvangen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen betreft ontvangen subsidies Open Club Klimmen (decentralisatie-uitkering bevolkingsdaling, IBA-subsidie en provinciale subsidie), afrekening TOZO (2024 en 2025) en regiodeal Programma Ubachsberg. De overige vooruit ontvangen bedragen betreft meerkosten JENS, nog te ontvangen facturen Innovo en Sportfondsen inzake Cortemich, terug te betalen middelen IZA aan de gemeente Sittard-Geleen, afrekening PGB's Jeugd met JENS, de afrekening 2025 met GR Omnibuzz en nog te betalen kosten inzake keuringen GPK.

Vooruit ontvangen Rijks subsidies	Saldo 31-12-2024	Ontvangen	vrijgeval- len of terugbetaald	Saldo 31-12-2025
- Specifieke uitkering aanpak energiearmoede	166.102	0	48.056	118.045
- Specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen (NPO)	89.738	0	89.738	0

- Specifieke uitkering meerkosten energie openbare zwembaden	116.684	0	116.684	0
- Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis	85.118	4,268	0	89.386
- Specifieke uitkering voor huisvesting aandachtsgroepen	212.500	0	0	212.500
- Specifieke uitkering lokale aanpak isolatie	1.361.017	567.212	0	1.928.229
- Specifieke uitkering stimulering sport	108.765	0	108.765	0
- Specifieke uitkering tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid (CDOKE)	322.878	331.580	0	654.458
- Specifieke uitkering Wet inburgering	122.277	69.997	122.277	69.997
- Specifieke uitkering onderwijsroute	11.063	10.523	11.063	10.523
- Specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorzieningen	84.320	0	84.320	0
- Voorschot subsidie geluidsanering woningen	46.350	0	0	46.350
Totaal vooruitontvangen Rijks subsidies	2.726.812	983.580	580.903	3.129.488

Niet uit de balans blijvende verlichtingen

In dit hoofdstuk zijn de verplichtingen opgenomen, die niet uit de balans zijn te herleiden. Dit kunnen verplichtingen zijn in de vorm van borg en garantstellingen aan natuurlijke en rechtspersonen.

Gewaarborgde leningen

Met ingang van 1 januari 1995 zijn alle bestaande risico's ten aanzien van verleende gemeentegaranties voor eigen woningen en gemeenteleningen (particuliere woningbouw) afgekocht en overgedragen aan de Stichting Waarborgfonds eigen woningen. De gemeentegarantie met rijksdeelneming is met ingang van 1 januari 1995 vervangen door de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Met ingang van 1 januari 2012 staat het rijk voor nieuwe leningen die onder de NHG vallen voor 100% garant.

Door de gemeente zijn per balansdatum nog de volgende geldleningen gewaarborgd:

Gewaarborgde geldleningen	Oorspronkelijk bedrag gewaarborgde lening	% borg- stelling	Restant bedrag 31-12-2025	Restant bedrag 31-12-2024
Leningen verstrekt aan particulieren (NHG)			0	20.000
Achtergestelde leningen Woningstichting	42.220.000	99,4%	34.927.945	35.571.000
Achtergestelde leningen Wonen Limburg	529.379.000	0,1%	1.218.387	912.000
Totaal gewaarborgde geldleningen	571.599.000		36.146.332	36.503.000

Bij achterborgstelling is de gemeente indirect blootgesteld aan risico's, omdat de garantieverplichtingen in dat geval niet worden afgegeven door de gemeente, maar door een stichting. De gemeente wordt pas aangesproken wanneer de stichting niet aan haar verplichtingen kan voldoen.

Meerjarige financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen. Het betreft hier bijvoorbeeld leaseverplichtingen, software en overige lopende contracten. Voor de verbonden partijen verwijzen wij graag naar de paragraaf verbonden partijen.

- Leaseverplichtingen 199.000
- Software 73.000
- Projecten 19.375.000
- Subsidies 249.000

Wegens het ontbreken van een contractenregister is een volledige opsomming niet voorhanden. De belangrijkste verplichtingen zijn hierboven vermeld.

Overige gegevens

Controle verklaring:

Bijlagen

Sisa bijlagen

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026									
Verrekenaar	Uitkeringcode	Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05		
			0	1	Ja	Ja	Nee		
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)					
			Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	
			€0	€0			€0	€0	
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02					
			€ 35	Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T)	Reeks 1 Bedrag doorgeschoven naar t+1	Reeks 1 Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Reeks 1 Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Reeks 1 Aantal gebruikte leermiddelen		
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05		
			€ 11.994	€ 0	2	53	49		
			Reeks 2 Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschot schoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Reeks 2 Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Reeks 2 Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Reeks 2 Correctie besteding (jaar T-1)	Reeks 2 Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Reeks 2 Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)	Reeks 2 Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07
			€ 124.206	€ 21.607	€ 2.880	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid			
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag			
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10			
			1						
			2						
			100						
			Reeks 1 Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Reeks 1 Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Reeks 1 Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs				
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03				
			€ 89.738	€ 0	€ 0				
			Reeks 2 Correctie besteding (jaar T-1)	Reeks 2 Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Reeks 2 Opgebouwde reserve (jaar T)	Reeks 2 Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07			
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Reeks 1 Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Reeks 1 Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Reeks 1 Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs				
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03				
			€ 0	€ 89.738	€ 0	Ja			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11			
			1						
			2						
			10						

OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer/referentienu nummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026.	Aard van de achiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06				
			1 SB240164	a) Oprichting van een nieuwe bibliotheekvestiging	€ 57.651	€ 0	a) Oprichting van een nieuwe bibliotheekvestiging	€ 73.541				
			2 SB240164	b) De verruiming van bemande openings tijden	€ 3.200	€ 0	b) De verruiming van bemande openings tijden	€ 3.200				
			100 SB240164	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 23.469	€ 0	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 43.483				
			Eindeverantwoording (Ja/Nee)									
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07									
			1 Ja									
			2 Ja									
			100 Ja									
tenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hiervoor per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06				
			1 060917 Gemeente Heerlen	ENW/BSK-2022/263148	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
			2									
			20									
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindeverantwoording (Ja/Nee)							
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09							
			1 060917 Gemeente Heerlen	ENW/BSK-2022/263148	Nee							
			2									
			20									
tenW	E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Delta programma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	Hiervoor per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Beschikkingnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/02	Aard controle R Indicator: E87B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/04	Aard controle R Indicator: E87B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/06				
			1 030011 Provincie Limburg	2024/0665_008	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
			2									
			10									
			Kopie beschikkingnaam/nummer	Eindeverantwoording (Ja/Nee)								
			Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/08								
			1 2024/0665_008	Nee								
			2									
			10									
tenW	E102B	Specifieke uitkering Beekdalen zijrivieren Maas Limburg	SiSa tussen medeoverheden	Hiervoor per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Beschikkingnaam/nummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindeverantwoording (Ja/Nee)				
				Aard controle n.v.t. Indicator: E102B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E102B/02	Aard controle R Indicator: E102B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E102B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E102B/05				
				030011 Provincie Limburg	DOC-00782073, 2024/0903_013, DOC-00791113	€ 0	€ 0	Nee				
tenW	E120	Regeling specifieke uitkering stimuleren verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Totale besteding (Jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T7(ja/nee)						
			Aard controle R Indicator: E120/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/02	Aard controle R Indicator: E120/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04						
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee						
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk						
			Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08						
			1 437 Aanleg van een fietsstraat op	Nee	0							
			2 432 Wegversmalling, aantal in st	Nee	0							
			50 444 Vellig inrichten van 30	Nee	0							
			SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
							Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
€ 0	€ 0	€ 0					€ 0	€ 0	€ 0			
Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)					Besteding (jaar T) Loonkosten subsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkosten subsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)			
Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente 1.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09					Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12			
€ 0	€ 0	€ 0					€ 0	€ 0	€ 0			
Mutaties (dotaties en vijfel) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14											
€ 0	Nee											

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ)
		Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05	Aard controle R Indicator: G2A/06	Aard controle R Indicator: G2A/07
		060986 Gemeente Voerendaal	€ 2.088.267	€ 34.019	€ 88.418	€ 68	€ 93.805	
		100						
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.7 Participatiewet (PW)	
		Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11	Aard controle R Indicator: G2A/12	
		060986 Gemeente Voerendaal	€ 5.639	€ 8.685	€ 0	€ 0	€ 154.457	
		100						
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.7 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Aard controle R Indicator: G2A/14	Aard controle R Indicator: G2A/15	Aard controle D2 Indicator: G2A/16			
		060986 Gemeente Voerendaal	€ 510	€ 0	€ 0			
		100						
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004						
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06	
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004						
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
		Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Aard controle R Indicator: G3A/02	Aard controle R Indicator: G3A/03	Aard controle R Indicator: G3A/04	Aard controle R Indicator: G3A/05	Aard controle R Indicator: G3A/06	
		060986 Gemeente Voerendaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		100						
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
		Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Aard controle R Indicator: G3A/08	Aard controle R Indicator: G3A/09	Aard controle R Indicator: G3A/10	Aard controle R Indicator: G3A/11	Aard controle R Indicator: G3A/12	
		060986 Gemeente Voerendaal	€ 10.482	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		100						

Pagina 140 van 152

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03	
SZW	G10A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G10B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G10)	Besteding (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G10A/02	Baten (jaar T-1) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G10A/03	
			1 060986 Gemeente Voerendaal	€ 44.482	€ 0	
			2			
			20			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03	
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G12A/02	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G12A/03	
			1 060986 Gemeente Voerendaal	€ 0	€ 0	
			2			
			20			
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee
SZW	G13A	Onderwijsroute_ totalen 2024	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G13B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G13)	Bestedingen onderwijsroute (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G13A/02	Baten onderwijsroute (jaar T-1) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G13A/03	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G13A/04
			1 060986 Gemeente Voerendaal	€ 33.786	€ 0	€ 0
			2			
			20			
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimuleringsport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende uitkering Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Diensterlening door derden Aard controle R Indicator: H4/05	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06
			€ 54.802	€ 55.319		
			Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04		
			€ 42.142	€ 13.177	€ 0	
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2025	Totaalbedrag (jaar T) toegekend Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026) Aard controle R Indicator: H30/02	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) Aard controle R Indicator: H30/03	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: H30/04
			€ 219.045	€ 1.022	€ 213.746	€ 556.882
		Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee) n.v.t.?	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
		Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08			
		Ja	Nee			

VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02						
			1061883 Gemeente Sittard-Geleen	€ 80.216						
			2							
			3							
VWS	H40B	Specifieke uitkering IZA transformatiemiddelen 2024-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Zijn de geplande mijlpalen volgens de coördinerend zorgverzekeraars gerealiseerd (Ja/Nee)?	Bestedingen (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve Bestedingen (tot en met jaar T) ten laste van Rijksmiddelen - aan niet gerealiseerde mijlpalen				
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: H40B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H40B/02	Aard controle R Indicator: H40B/03	Aard controle R Indicator: H40B/04				
			1061883 Gemeente Sittard-Geleen	Nee	€ 0					
			2							
			3							
			4							
			5							
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognotiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.					
			Aard controle D1 Indicator: J17/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02	Aard controle D1 Indicator: J17/03					
			0	20	0					
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw)	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04	Aard controle R Indicator: J17/05	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07	Aard controle R Indicator: J17/08			
			1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
			2							
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding t/m jaar T van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding t/m jaar T van de onder indicator 04 gemeoede kosten		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06		
			125	€ 19.722	€ 133.547	9	€ 24.762	€ 49.748		
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding t/m jaar T van de onder indicator 07 gemeoede kosten					
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09					
			150	€ 3.572	€ 63.238					
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15		
			378	617	9	3	26	0		
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, tweede lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel b		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/06		
			1LA123-03471831	€ 58.137	8	0	€ 0	€ 58.137		
			2							
			100							
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09					
			1	€ 0	€ 0	Nee				
			2							
			100							

VRO	J96B	Regiodeals 4e tranche	SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/ beschikkingnummer	Naam actielijn/ programmalijn/ pijler	Besteding per actielijn/ programmalijn/ pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Besteding regionale financiering (jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler.	
				Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/03	Aard controle R Indicator: J96B/04	Aard controle R Indicator: J96B/05	
				1050035 Stadsregio Parkstad Limburg	0620240703-105	Thema SES	€ 36.391	€ 76.651	
				2					
				100					
				Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C96B/01	Totale cumulatieve besteding per actielijn/ programmalijn/ pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (t/m jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler.	Toelichting		
				In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/06	Aard controle R Indicator: J96B/07	Aard controle R Indicator: J96B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/09	
				1050035 Stadsregio Parkstad Limburg	€ 116.912	€ 116.912			
				2					
				100					
			Cumulatieve besteding uitvoeringskosten zijnde kosten ten behoeve van Voorbereiding, Administratie en Toezicht (VAT-kosten) (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale compensabele BTW (t/m jaar T) deel rijksbijdrage	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/10	Aard controle R Indicator: J96B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/12				
			€ 0	€ 13.254	Nee				
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid		Besteding apparaatskosten (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
				Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
				€ 0	€ 122.961	€ 52.990	€ 424.936	€ 0	€ 0
				Eindverantwoording (Ja/Nee)					
				Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee						
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t/m de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
				Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
				€ 1.047.509	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 91.431
				Totaal bedrag vorderingen (onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregisteerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
				Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Aard controle D2 Indicator: M16/11	
				€ 0	€ 0	€ 31.500	1-1-2025		
				Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 vermindert met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
				Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13				
				€ 1.107.439	€ 5.718.687				

Overzicht baten en lasten per taakveld

Nr	Taakveld omschrijving	Bijgestelde Begroting 2025			Jaarrekening 2025		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	2.078	20	-2.058	2.173	27	-2.146
0.2	Burgerzaken	458	242	-216	468	279	-189
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	256	114	-142	176	74	-101
0.4	Overhead	6.253	0	-6.253	6.141	89	-6.052
0.5	Treasury	-261	427	688	229	443	214
0.61	OZB woningen	90	2.780	2.690	68	2.781	2.713
0.62	OZB niet-woningen	19	603	584	14	598	584
0.64	Belastingen overig	16	1	-15	17	14	-3
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	27.126	27.126	0	27.039	27.039
0.8	Overige baten en lasten	453	0	-453	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	2.888	5.304	2.417	2.881	4.951	2.070
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.223	0	-1.223	1.210	0	-1.210
1.2	Openbare orde en veiligheid	545	5	-540	519	23	-496
2.1	Verkeer en vervoer	2.674	147	-2.527	2.484	280	-2.204
2.2	Parkeren	0	0	0	1	0	-1
3.1	Economische ontwikkeling	20	0	-20	7	0	-7
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	44	1	-43	39	2	-37
3.4	Economische promotie	167	63	-104	173	80	-92
4.2	Onderwijshuisvesting	996	87	-910	807	90	-717
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	702	133	-569	618	127	-491
5.1	Sportbeleid en activering	250	77	-173	241	90	-152
5.2	Sportaccommodaties	982	215	-767	1.027	236	-791
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	209	0	-209	209	0	-208
5.4	Musea	27	0	-27	31	1	-29
5.5	Cultureel erfgoed	78	0	-78	88	41	-47
5.6	Media	357	33	-324	428	114	-314
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.819	4	-1.814	1.743	14	-1.729
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.276	1.777	-499	2.266	1.734	-532
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	705	49	-656	287	74	-213
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	185	0	-185	23	0	-23
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	354	35	-318	448	36	-412
6.3	Inkomensregelingen	3.825	2.507	-1.318	3.965	2.532	-1.434
6.4	WSW en beschut werk	1.044	0	-1.044	1.017	17	-1.000
6.5	Arbeidsparticipatie	237	0	-237	73	0	-73
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	586	29	-557	722	28	-694

6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	1.651	108	-1.543	1.771	124	-1.647
6.712	Begeleiding (WMO)	364	0	-364	425	0	-425
6.713	Dagbesteding (WMO)	362	0	-362	394	0	-394
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	18	0	-18	18	0	-18
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	2.210	0	-2.210	2.052	0	-2.052
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	316	0	-316	992	0	-992
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	55	0	-55	109	0	-109
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	100	0	-100	0	0	0
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	280	0	-280	283	0	-283
6.791	PGB WMO	129	0	-129	112	0	-112
6.792	PGB Jeugd	0	0	0	-7	0	7
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	109	0	-109
6.821	Jeugdbescherming	30	0	-30	50	0	-50
6.822	Jeugdreclassering	30	0	-30	50	0	-50
6.91	Coördinatie en beleid WMO	104	0	-104	37	0	-37
6.92	Jeugdhulp zonder verblijf overig	68	0	-68	179	0	-179
7.1	Volksgezondheid	858	107	-751	909	106	-802
7.2	Riolering	1.551	2.144	594	1.437	2.115	678
7.3	Afval	1.480	1.896	416	1.405	1.911	506
7.4	Milieubeheer	294	0	-294	215	2	-214
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	20	28	8	25	31	6
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.917	503	-1.413	1.360	241	-1.119
8.3	Wonen en bouwen	1.464	703	-761	863	527	-335
Totale Baten en Lasten per Taakveld		44.852	47.271	2.419	43.380	46.872	3.492

Algemene dekkingsmiddelen

	Primitieve Begroting 2025			Bijgestelde Begroting 2025			Jaarrekening 2025		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	2.618	283	-2.335	3.281	314	-2.967	2.851	406	-2.446
Veiligheid	1.823	5	-1.818	1.768	5	-1.763	1.729	23	-1.706
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.547	64	-2.483	2.674	147	-2.527	2.485	280	-2.205
Economie	244	1	-243	230	64	-166	219	83	-136
Onderwijs	1.273	169	-1.104	1.698	220	-1.478	1.425	216	-1.208
Sport, cultuur en recreatie	3.442	318	-3.124	3.721	329	-3.392	3.767	496	-3.271
Sociaal domein	12.941	2.464	-10.477	14.927	4.505	-10.422	15.375	4.544	-10.830
Volksgesondheid en milieu	4.193	4.134	-59	4.203	4.176	-27	3.991	4.165	174
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.393	365	-2.028	3.380	1.206	-2.174	2.222	768	-1.455
Subtotaal programma's	31.474	7.803	-23.671	35.883	10.967	-24.916	34.064	10.981	-23.083
Algemene dekkingsmiddelen	-99	28.297	28.396	-172	30.999	31.171	293	30.940	30.647
Overhead	5.948	0	-5.948	6.253	0	-6.253	6.141	0	-6.141
Heffing Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	31	0	-31			0			0
Saldo van Baten en Lasten	37.354	36.100	-1.254	41.964	41.966	2	40.498	41.921	1.423
Toevoeging / Onttrekking reserves	0	1.280	1.280	2.888	5.304	2.417	2.881	4.951	2.070
Totaal begroting – rekening	37.354	37.380	26	44.852	47.271	2.419	43.380	46.872	3.492

Verplichte beleidsindicatoren

Eigen indicatoren:

Indicator	Eenheid	Voerendaal
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	9 fte
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	9 fte
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 858
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	21%
Overhead	% van totale lasten	15 %

Overige indicatoren

(waarstaatjegemeente.nl)

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,8%
Voerendaal

2,3%
Nederland

DUO/Ingrado | 2024

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

39,6%
Voerendaal

42,5%
Nederland

Gezondheidsmonitor | 2024

Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

434,0
Voerendaal

850,2
Nederland

Meerdere bronnen | 2024

Volksgezondheid en Milieu

**Omvang huishoudelijk restafval
kg per inwoner**

CBS | 2024

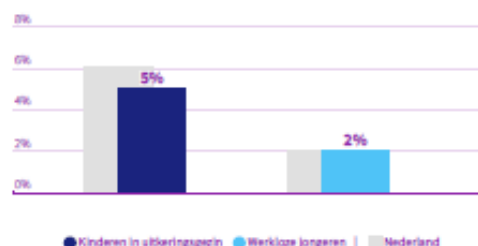
Jongeren met een delict voor de rechter

0%
Voerendaal

1%
Nederland

CBS | 2015

**Achterstand onder jeugd
Voerendaal**

CBS | 2024

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

29,3%
Voerendaal

32,5%
Nederland

benkoring | 2022

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

**Gemiddelde WOZ-waarde
x €1.000**

CBS | 2021 - 2025

**Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners**

CBS | 2025

Lijst van afkortingen

Afkorting	Beschrijving
AB	Algemeen bestuur
NIP	Nationaal Isolatie Programma
APV	Algemene plaatselijke verordening
BAG	Basisadministratie Adressen en Gebouwen
BAL	Besluit activiteiten leefomgeving
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BDur	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIBOB	Bevordering Integriteits Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOPA	Buitenplanse omgevingsplanactiviteit
BOR	Beheer Openbare ruimte
BRP	Basis rioleringsplan
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BSO	Buiten schoolse opvang
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BV	Besloten Vennootschap
B&W	Burgemeester en Wethouders
BW	Burgerlijk wetboek
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CPB	Centraal Planbureau
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DB	Dagelijks Bestuur
DBOS	De bibliotheek op school
DU	Decentralisatie uitkering
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EAP	Educatieve Agenda Parkstad
EMU	Economische en Monetaire Unie
EU	Europese Unie
FLO	Functioneel leeftijdontslag
FTE	Fulltime-equivalent
Fido	Financiering decentrale overheden
GALA	Gezond en actief leven akkoord
GEO	Geografie
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GPK	Gehandicapten Parkeerkaart
GOVI	Gemeentelijke Omgevingsvisie
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRE	Government Related Entity
HR	Human Resource
HRM	Human Resource Management
IBA	Internationale Bau Ausstellung
ICT	Informatie en communicatietechnologie
IM	Informatiemanagement

Afkorting	Beschrijving
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISD	Intergemeentelijke sociale dienst
IVN	Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
IVOR	Integrale Visie Openbare Ruimte
IZA	Integraal Zorg Akkoord
JD	John Deere
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JOGG	Jongeren op Gezond Gewicht
LED	Light Emitting Diode
LPLG	Limburgs Programma Landelijk Gebied
LTA	Landelijk Transitiearrangement
MFC	Multifunctioneel Centrum
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MMA	Meld Misdaad Anoniem
MJB	Meerjarenbegroting
MJOP	Meerjarig Onderhoudsprogramma
NIS2	Network and Information Security directive
NPLG	Nationaal Programma Landelijk gebied
NPLW	Nationaal Programma Lokale Warmtetransistie
NV	Naamloze Vennootschap
OCK	Open Club Klimmen
OM	Openbaar Ministerie
OOV	Openbare orde en veiligheid
OV	Openbare verlichting / Openbaar vervoer
OVA	Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling
OZB	Onroerendezaakbelasting
Palet	Parkstad Limburg Energie Transitie
PIOFACH	Personeel Informatievoorziening Organisatie Financiën Administratieve organisatie Communicatie en Huisvesting
PIT	Parkstad IT
PGB	Persoonsgebonden Budget
PKA	Product Keuze Aanbod
PM	Pro Memorie
PMD	Plastic, Metalen verpakkingen en Drinkpakken
POH	Praktijkondersteuner huisarts
PPC	Prijsindexcijfer particuliere consumptie
PSL	Parkstad Stadsregio Limburg
Psz	Peuterspeelzaal
P&C	Planning en Control
PW	Participatiewet
RB	Raadsbesluit
RC	Rekening-courant
RES	Regionale Energie Strategie
RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centra
RKSVB	Rooms-katholieke sportvereniging Bernardus
RKVVV	Rooms-katholieke voetbalvereniging Voerendaal
RO	Ruimtelijke ontwikkeling
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RWA	Regenwaterafvoer
RWE	Renewables Benelux

Afkorting	Beschrijving
SGOVP	Samen Grip Op Verbonden Partijen
SMP	Soortenmanagementplan
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
SDG	Single Digital Gateway
SPUK	Specifieke Uitkering
STOP	Standaard Officiële Publicaties
STRIP	Strategisch investeringsprogramma
SVBBL	Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Brunssum en Landgraaf
SW	Sociale Werkvoorziening
TPOD	Toepassingsprofielen
VIA	Verbindingspunt Informatie en Advies
VJR	Voorjaarsrapportage
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRZL	Veiligheids Regio Zuid Limburg
VTH	Vergunning, Toezicht en Handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VWS	Volksgezondheid welzijn en sport
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WCPV	Wet collectieve preventie volksgezondheid
WIJ	Werk Investering Jongeren
WKPB	Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken
WMEBV	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WML	Waterleiding Maatschappij Limburg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WOZL	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
WPG	Wet politiegegevens
WSP	Werkgeversservicepunt Parkstad
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WWW	WoonWijzerWinkel
ZL	Zuid-Limburg

Raadsbesluit

Aldus besloten in de raadsvergadering van 2026.

de griffier,

de voorzitter,

F. Meijerink

D.P.W. Joppe